AYLIK EKONOMİ VE HABER DERGİSİ

KOBİ YAŞAM

YIL: 3 • SAYI: 13 • NİSAN 2021 • 25 TL

ATEŞ ÖLÇER GİBİ COVID-19 TESTİ

TARIMDA DEVRİM: TOPRAĞIN ALTINI YÖNETEN TEKNOLOJİ...

İŞTE DEPREME HAZIRLIĞIN YOL HARİTASI

0 000271 809135

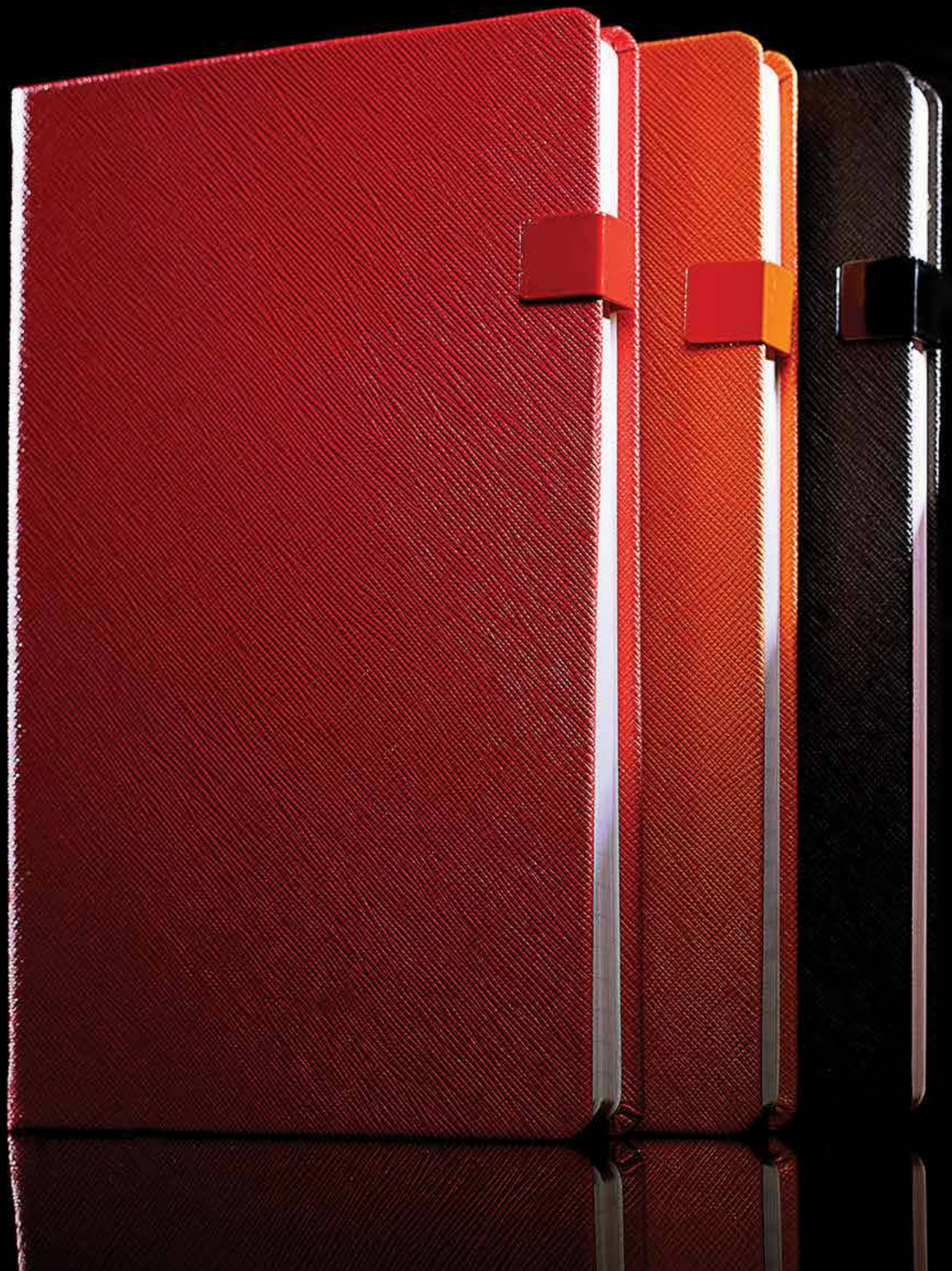
KAPAK KONUSU

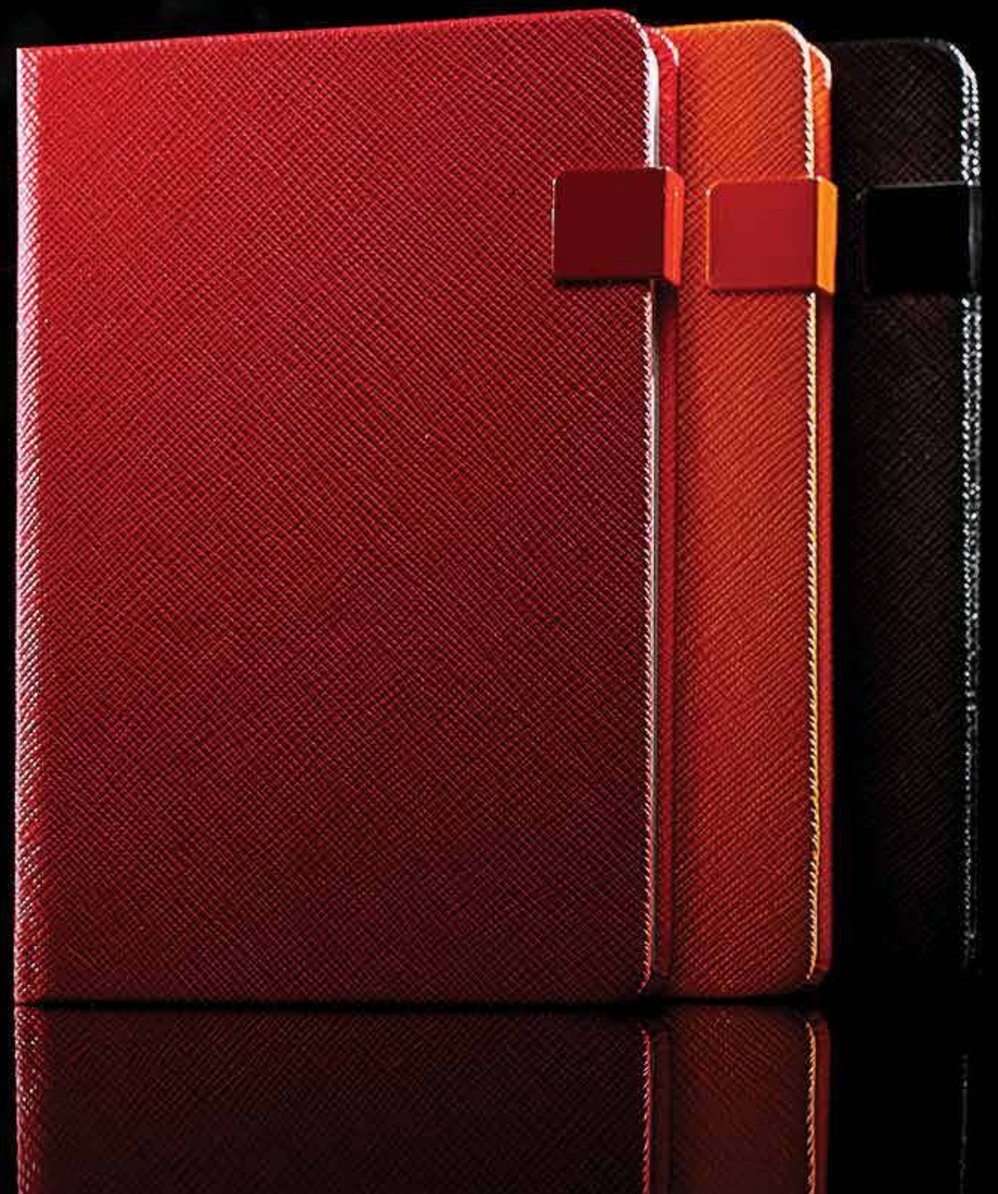
İNŞAAT SEKTÖRÜNDE FİNANSAL VE OPERASYONEL SORUNLAR

FABIO RICCI®

"Made by artisans for professionals."

www.fabioricci.eu
www.fabioriccishop.com

Dünya, 2020 yılının başından bu yana yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgınıyla uğraşıyor. Hatta deyim yerindeyse boğuşuyor. Hayatı adeta her yönüyle felç uğratan salgın yalnızca ekonomileri değil sosyal dokuları ve psikolojileri de derinden sarstı.

Merhabalar…

23 Nisan 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) 100'üncü kuruluş yılını kutlamıştık. TBMM eski Başkanı ve duayen siyasetçi Hüsamettin Cindoruk'la bu kapsamda gerçekleştirdiğimiz uzun soluklu söyleşi, kurtuluş mücadelesinin nasıl bir azim ve felsefeyle zafere ulaştığının arka planını ortaya koyuyordu.

Cindoruk'un öne çıkan sözlerinden biri şöyleydi: "Bu Meclis, İstiklal Marşı'nı ve Milli Bayrağı kabul ediyor. Devletin dili Türkçedir diyor. Türkiye adını kullanıyor. Devletin kurucu maddi ve manevi unsurları ile sembolleri dahi tespit ediliyor. Zaten hep söylüyorum; Türkiye Cumhuriyeti devleti, bir Meclis devletidir."

TBMM'nin 101'inci yılında nice 100 yıllar temennisiyle; internet sitemizden ve youtube kanalımızdan bu çok anlamlı röportajı bir defa daha okumanızı ve izlemenizi tavsiye ederiz.

Dünya, 2020 yılının başından bu yana yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgınıyla uğraşıyor. Hatta deyim yerindeyse boğuşuyor. Hayatı adeta her yönüyle felce uğratan salgın yalnızca ekonomileri değil sosyal dokuları ve psikolojileri de derinden sarstı.

Farklı ülkelerde çeşitli aşıların bulunması büyük umut oluşturdu ancak her ülke henüz toplumsal bağışıklığı sağlayacak sayıda aşıya erişemedi. O ülkelerden biri de Türkiye. Başta yalnızca Çin'de üretilen Sinovac aşısına odaklanan Sağlık Bakanlığı, Rusya'dan yüklü miktarda Sputnik V tedariki konusunda anlaşmaya varıldığını duyurdu. Umarız yaz sonuna kadar Türkiye de yeterince aşılamaya imza atan devletler arasına adını yazdırır.

Yıllardır inşaat sektörüne 'lokomotif' gözüyle baktık. Yüksek karlılığın cazibesine kapılan sanayiciler bile ana üretim alanlarını bırakıp inşaata yöneldi. Öyle ki ve ne yazık ki kimi verimli tarım sahalarında bile başaklar yerine binalar yükselmeye başladı.

Covid-19 salgınıyla katlanan ekonomik kriz ilk önce inşaat sektörünü, dolayısıyla da bağlantılı iş kollarını vurdu. Kolay vatandaşlık imkanı sunulmasına rağmen yabancılardan da beklenen seviyede alım gelmeyince stoklar eritilemedi. Şantiyeler durdu.

Kapağa taşıdığımız dosyada Türkiye Müteahhitler Birliği'nin (TMB) Nisan 2021 İnşaat Sektörü Analizi Raporu'ndaki tespitler, analizler, öneriler, istatistiki veriler ve grafikler yer alıyor. Girdi maliyetlerindeki artış trendine dikkat çekilen raporda, "İnşaat sektöründe ciddi finansal ve operasyonel sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar devamında sektörün çok sayıda alt sektörle ilişkisi kapsamında ekonominin genelinde nakit ihtiyacını artırarak kısa vadede önemli nakit akışı sorunlarına sebep olmaktadır." deniliyor.

13'üncü sayımız da hayatın pek çok tarafına dokunan; hepsi birbirinden önemli haber ve yazılarla dolu. Bu arada artık Turkcell Dergilik'te olduğumuzu da bir defa daha hatırlatmak isteriz.

İyi okumalar…

S. Şefik Kemali Söylemezoğlu
sefiks@kobiyasam.com.tr

Türkiye'nin iki köklü markası, Türk Hava Yolları ve Petrol Ofisi sizin için birlikte yol alıyor!

Dünyada en çok ülkeye uçan havayolu Türk Hava Yolları ve lider akaryakıt markası Petrol Ofisi güçlerini birleştirdi. Miles&Smiles ve Petrol Ofisi Positive Card üyeliklerinizi eşleştirin, 5 kata kadar daha fazla yakıt puan kazanın.

Detaylar ve üyeliklerinizi eşleştirmek için www.petrolofisi.com.tr

TURKISH AIRLINES
Miles&Smiles

Petrol Ofisi

Kampanya Petrol Ofisi sadakat programı Positive Card ve Türk Hava Yolları Yolcu Programı Miles& Smiles işbirliği ile hayata geçirilmiştir. Kampanyadan faydalanmak isteyen müşterilerin her iki uygulamaya da üye olması gerekmektedir. Kampanyaya katılmak için yakıt alımında kullanacağınız Positive Card numaranız ile Miles&Smiles üye numaranızı bir defaya mahsus www.petrolofisi.com.tr internet sitesinde yer alan kampanya katılım sayfasında eşleştirmeniz ve kampanya koşullarını kabul etmeniz ve Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereğince hazırlanmış bilgilendirme metinlerini okumanız gerekmektedir. Ayrıca SMS ile kaydolmak istiyorsanız, THY boşluk TK numarası boşluk Positive Card numarası yazılarak 7627'ye kısa mesaj gönderebilirsiniz (Örnek: THY TK123456789 7000190070001900). SMS göndereceğiniz cep telefonunun THY sistemine kayıtlı cep telefonunuz olması gerekmektedir. Yapılacak kayıt işleminin ardından, Positive Card sahipleri, Positive Card anlaşmalı Petrol Ofisi istasyonlarından yapacakları yakıt (akaryakıt veya otogaz) alımları karşılığında Miles&Smiles üyelik statülerine göre ekstra puan kazanacaktır. Classic kart sahipleri 2 kat, Classic Plus kart sahipleri 3 kat, Elite kart sahipleri 4 kat, Elite Plus kart sahipleri ise 5 kat Positive Puan kazanacaktır. Kazanılan puanlar yakıt alımı tamamlandığında anında Positive Card'a yüklenecektir. Kazanılan Positive Puan 500'e ulaştığında istasyonlarda yakıt hediyesi olarak kullanılabilecektir. Positive Card'ınıza yüklenen Positive Puanlarınızı kampanyaya dahil Positive Card üyesi Petrol Ofisi istasyonlarında kullanabilmek için Positive Card'ınızın aktive edilmiş olması gereklidir. Kartın aktive edilmesi için kısa mesajla "AKTIF", bir boşluk bıraktıktan sonra Positive Card üzerinde yer alan 16 haneli kart numarası, bir boşluk bırakarak AD ve yine bir boşluk bırakarak SOYAD yazıp 7627'ye gönderilmesi ve sonrasında tarafınıza gönderilen Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereğince hazırlanmış bilgilendirme metinlerini okumanız gerekir. Ayrıca Miles&Smiles Yolcu Programı'nda Mil'leriniz var ise, istediğiniz anda www.petrolofisi.com.tr web sitesi üzerinden Mil'lerinizi Positive Puan'a çevirerek yakıt alımında kullanabilirsiniz. Bunun için ilgili alanda üyeliklerinizi eşleştirmeniz ve kampanyaya katılan Petrol Ofisi istasyonlarında Positive Card'ınızdaki yakıt hediyesini kullanmak istediğinizi beyan etmeniz gerekir. 1000 Mil 3000 Positive Puan (30 TL yakıt) değerindedir. Bir Miles&Smiles üyesi tek seferde en az 1000, en çok 7000 Mil'ini Positive Puan'a çevirebilir. İlk Mil çevirim işleminde Miles&Smiles hesabınızda en az 1500 Mil'inizin olması gerekmektedir. Bir ay içerisinde en fazla 7000 Mil, bir yıl içerisinde en fazla 84.000 Mil Positive Puan'a çevrilerek hediye yakıt olarak kullanılabilir. Positive Puan'a çevrilen Mil'ler, Positive Puan'lar kullanılmamış olsa dahi Miles&Smiles üyelik hesabına geri yüklenmez. Mil çevrimi için son 1 yıl içerisinde Miles&Smiles üyelik hesabında sistem tarafından otomatik olarak işlenmiş Türk Hava Yolları, AnadoluJet ve Star Alliance uçuşu bulunması zorunludur. Positive Card'ınız ile eşleştirdiğiniz Miles&Smiles üyeliğinizi 1 yıl içerisinde en fazla 1 kez değiştirilebilirsiniz. Bir Positive Card aynı anda yalnızca bir Miles&Smiles üyeliği ile eşleştirilebilir. Petrol Ofisi'ndeki tüm işlemlerinizde Miles&Smiles üyeliğiniz ile eşleştirdiğiniz Positive Card'ınızın kullanılması gerekmektedir. SMS ile katılımda her bir SMS, 1 SMS bedeli olarak operatör tarafından ücretlendirilmektedir. Petrol Ofisi veya Türk Hava Yolları kampanya koşullarını değiştirme ve durdurma hakkını saklı tutar. Petrol Ofisi Automatic sistemi müşterileri, Positive Ticari Card sahipleri ve Positive Card sisteminde farklı bir kampanyaya dahil olan ve 18 yaşından küçükler kampanyaya katılamaz. Kampanya, diğer kampanyalar ve indirimler ile birleştirilemez. Kampanya kapsamında Positive Card Sadakat ve Miles&Smiles Özel Yolcu Programına katılanlar yukarıdaki şartları ve programların genel hüküm ve koşullarını kabul etmiş sayılırlar. Ayrıntılı bilgi: **www.petrolofisi.com.tr** ve **www.milesandsmiles.com**

içindekiler

08 İŞTE DEPREME HAZIRLIĞIN YOL HARİTASI

12 SU YALITIMI BİNALARI DEPREME KARŞI KORUYOR…

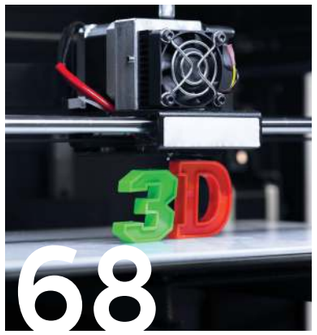
14 PANDEMİLERİN SOSYAL, PSİKOLOJİK VE SİYASİ ETKİLERİ…

26 VISA'DAN "KOBİ KURTARAN" PROJELER…

38 KAPAK DOSYASI İNŞAAT SEKTÖRÜNDE FİNANSAL VE OPERASYONEL SORUNLAR…

68 YEDEK PARÇA ÜRETİMİNDE 3D YAZICI DÖNEMİ…

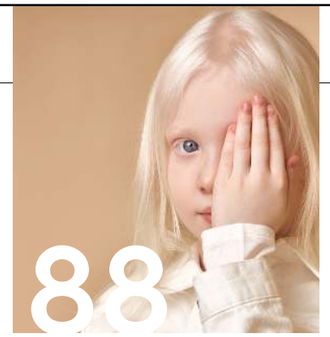
72 HABİBE AKŞİT KURUMSALLAŞMALI MIYIM?

82 ATEŞ ÖLÇER GİBİ COVID-19 TESTİ…

86 ÇOCUKLARLA KİTAPLAR ARASINDA GÖNÜL BAĞI…

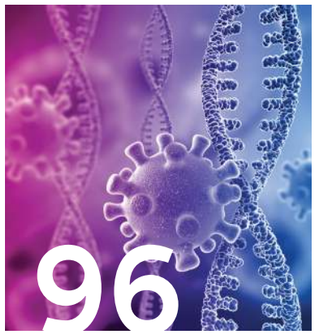
88 TÜRKİYE'DE 7 MİLYON KİŞİ "NADİR HASTALIKLARLA" YAŞIYOR

90 "TELEFON KÜTÜPHANESİ" GÖRME ENGELLİLERE SES OLUYOR...

94 "COVID-19 KORKUYU KİTAPLARIMA YANSITMAYI ÖĞRETTİ"

96 KİŞİYE ÖZEL KANSER TEDAVİSİNDE MÜTHİŞ BULUŞ…

18	TEKNOLOJİNİN DAVOS'UNDA TÜRKİYE'Yİ ANLATTILAR...
21	BİLİŞİM SEKTÖRÜNDE EN BÜYÜK TEHDİT BEYİN GÖÇÜ!
22	EKONOMİK VE SOSYAL TOPARLANMADA KREATİF ENDÜSTRİLERİN ROLÜ…
29	TÜRK MOBİLYACILAR DUBAİ'DE FIRSAT KOVALAYACAK…
30	ÖDEME KURULUŞLARININ YILDIZI PARLIYOR…
32	FATİH YILMAZ - MERHABA KRİPTO PARA, HOŞÇA KAL FINTECH GİRİŞİMLER…
34	"KÖTÜ AMAÇLI YAZILIMLAR" KRİPTO PARA MÜŞTERİLERİNİ ETKİLEDİ…
48	"KREMENÇUK KÖPRÜSÜ'NÜ" DOĞUŞ İNŞAAT YAPACAK
51	KARABAĞ'IN YENİDEN İMARINDA TÜRK MÜTEAHHİTLERE ÖNCÜ ROL...
52	TARIMDA DEVRİM: TOPRAĞIN ALTINI YÖNETEN TEKNOLOJİ…
56	ZEYTİNYAĞI İHRACATÇILARI "DÖKME VE VARİLLİ" YASAĞINA KARŞI ÇIKIYOR…
58	MAHFİ EĞİLMEZ- MERKEZ BANKASI REZERVLERİNE NE OLDU?
61	ENFLASYON SE'PET'İNDE HAM MADDE YANGINI…
62	KADIN BULUŞÇU ORANINDA YÜZDE 19.3'LE DÖRDÜNCÜYÜZ…
65	CİNSİYET EŞİTLİĞİ, 10 ŞİRKETİN 7'SİNDE ÖNCELİK DEĞİL…
78	İŞ VE İŞÇİ GÜVENLİĞİNDE YENİ NESİL TEKNOLOJİLER…
80	TEKNOLOJİ / MEHMET HAYDAR
84	PANKREAS KANSERİNE "NANO İLAÇ" UMUT OLACAK...
92	BMW'DEN 2021'DE TÜMÜYLE ELEKTRİKLİ 5 MODEL…

Değişim Yönetim Danışmanlık Prodüksiyon Tic. Ltd. Şti. Adına

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
S. ŞEFİK KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU

Yazı İşleri Müdürü
EMİN AKDAĞ

Art Direktör
NEFİSE YILDIZ TORUN

Editörler
RAGIP ERTUĞRUL, ZEYNEP BALİÇ

Haber Koordinatörleri
AYŞEGÜL ÇAKIR – GÖKAY GENÇ

Ege Bölge Soruymlusu:
HASAN EREL

Sosyal Medya ve Haber Koordinatörü
MEHMET HAYDAR

Hukuk Danışmanı
AV. ALİ ASRAK
AV. İSKENDER UYGUNBAŞ

Reklam Satış Yönetmeni
ZEYNEP BALİÇ

Kültür Ve Sanat Danışmanı
RAGIP ERTUĞRUL

Yayın Kurulu
HABİBE AKŞİT, ATİLLA ARSLANAĞIZ, HÜSEYİN BİLMAÇ, RAGIP ERTUĞRUL, FATİH YILMAZ, SEDAT AYBAR

Yayın Türü
YAYGIN SÜRELİ YAYIN

İletişim
+90 212 855 17 00 PBX
info@kobiyasam.com.tr
Adnan Kahveci Mh. Yavuz Sultan Selim Bulvarı No: 43D1 Alba Rezidans A Blok Kat 1 Daire 2105
34528 Beylikdüzü - İstanbul

www.kobiyasam.com.tr

Dergide yayınlanan yazı ve fotoğrafların tüm hakları yayınlayana, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir. Yayınlayandan izin alınmaksızın tümüyle ya da kısmen kullanılamaz.

İŞTE DEPREME HAZIRLIĞIN YOL HARİTASI...

TÜRKÇİMENTO öncülüğüyle Türkiye'nin önde gelen "ekonomi ve yapı sektörü tandanslı" 24 sivil toplum kuruluşunca hazırlanan "Türkiye Deprem Hazırlık Yol Haritası" adlı raporda; 8 ana tema üzerine belirlenen çözüm önerileri ile bu doğrultuda ilk aşamada atılması gereken adımlar sıralandı. Çalışmaların takibi ve devamlılığının sağlanabilmesi için geniş katılımlı ve kapsayıcı bir dönüşüm platformu kurulacak.

Dr. Tamer Saka
TÜRKÇİMENTO Yönetim Kurulu Başkanı

■ "Finansman -teşvikler, halkın bilinçlendirilmesi, yapı sağlamlık testleri, yapı güçlendirme çalışmaları, yapı denetim, mevzuat, yapı sahibi etkileşimi, yeni teknolojilerin kullanımı" temalarının baz alındığı Türkiye Deprem Hazırlık Yol Haritası Raporu'nda, "ülke genelinde ve Marmara Bölgesi özelinde yürütülen konuya ilişkin çalışmalar ve bunların yeterliliği, katılımcı STK'larla yapılan anket ve birebir görüşmelerde elde edilen veriler" ortaya konuldu.

RAPORA DESTEK VEREN 24 SİVİL TOPLUM KURULUŞU

Türkiye Çimento Sanayicileri Birliği'nin (TÜRKÇİMENTO) öncülük ettiği raporun hazırlık sürecine şu sivil toplum kuruluşları katkı sundu: TÜSİAD, ÇEİS, TÜRKONFED, İMSAD, GYODER, İMİB, Türkiye Hazır Beton Birliği, Türkiye Müteahhitler Birliği, Türkiye Sigorta Birliği, AGÜB, KÜB, TOBB, Türkiye Prefabrik Birliği, İnder, TİM, İNTES, Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği, OAİB, TMMOB, KİSAD, Yapı Denetim Kuruluşları Birliği, YÜF, Maden Mühendisleri Odası.

DÜNYADAKİ BAŞARILI ÇALIŞMALAR ÖRNEK ALINDI

Rapor hazırlanırken deprem risk profili bakımından Türkiye'ye benzer durumdaki ülkelerde yapılan çalışmalar incelenerek başarılı örnekler belirlendi. Yaklaşan İstanbul depremi için hızla gerçekleşmesi gereken kentsel dönüşümün finansman hesabı ile bölgede kısa, orta ve uzun vadede uygulanabilecek potansiyel çözüm önerilerine dikkat çekildi.

SAKA: "BİR AN ÖNCE HAYATA GEÇİRİLMELİ"

TÜRKÇİMENTO Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Tamer Saka, Türkiye Deprem Yol Haritası Raporu'ndaki önerilerin bir an önce hayata geçirilmesinin toplum güvenliği açısından çok büyük önem arz ettiğini belirtti: "Ayrıca bütün bu süreç içerisinde halkın ve bütün paydaşların süreçteki gelişmelerle ilgili düzenli olarak bilgilendirilmesi son derece önemlidir. "

"KAPSAYICI BİR DÖNÜŞÜM PLATFORMU KURULACAK"

TÜRKÇİMENTO'nun başlattığı sivil inisiyatifin arzulanan sonuca ulaşması adına çaba göstermeyi sürdüreceğini söyleyen Saka, "Bir sonraki aşamada çalışmaların takibinin yapılması ve devamlılığının sağlanabilmesi için geniş katılımlı ve kapsayıcı bir dönüşüm platformunun

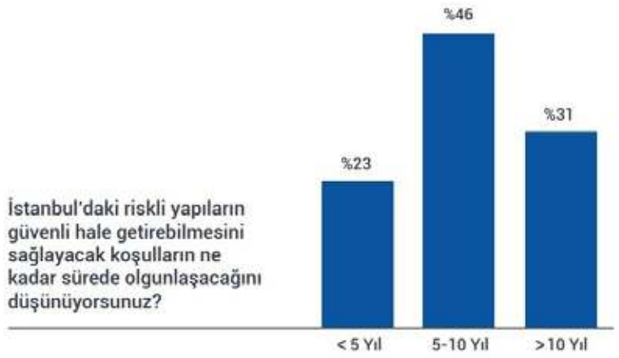
TÜRKÇİMENTO

Dönüşümün geriye kalan yüzde 80'lik bölümü için, 40-45 milyar TL (5-6 milyar ABD Doları) bütçe öngörülebilir. 2019 yılında kullanılan tüketici ve konut kredileri düşünüldüğünde (285 milyar TL/50 milyar ABD Doları) gerekli yıllık finansman ihtiyacı, toplam kullanılan kredilerin yüzde 10-15'ine denk gelmektedir.

kurulmasını hedefliyoruz. Bu platform ile iletişim tıkanıklıklarının önüne geçileceğine, tüm paydaşların sisteme dahil edilerek, ortak akılla daha efektif çözümlerin belirleneceğine, belirlenen çözümlerin daha fazla sahiplenileceğine inanıyoruz. Dönüşüm platformu çatısı altında kurulacak yönetmelik/ mevzuat,inşaat malzemeleri ve teknoloji, denetim, finansman ve teşvik, farkındalık alanlarındaki 5 çalışma grubuyla ilgili STK'ların çalışmalarını düzenli olarak sürdürmesini de planlıyoruz." dedi.

DEPREME HAZIRLIĞIN MALİ BOYUTU VE YÖNETİMİ

Raporun "Çıktılar ve Öneriler" bölümünde şunlar kaydediliyor: Olası Deprem Kayıpları Kitapçığı" çalışmasında İstanbul'un 39 ilçesinde toplamda 47 bin 830 yapının yıkıp yeniden yapılması, 146 bin 552 yapının güçlendirilmesi beklenmektedir. Bu dönüşüm kapsamında 500-550 milyar TL finansman ihtiyacı öngörülebilir. İlçe bazında incelendiğinde; Fatih, Küçükçekmece, Bağcılar, Esenyurt olası can kaybı ve riskli yapı stoku bakımından öncelikli değerlendirilmesi gereken ilçeler arasında sayılabilir.

10 yıllık dönüşüm süreci düşünüldüğünde, yıllık bazda 50-55 milyar TL (6,5-7,5 milyar ABD Doları) değerinde finansman ihtiyacı oluşmaktadır. Bu bütçeyle yıllık olarak ortalama 5 bin yapı yıkılıp yeniden inşa edilecek, 15 bin yapı ise güçlendirilecektir. 2012-2020 yılları arasında bölgede gerçekleşen dönüşüm hızı göz önünde bulundurulduğunda, gerekli yapıların yüzde 20'sinin halkın kendi finanse etmesi yöntemiyle dönüşeceği öngörülmektedir. Bu kapsamda 10 milyar TL değerindeki dönüşümün, ek bir teşvik gerektirmeden halk tarafından gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Dönüşümün geriye kalan yüzde 80'lik bölümü için, 40-45 milyar TL (5-6 milyar ABD Doları) bütçe öngörülebilir. 2019 yılında kullanılan tüketici ve konut kredileri düşünüldüğünde (285 milyar TL/50 milyar ABD Doları) gerekli yıllık finansman ihtiyacı, toplam kullanılan kredilerin yüzde 10-15'ine denk gelmektedir.

Bu ihtiyacın finans sektörü tarafından karşılanabilecek bir finansman ihtiyacı olmasına rağmen, yüksek risk seviyesi, sistemin bu finansmanı tek başına karşılamasının önünde engel teşkil etmektedir. Bu ve diğer olası engellerin aşılması için denetim, değerlendirme ve dönüşüm aşamasındaki finansman ihtiyacı da dahil olmak üzere uçtan uca yeni yaklaşımların geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu yaklaşımları şu şekilde özetleyebiliriz: Deprem konusuna özelleşmiş, denetimden finansmana bütün aşamalarda düzenleme ve koordinasyon görevi alacak bir ajans kurulmalıdır. Bankalar, yatırımcılar, müteahhitler, ev sahipleri arasında koordinasyonu sağlayabilecek bu ajans; sistemde katalizör etkisi meydana getirecektir.

Kurulacak Ajans; farklı kaynaklardan (yurtiçi-yurtdışı) finansman arayışlarında bulunacak, bulunan finansmanın nasıl toplanacağı üzerine çalışacak; finansmana ihtiyaç duyan projelerden talep toplayacak ve bu talepleri değerlendirecek; toplanan finansmanı projenin risk durumuna göre önceliklendirecek ve bu finansmanı bu projelere aktaracak ve tamamen bağımsız bir koordinasyon merkezi olarak konumlanacak. ■

İLK AŞAMADA ATILMASI GEREKEN ADIMLAR…

Raporda ilk aşamada şu adımların atılması öneriliyor:

- En kısa sürede riskli bölgelerde her bir binanın risk seviyesi net olarak ortaya konulmalı ve bu kamunun kolay erişimine açık hale getirilmelidir.
- Sonrasında risk seviyesine göre dönüşümün teşvik edilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır. Bu tedbirlerin içerisinde yüksek risk seviyelerine sahip yapılarda ek vergiler, ek yükümlülükler getirilmesi düşünülebilir.
- Buna ek olarak bölge bölge dönüşüm planlanması yapılmalı ve en hızlı şekilde hayata geçirilmelidir.
- Yeni yapı inşaatlarında müteahhitlerin bir sertifikasyon sürecinden geçmesi faydalı olacaktır. Ayrıca dönüşüm süresindeki inşaatlarda tüm riskler sigortalarının yaygınlaştırılması da faydalı olacaktır.
- Deprem konusuna özelleşmiş, denetimden finansmana bütün aşamalarda düzenleme ve koordinasyon görevi alacak bir ajans kurulmalıdır. Kurulacak ajans yapı inşaat sürecinde riski üstlenip ilgili finansmanı aşamalı olarak müteahhide aktarabilir, inşaatın tamamlanmasıyla riski ilgili bankalara devredebilir.
- Dönüşüm için gerekli finansman miktarı bazı vergisel avantajlar ile azaltılabilir. Bu düzenlemeler içerisinde inşaat malzemelerinde vergiler, müteahhitlere uygulanan vergiler, yapı satış vergileri vb. düşünülebilir.

Bu önerilerin ardından, "Gerekli olduğu öngörülen dönüşümün önümüzdeki 10 yıl içerisinde tamamlanması hedeflenebilir. Bunun için yukarıda listelenen önerilerin hayata geçirilmesine en kısa sürede başlanması çok büyük önem arz etmektedir. Ayrıca bütün bu süreç içerisinde halkın ve bütün paydaşların bilgilendirilmesi ve süreçteki gelişmelerden haberdar edilmesi de son derece önemli olacaktır." deniliyor.

SU YALITIMI BİNALARI DEPREME KARŞI KORUYOR...

İZODER Yönetim Kurulu Başkanı Levent Gökçe, binaların su yalıtımıyla depreme karşı daha dayanıklı hale getirilebileceğini belirtti. Gökçe, inşaat metrekare maliyetlerinin yüzde 2-3'ünü oluşturan su yalıtımının binayı ömür boyu nemden ve sudan koruduğunu vurguladı.

■ Türkiye'nin deprem gerçeğine dikkat çeken Isı Su Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneği (İZODER) Yönetim Kurulu Başkanı Levent Gökçe, "Ülke olarak depremle yaşamayı öğrenmeli, güvenli ve kaliteli yapılaşma bilinciyle hareket etmeliyiz. Binalarımız için hayati önem taşıyan Binalarda Su Yalıtımı Yönetmeliği'nin 2,5 yıl önce yürürlüğe girmesi, deprem kuşağında yer alan ülkemizde, binalarımızı korumakta geciktiğimize işaret ediyor." dedi.

"BİNALARIN SADECE YÜZDE 1.5'İ BU YATILIMLI"

Türkiye'de yeterli sayıda güvenli bina olmadığını belirten Gökçe; "mevcut binaların yüzde 80'e yakınının 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nden önce, yüzde 20'sinden fazlasının ise 2000-2020 arası inşa edildiğini" dile getirdi: "Binalarda Su Yalıtımı Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği 1 Haziran 2018'den itibaren inşa edilen ve zorunlu olarak su yalıtımı yapılan bina sayısı toplam yapı stokunun sadece yüzde 1.5'ini oluşturuyor. Toplam 9.8 milyon bina, 28.6 milyon konutun bulunduğu ülkemizde bu oranlar, bugün güvenli bina sayısı konusunda maalesef istediğimiz noktada olmadığımızı gösteriyor."

"KOROZYON YÜZÜNDEN 30 YILDA ÖMÜRLERİNİ TAMAMLIYORLAR"

Gökçe, su yalıtımı yöntemiyle binaların ömrünün uzayacağını kaydetti: "Çelik donatının dayanımı için gerekli olan su yalıtımı, şimdiye kadar çoğunlukla ihmal edildiği için, ülkemizde 30 yıllık binalar ömrünü tamamlamış olarak görülüyor. Oysa asgaride 80-100 yıl gibi bir süre için inşa edilen binalarımız korozyon etkisine karşı korunmuş olmalı. Yönetmelikle, su yalıtımı uygulamalarının doğru ve standartlara uygun yapılması sağlanacak, böylece betonarme içerisinde yer alan demir donatının korunarak kullanım ömrü uzayacak. Bunun için de mevzuatların öngördüğü gibi yapıların her yönden gelebilecek suya veya neme karşı korunması için su yalıtımı uygulaması yapılmalı."

"BİNALAR SIKI DENETLENMELİ"

Binaların "su yalıtımı" açısından da denetlenmesinin önemine işaret eden Gökçe, konuya ilişkin şu bilgileri verdi: "İnşa edilecek tüm binalarda en baştan itibaren doğru su yalıtımının uygulanıp uygulanmadığı sıkı bir denetimle takip edilmeli. Su yalıtımının zorunlu tutulduğu 2018'den itibaren inşa edilen binalarda bile doğru uygulama yapılmaması halinde güvenli yapılaşma sağlanamaz.

Çünkü doğru su yalıtımı uygulamasıyla korunmayan ve suya maruz kalmaya devam eden yeni binalar da 20 yıl sonra riskli yapı grubuna girecektir. Doğru su yalıtımı, yapının inşaat aşamasında yapılmalıdır. Daha sonra yapılacak yalıtım ve etkileri oldukça sınırlı olmaktadır. Seçilen malzeme, uygulanacak yere göre değişkenlik göstermektedir. Geç de olsa su yalıtımının zorunlu hale getirilmesini iyi değerlendirmeli, binalardaki su yalıtımı uygulamalarını sorgulamalıyız."

"BİNAYI ÖMRÜ BOYUNCA NEM VE SUDAN KORUYOR"

Gökçe, inşaat metrekare maliyetlerinin yüzde 2-3'ünü oluşturan su yalıtımının binayı ömür boyu nemden ve sudan koruduğunu vurguladı.

"KENTSEL DÖNÜŞÜM PLANI BİR FIRSAT"

Kentsel Dönüşüm Eylem Planı'nın güvenli yapılar inşa etmek için "önemli bir fırsat" olduğunun altını çizen Gökçe şunları söyledi: "Yeterli dayanıklılığa sahip olmayan binalarımızı tespit etmeli, kentsel dönüşüm veya güçlendirme çalışmalarıyla yalıtımlı ve güvenli hale getirmeliyiz. Kentsel dönüşümün hızlanması için vatandaşlara verilen kredi limitlerinin yükseltilmesi de yeni ve güvenli yapıların hayata geçirilmesini hızlandıracaktır."

"BİNALARINIZI TEST EDİN"

Gökçe, binaların depreme dayanıklılığını anlamak için mukavemet testi yapılmasını önerdi: "5-10 yıllık binalarda bodrum katı veya çatı katına bakarak su yalıtımı olup olmadığını, su sızıntısı, korozyon, küf gibi izlerden anlayabiliyoruz. Bu izler, binada sorun yaşandığının önemli göstergeleridir." ■

Gökçe, su yalıtımı yöntemiyle binaların ömrünün uzayacağını kaydetti: "Çelik donatının dayanımı için gerekli olan su yalıtımı, şimdiye kadar çoğunlukla ihmal edildiği için, ülkemizde 30 yıllık binalar ömrünü tamamlamış olarak görülüyor.

İZODER
ISI SU SES ve YANGIN YALITIMCILARI DERNEĞİ

PANDEMİLERİN SOSYAL, PSİKOLOJİK VE SİYASİ ETKİLERİ...

Sosyal bilimlerde Türkiye'de bir ilk niteliğindeki Sakıp Sabancı Uluslararası Araştırma Ödülleri'nin "Korona Sonrası Dünya ve Türkiye: Pandemilerin Sosyal, Psikolojik ve Siyasi Etkileri" temasının ele alındığı 16'ncısında, University College London Davranışsal Değişim Merkezi Direktörü Profesör Dr. Susan Michie, jüri özel ödülüne layık görüldü.

■ Sabancı Üniversitesi Onursal Başkanı Sakıp Sabancı'nın vasiyeti üzerine verilen ve adına düzenlenen Uluslararası Araştırma Ödülleri'nin 16'ncısının töreni, Covid-19 salgını sebebiyle online yapıldı.

"BİLİM, İNSANIN VAROLUŞUNUN TEMEL TAŞLARINDAN BİRİ"

Törende salgın şartlarındaki olağandışı günlerde dünyanın gözü ve kulağının bilim insanlarından gelecek umut dolu haberlerde olduğunu ifade eden Sabancı Üniversitesi Kurucu Mütevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı, "Bir kez daha bilimin, insanın varoluşunun temel taşlarından biri olduğunu görüyor, bu vasiyetin önemini çok iyi anlıyoruz. Sakıp Bey'in bu inançla temellerini attığı üniversitemiz, bugün dünya için bilim üretiyor, gelecek için bilim insanları yetiştiriyor." dedi.

"SOSYAL BİLİMLER, GELECEĞİN DÜNYASI AÇISINDAN DA ÖNEMLİ"

Güler Sabancı, Sakıp Sabancı Uluslararası Araştırma Ödülleri'nin dünya gündemini her zaman yakından takip ettiğinin altını çizdi: "Sosyal bilimlerin sadece bugünü değil, geleceğin dünyasını da anlamak açısından önemli olması nedeniyle bu yılın konusunun hepimiz için büyük önem taşıdığına şüphe yok. Pandeminin etkilerini sosyal, psikolojik ve siyasi boyutları ile ele almak, toplumsal dönüşümün dinamiklerini anlamak adına kıymetli."

"KURALLARA BAĞLILIK; KABİLİYET, FIRSAT VE MOTİVASYONA BAĞLI"

Jüri özel ödülüne layık görülen davranışsal sağlık psikolojisi profesörü Susan Michie, University College London'da öğretim üyesi ve Birleşik Krallık Salgın Bilim Kurulu'nda (SAGE) görevli. Kamu sağlığı alanında politik aktivist kimliğiyle de öne çıkan Michie, ödül törenindeki konuşmasında "Psikolojinin Covid-19'la mücadeledeki rolünü anlattı: "Covid-19 salgını nedeniyle tüm dünyada hükümetler insanların davranışlarını değiştirmelerini istedi. Fiziksel mesafe koymak, maske takmak, kendimizi izole etmek gibi değişik davranış alışkanlıkları edindik. Ancak kurallara bağlılık kabiliyet, fırsat

Güler Sabancı, "Bir kez daha bilimin, insanın varoluşunun temel taşlarından biri olduğunu görüyor, bu vasiyetin önemini çok iyi anlıyoruz. Sakıp Bey'in bu inançla temellerini attığı üniversitemiz, bugün dünya için bilim üretiyor, gelecek için bilim insanları yetiştiriyor."

Güler SABANCI
Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı

ve motivasyona bağlı. Bu 3 nokta davranışları doğrudan etkiliyor. Psikologlar Covid-19'un üstesinden gelmek için davranışları anlama ve değerlendirmede önemli bir rol oynuyor."

"DAVRANIŞLARDA DEĞİŞİMİ SAĞLAN 93 TEKNİK BELİRLEDİK"

"Vatandaşlardan davranışlarını değiştirmeleri isteniyorsa önce sağlık profesyonellerinin, işverenlerin ve politikacıların davranışlarının değişmesi gerektiğini" vurgulayan Michie ardından şunları dile getirdi: "Araştırma grubumuz insanların davranışlarını değiştirmelerini sağlayan 93 farklı teknik belirledi. Bu tekniklerin kullanımı toplumlara, koşullara ve değiştirilmesi istenen davranışlara göre değişiyor. Örneğin, karantina kuralına uyulmasını istiyorsanız para cezası gibi yöntemlerle motivasyonu artırmayı değil; sosyal, finansal ve uygulamaya yönelik kaynakları artırmak gibi yöntemlerle fırsatlarını geliştirmeyi hedeflersiniz. Bu noktada güvenilir liderlik önemli. İletişim dürüst açık ve şeffaf olmalı. Sadece ne yapılacağını söylemeyi değil, bu tavsiyenin gerekçesini de vatandaşa anlatmak gerek. Toplumu iyi tanımak, onları dinlemek ve karar alma sürecine dahil etmek gerek. Hükümetler her zaman bizlerin önerdiklerini yapmazlar ama biz en iyi tavsiyeleri vermeye çalışıyoruz. Umarım Türkiye'de de hükümet davranış bilimi uzmanlarından, psikologlardan yararlanıyordur. Bugün hiç kimse ve hiçbir hükümet kendi başına kendini koruyamaz. İnsanlar birbirine bağlı, üretilecek çözümler küresel olmalı. Ancak birbirimizi koruyarak kendimizi koruyabiliriz."

16'NCI ÖDÜLLERE REKOR SAYIDA BAŞVURU GELDİ

Sabancı Üniversitesi bünyesindeki Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi ile İstanbul Politikalar Merkezi'nce organize edilen Sakıp Sabancı Uluslararası Araştırma Ödülleri'nde gönderilen makaleler bağımsız ve uluslararası jüri üyelerince değerlendiriliyor.

Türkiye'nin ekonomisinden dış politikasına, tarihinden toplumsal dinamiklerine değin çeşitli konularda çalışmaların ödüllendirildiği programın 16'ncısı için 5 farklı kıtasından rekor sayıda başvuru geldi.

ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLEN 3 MAKALE...

İnceleme sonunda Bilkent Üniversitesi'nden Doç. Dr. Ayşenur Dal ve Doç. Dr. Efe Tokdemir'in "Toplumlarda Covid-19'a karşı savaşmada, arka planda yatan koşullarla birlikte sosyo-psikolojik dinamikler"; Kadir Has Üniversitesi'nden Onurcan Yılmaz ve Avustralya Queensland Teknoloji Üniversitesi'nden Ozan İşler'in "Covid-19 tehdidinin dünyada ve Türkiye'deki bilişsel ve davranışsal sonuçları" ve Yaşar Üniversitesi'nden Sinan Alper'in "Covid-19 ile ilgili komplo teorilerine inanmak: Hata değil, insan doğasının bir özelliği" başlıklı makaleleri ödüle değer bulundu.

JÜRİ ÜYELERİ

Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nebi Sümer başkanlığındaki jüride şu isimler yer aldı: Sabancı Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve İstanbul Politikalar Merkezi Direktörü Prof. Dr. Fuat Keyman, Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Meltem Müftüler-Baç, Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Adil Sarıbay, Kent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayşe Üskül, Columbia Üniversitesi Psikoloji Bölümü Başkanı Kevin N. Ochsner ve New York Üniversitesi Öğretim Üyesi Jay Van Bavel.

2022'NİN TEMASI...

Sakıp Sabancı Uluslararası Araştırma Ödülleri'nin 2022 yılı teması şöyle: "Türkiye ve Karşılaştırmalı Örnekler Işığında Küreselleşmenin Geleceği: Devlet Geri mi Dönüyor?" ■

Profesör Dr. Susan MICHIE
University College London Davranışsal Değişim Merkezi Direktörü

et al.

TT&M DESIGN CONSULTANTS
www.ttmdesign-con.com

baltalimanı caddesi 17/1 rumelihisarı 34470 istanbul
info@labottega.com.tr www.labottega.com.tr
LABOTTEGA

TEKNOLOJİNİN DAVOS'UNDA TÜRKİYE'Yİ ANLATTILAR...

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) 6-7 Nisan 2021'de ilkini düzenlediği ve teknolojinin Davos'u diye adlandırılan Küresel Teknoloji Yönetişimi Zirvesi'nde Türkiye'yi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve MESS temsil etti. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ve MESS Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, Ulusal Yapay Zeka Stratejileri panelinde Türkiye'nin projeleri, vizyonu ve hedeflerini anlattı.

ULUSAL YAPAY ZEKA STRATEJİSİNDE 6 TEMEL ÖNCELİK...

"Ulusal yapay zeka stratejisinin" 6 temel önceliği olduğunu belirten Varank, şunları söyledi: "Bunlar; yapay zeka uzmanları yetiştirmek ve istihtamını arrtırmak, araştırma girişimcilik ve yenilikçiliği desteklemek, kaliteli veriye ve teknik alytapıya erişim imaknalarını geliştirmek, uluslararası işbirliklerini güçlendirmek, yapısal ve işgücü dönüşümünü hızlandırmak. Bu önceliklerimiz doğrultusunda 2025 yılı için koyduğumuz hedefler var. Yapay zeka alanında 50 bin kişinin istihdamını sağlayacağız. Yapay zeka konusunda eğitim alan öğrencilerin sayısını 10 kat artıracağız. Toplam AR-GE harcamalarımız içinde yapay zeka odaklı AR-GE harcamalarının payının yüzde 15'e ulaşak. Genç ve dinamik nüfusumuz ülkemiz için bir avantaj. Bu nedenle, yetkinlik gelişimi en önemli önceliklerimiz arasında yer alıyor.

"5 YILDA 250 BİN ÇALIŞANA DİJİTAL DÖNÜŞÜM EĞİTİMİ VERECEĞİZ"

Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol ise MESS'in "dünyanın en büyük, en gelişmiş, en kapsamlı dijital dönüşüm ve yetkinlik gelişim merkezi" özelliğindeki MEXT'i Türkiye'ye kazandırdığını" belirttiği ve burada hangi çalışmaların yürütüleceğini dile getirdiği panelde "Sanayimizin dijital dönüşümü başarabilmesi için küresel ortaklarımızla kamu-özel sektör iş birliği içinde çalışıyoruz Türkiye'nin ulusal yapay zeka perspektifi kamu-özel sektör ortaklığının rafine bir örneğidir. 5 yılda 250 bin çalışana dijital dönüşüm eğitimi vereceğiz" dedi.

Özgür Burak AKKOL
Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) Yönetim Kurulu Başkanı

"TEKNOLOJİ FARKINDALIĞINI ARTIRMAYI HEDEFLİYORUZ"

Akkol, "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğiyle kurduğumuz Dünya Ekonomik Forumu (WEF) Türkiye Dördüncü Sanayi Devrimi Merkezi, çoklu paydaş anlayışıyla, kamu-özel sektör ve üniversite iş birlikleriyle projeler gerçekleştirmeye başladı. Projelerle yeni teknoloji yönetişim modellerini ve teknoloji yatırımlarını hızlandıracak teşvik mekanizmaları tasarlanmasına katkı verip teknoloji farkındalığını arttırmayı hedefliyoruz." diye konuştu.

Mustafa VARANK
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı

1'NCİ KÜRESEL TEKNOLOJİ YÖNETİŞİMİ ZİRVESİ'NDE NELER YAPILDI?

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) ilkini organize ettiği Küresel Teknoloji Yönetişimi Zirvesi'nde "forumun ekosisteminde yer alan ve global teknolojiye yön veren yöneticiler, özel sektör temsilcileri ve akademisyenler" bir araya geldi. Dördüncü sanayi devriminde etkin rol oynayan Siemens, Youtube, Hitachi ve Salesforce gibi şirketler; 50'den fazla hükümet; Imperial College gibi akademik kurumlar zirvede üst düzeyde temsil edildi. Alanında uzman isimler global teknoloji yönetişiminin geleceği hakkındaki görüşlerini açıkladı. Covid-19 salgınının toplum, iş ve hükümetler üzerindeki teknolojik etkisinin de ele alındığı zirvede, şu dört ana konu işlendi: Sanayinin dönüşümü, hükümetlerin dönüşümü, küresel teknoloji yönetişimi ve öncü teknolojiler. Ayrıca dördüncü sanayi devrimi teknolojilerinin etik ve doğru kullanılması ve altyapılarının geliştirilmesi için görüş alışverişlerinde bulunuldu.

MESS, WEF PLATFORM ÜYELİĞİNE KABUL EDİLEN İLK İŞVEREN SENDİKASI

MESS, 2019'da WEF platform üyeliğine kabul edilen dünyanın ilk işveren sendikası oldu. Ocak 2020'de Davos'da imzalanan anlaşmayla iş birliğini bir üst seviyeye taşıyarak Dünya Ekonomik Forumu Dördüncü Sanayi Devrimi Merkezleri Ağı'na katıldı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı öncülüğündeki iş birliğiyle yalnızca 13 ülkenin dahil olduğu bu ağda Türkiye'yi temsil ediyor. ■

Yapay zeka konusunda eğitim alan öğrencilerin sayısını 10 kat artıracağız. Toplam AR-GE harcamalarımız içinde yapay zeka odaklı AR-GE harcamalarının payının yüzde 15'e ulaşak. Genç ve dinamik nüfusumuz ülkemiz için bir avantaj.

BİLİŞİM SEKTÖRÜNDE EN BÜYÜK TEHDİT BEYİN GÖÇÜ!

Dijital dönüşümle birlikte 152,7 milyar TL büyüklüğe ulaşan Bilgi Teknolojileri'nde (BT) 150 bini aşan çalışan sayısının 2021'de artması bekleniyor. Sektör, nitelikli yazılımcılara ihtiyaç duyarken öte yandan beyin göçünün yol açtığı tehditle mücadele ediyor ve çıkış yolları arıyor.

■ Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD) hazırladığı "Türkiye'nin Dijitalleşme Endeksi Raporu"na göre, ülkemizin dijitalleşme notu 2019'da 5 üzerinden 2,94 iken 2020'de 3,06'ya yükseldi. Bu artış istihdama yansımasıyla birlikte sektördeki çalışan sayısı 2020 yılında 150 bini geçti.

"BEYİN GÖÇÜ ŞİRKETLER İÇİN TEHDİT"

Yerli teknoloji şirketi Porte'nin Genel Müdür Yardımcısı Enes Güren, beyin göçünün şirketlerin büyümesine engel olduğunu söyledi: "Büyümenin 2021'de de devam edeceğini öngörüyoruz. Sektörde en çok nitelikli yazılımcılara ihtiyaç duyuluyor. TÜBİSAD'ın raporu, şirketlerin yüzde 73'ünün nitelikli iş gücü eksikliği çektiğini gösteriyor. Özellikle uzaktan çalışma modeli nitelikli yazılımcı ihtiyacını artırırken, son bir yıldır artış gösteren beyin göçü, yerli teknoloji şirketlerinin büyümesinin önünde tehdit oluşturuyor."

"YAZILIMCILAR EĞİTİM İÇİN YURT DIŞINI TERCİH ETMELİ"

Dijitalleşme Endeksi'ne göre, eğitim sisteminin BT becerisi kazandırma yetkinliğinin 2,19'dan 2,23'e çıktı bilgisini aktaran Güren, devamında şunları dile getirdi: "Porte olarak 2006 yılından bu yana yurt dışına teknoloji geliştirme hizmeti ihraç ediyoruz. Sahip olduğumuz yetenek ve kaynaklarla, dünyanın 25'ten fazla ülkesinde aynı anda büyük operasyonlar yürütebiliyoruz. Ancak her geçen gün hızlanan dijital dönüşüm, daha büyük hareket alanı ve daha fazla yetenek gerektiriyor. Yetenekli yazılımcı bulmakta her geçen gün daha fazla zorlanıyoruz. Yurt dışının kariyer değil eğitim için tercih edilmesini arzu ediyor, yazılımcılarımızın uluslararası eğitim programlarına katılmasını sağlıyoruz."

"BÜYÜMEYİ SÜRDÜRÜYORUZ"

Porte'nin farklı şirketlere yaptıkları yatırımlar ve ortaklıkları ile birlikte büyümeyi sürdürdüğünü ifade eden Güren "Amerikadaniste, Boxinus ve Shippn girişimlerimizle global pazarlarda alışveriş fırsatı sunuyoruz. Bu hızlı büyüme döngüsünü de bünyemizdeki yetenekli yazılımcılara teslim ediyoruz. Böylece çalışanlarımız hem global bir dijital ekosistemin parçası oluyor; hem de şirket kültürünün zenginleştirilmesinde önemli bir rol üstleniyor. Biz de başarılı yazılımcılara girişim desteği vererek hayallerini gerçekleştirme fırsatı sunuyoruz." dedi.

"YILDA 50 SAAT EĞİTİM VERİYORUZ"

Porte BT Müdürü Dr. Vural Erol, çalışanlara yılda 50 saatlik eğitim verdiklerinin altını çizdi: "ArGe merkezimizde sürekli yeni projeler üretiyoruz. Kendi markalarımız için yürüttüğümüz projelerin yanı sıra, dışarıya sunduğumuz servisler için de farklı yetkinliğe sahip yazılımcıları ekibimize katmaya özen gösteriyoruz. ArGe merkezimizin bünyesindeki tüm ekibe yıllık en az 50 saatlik eğitimin şirket tarafından verilmesini sağlıyoruz." ■

TÜBİSAD
BİLİŞİM SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

Amerikadaniste, Boxinus ve Shippn girişimlerimizle global pazarlarda alışveriş fırsatı sunuyoruz. Bu hızlı büyüme döngüsünü de bünyemizdeki yetenekli yazılımcılara teslim ediyoruz.

EKONOMİK VE SOSYAL TOPARLANMADA KREATİF ENDÜSTRİLERİN ROLÜ...

“Türkiye Kültür Sanat Kurumları”, “Uluslararası Kültür Sanat Sahnesi”, “Müzik Festivalleri”, “Yaratıcılık ve Teknoloji Odaklı Ekosistemler” ve “Dijital ve Hibrit Etkinlikler” başlıklarından oluşan “Toplumsal Dönüşüm ve Yaratıcı Endüstriler” raporu, “geleceğin nasıl tasarlanabileceğine dair yönlendirici bir kılavuz” niteliğinde. Digilogue Artistik Direktörü ve Future Tellers Küratörü Lalin Akalan, raporun “her şeyden öte kültür-sanat ve yaratıcı endüstrilerin paydaşlarının duyulmayan seslerine alan açarak; nelerin değişmesi gerektiği konusunda yol gösterici” olduğunu belirtiyor.

■ Zorlu PSM (Performans Sanatları Merkezi, Digilogue ve İKSV (İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı) iş birliğiyle; Ağustos-Ekim 2020 tarihleri arasında hayata geçirilen Future Tellers/ Gelecek Anlatıcıları serisinin “Toplumsal Dönüşüm ve Yaratıcı Endüstriler” webinar oturumları; İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Yönetimi Yüksek Lisans Programı Direktörü Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu Okandan’ın danışmanlığı ve sosyal inovasyon platformu imece’nin editöryel desteğiyle rapor haline getirildi.

26 uluslararası kurum temsilcisinin Covid-19 salgını dönemine ilişkin değerlendirmelerini ve ileriye dönük yönlendirici öngörülerini içeren raporda; bireyleri ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel anlamda etkileyen yaratıcı endüstrilerin “ekonomik ve sosyal toparlanma süreci için hızlandırıcı bir rol üstleneceği” vurgulanıyor.

Kültür-sanat endüstrinin karşılaştığı ve derinden etkilendiği sorunları tartışmaya açarak “ortak öğrenimler oluşturma, bir tecrübe havuzu yaratma ve bu havuzu topluluk için potansiyel kaynaklara dönüştürme hedefiyle” yayımlanan raporda; “kesin cevapların olmadığı ve çözümlerin deneme yanılma yöntemiyle bulunduğu bu olağanüstü dönemde” reaktif davranmaktan ziyade “sorgulamanın ve beraber düşünme kaslarını güçlendirmenin önemine” dikkat çekiliyor.

Lalin AKALAN
Digilogue Artistik Direktörü ve Future Tellers Küratörü

Doç. Dr. Gökçe DERVİŞOĞLU OKANDAN
İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Yönetimi Yüksek Lisans Programı Direktörü

“NELERİN DEĞİŞMESİ GEREKTİĞİ KONUSUNDA YOL GÖSTERİCİ”

Digilogue Artistik Direktörü ve Future Tellers Küratörü Lalin Akalan, “sosyal etki odaklı bir çalışmanın ürünü” olduğunu kaydettiği rapor için şöyle diyor: “Türkiye’nin ve ilintili küresel yaratıcı alanların eşzamanlı dönüşümlerini irdelediği için paha biçilmez bir bellek görevi üstleniyor. Her şeyden öte kültür-sanat ve yaratıcı endüstrilerin paydaşlarının duyulmayan seslerine alan açarak; nelerin değişmesi gerektiği konusunda bize gelecek senelerde de yol gösterici oluyor.”

“Türkiye Kültür Sanat Kurumları”, “Uluslararası Kültür Sanat Sahnesi”, “Müzik Festivalleri”, “Yaratıcılık ve Teknoloji Odaklı Ekosistemler” ve “Dijital ve Hibrit Etkinlikler” başlıklarından oluşan rapor, “geleceğin nasıl tasarlanabileceğine dair yönlendirici bir kılavuz” niteliğinde.

DİJİTALLEŞMENİN SEKTÖRE AÇABİLECEĞİ İMKANLAR...

“Yaratıcı endüstri aktörlerinin örnek alabileceği ve üstüne yeni modeller inşa edebilecekleri araç ve yöntemlerin yer aldığı” ve “kültür-sanat endüstrisindeki yerel kurum ve aktörlerin yanı sıra uluslararası kurumların da katılımcı olduğu” raporda;

pandemi döneminde fiziksel işlerin neredeyse durma noktasına geldiği kültür-sanat ve etkinlik sektöründe dijitalleşmenin açabileceği imkanlara değiniliyor.

SORGULAMA VE BERABER DÜŞÜNMENİN ÖNEMİNE VURGU...

Kültür-sanat endüstrinin karşılaştığı ve derinden etkilendiği sorunları tartışmaya açarak "ortak öğrenimler oluşturma, bir tecrübe havuzu yaratma ve bu havuzu topluluk için potansiyel kaynaklara dönüştürme hedefiyle" yayımlanan raporda; "kesin cevapların olmadığı ve çözümlerin deneme yanılma yöntemiyle bulunduğu bu olağanüstü dönemde" reaktif davranmaktan ziyade "sorgulamanın ve beraber düşünme kaslarını güçlendirmenin önemine" dikkat çekiliyor. Ayrıca "şeffaf bir diyalog alanı oluşturmak, kreatif endüstrilerdeki aktörleri buluşturmak, kurumlar arası diyaloglara alan açmak ve destek ağları örmek için atılması gereken kritik adımlara" işaret ediliyor.

Ortaya çıkan kolektif bilgiler ve benzer sorunlardan beslenen tecrübe havuzunu dünyadan ve Türkiye'den örnekleriyle sunan raporda; webinar konuklarının paylaşımlarına birebir sadık kalınarak ve "onların öznel deneyimlerine ve iç görülerine dayanılarak" topluluğun "ortak hafızası, benzediği ve ayrıştığı noktalar" üzerine odaklanılıyor.

ETKİNLİKTE YER ALAN FİRMALAR...

Future Tellers/Gelecek Anlatıcıları serisinin "Toplumsal Dönüşüm ve Yaratıcı Endüstriler" webinar oturumlarında; Barbican Centre, Borusan Sanat, Cleveland Sanat Müzesi, Elbphilharmonie, Extrema Festival, Gray Area, Harpa, HeyMo The Experience Design Company, I-Mice Derneği, Illusionist Digital Arts Studio, İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV), İstanbul Modern, Jules Verne Travel&Event, Kapital Medya, Le Guess Who?, Loveland Events, Lincoln Center, Primary Talent International, SALT, Sonar+D, Sonar Barcelona, Southbank Centre, Stochastic Labs, TodaysArt ve Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nden sektör profesyonelleri çok önemli tespitler ve öneriler ortaya koymuştu.

CEVABI ARANAN SORULAR...

Söz konusu webinar serisinde; "Hem kurum hem katılımcı açısından dijital mecralarda nasıl verimli biçimde var olunabilir?", "Kurumlar dijital mecralarda, çevrimiçi faaliyetlerinde ekonomik sürdürülebilirliği nasıl sağlayabilir?", "Sanatçı ve kurum arşivlerini daha erişilebilir kılmanın yolları nelerdir, nasıl gelir modeline dönüştürülür?", "Festivaller başta olmak üzere canlı sanat ve eğlence endüstrisi geleneksel çerçevelerinden uzaklaştıkça hangi dinamikler etrafında şekillenebilir?", "Pandeminin ardından değişen takipçi, izleyici deneyimleri festival gibi canlı sanat ve eğlence endüstrisine yönelik alışkanlıkları nasıl etkiler?" ve "Sanat üretimi ve iş yapma pratiğinde, sanatçıdan sahne emekçilerine, kurum çalışanlarından sanatseverine tüm paydaşların iyi olma halini gözeten değerler sistemi nasıl kurulabilir?" gibi pek çok sorunun cevabı aranmıştı.

GÖRÜŞ BİLDİREN KATILIMCILAR...

Oturumlarda; İstanbul Kültür Sanat Vakfı Genel Müdürü Görgün Taner, Zorlu Performans Sanatları Merkezi Eski Genel Müdürü Murat Abbas, İstanbul Modern Genel Müdürü Levent Çalıkoğlu, SALT Araştırma ve Programlar Direktörü Meriç Öner, Borusan Sanat Genel Müdürü Ahmet Erenli, Gray Area'nın yöneticisi Barry Threw, Sonar+D'nin küratörü Jose Luis de Vicente, Stochastic Labs'in kurucusu Vero Bollow, Todaysart Festival'ın kurucu ve yöneticisi Olof Van Winden, Southbank Centre Çağdaş Müzik Yönetmeni Bengi Ünsal, Lincoln Center Yöneticisi Jordana Leigh, Barbican İnterim Artistik Direktörü Leonora Thompson, Elbphilharmonie Yöneticisi Nils Hansen, Harpa Yöneticisi Svanhildur Konraosdottir, Cleveland Museum of Art Yöneticisi Thomas Welsh, Sonar Barcelona Kurucu Ortağı Enric Palau, Le Guess Who? Prodüktörü Gijs Cals, Decked-Out Festival temsilcisi Martje Kremers, Loveland Events İşe Alım Müdürü Robert Deutsch, Extrema Festival kurucusu Uğur Akkuş, İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Koordinatör ve Başkan Danışmanı Cemal Beyazıt, Illusionist Digital Arts Studio Kurucusu Ahmet Gürbüz, Jules Verne Kreatif Projeler ve Organizasyonlar Müdürü Altan Şengül, I-Mice Dernek başkanı Hüseyin Kurt, Kapital Medya Pazarlama Direktörü Birce Güler ve HeyMo The Experience Design Company CEO'su Egemen Özcan söz almıştı.

"Future Tellers/Gelecek Anlatıcıları" raporunun tamamına https://drive.google.com/file/d/1YS7u1-bBvfaaEwqr19xSJ3y84d5KW1uV/view linki üzerinden ulaşabiliyor.

Digilogue; Zorlu Holding'in DNA'sında yer alan "inovasyon, teknoloji ve tasarım kavramları" ile Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nin (PSM) "dijital sanata dönük yenilikçi yaklaşımının" somuta indirgendiği bir platform. ■

VISA'DAN "KOBİ KURTARAN" PROJELER...

Covid-19 salgınının yerelden globale dünya ekonomisini yoğun etkilediği süreçte Avrupa genelindeki 100'ü aşkın iş ortağıyla geniş çaplı projeler hayata geçiren Visa (NYSE: V), 8 milyon civarında küçük işletmenin (KOBİ) dijital ticarete uyum sağlaması ve bu kulvardaki avantajlarından yeterince faydalanması için çaba ortaya koymakta.

■ Bankalar, hükümetler, ticaret platformları ve teknoloji ortaklarıyla güçlerini birleştiren Visa'nın (NYSE: V) 2020 yılı yazından bu yana Avrupa'da 2 milyondan fazla küçük işletmeye (KOBİ) e-ticaret ve dijitalleşme desteği verdiği; taahhüdü doğrultusunda sayının Avrupa'da 8, dünya genelindeyse 50 milyona ulaşması için çalışmalarının sürdüğü belirtildi.

AVRUPA'DAKİ KOBİ'LERİN YÜZDE 65'İ ENDİŞE İÇİNDE

Visa'nın araştırmasına göre Avrupa'daki küçük işletmelerin yüzde 65'i Covid-19 salgınının etkileri ve sürecin belirsizliği dolayısıyla gelecekleriden endişe duyuyor. Tedbir amaçlı kısıtlamaların zora soktuğu şirketler iş modellerini tüketicilerin beklentilerine uyarlamaya gayret gösteriyor. Veriler 10'u aşkın Avrupa ülkesinde çevrimiçi (online) satışların yüzde 20 arttığını ve 10 işlemden 8'inin temassız gerçekleştiğini ortaya koyuyor.

"EKONOMİNİN BELKEMİĞİ KOBİ'LER İÇİN İŞ BİRLİKLERİMİZ SÜRECEK"

"Küçük işletmeler, toplumda ve ekonomide hayati bir öneme sahip ve şu an pek çoğu Covid-19'un getirdiği yeni koşullar altında faaliyetlerini sürdürmeye çalışıyor." diyen Visa Türkiye Genel Müdürü Merve Tezel, iş ortaklarıyla pratiğe dönüştürdükleri projeler hakkında şunları dile getirdi: "Visa'nın Avrupa çapında toplamda 2 milyon küçük işletmeyi, iş ortaklarıyla gerçekleştirdiği programlarla desteklemesi gurur verici. Türkiye'de de KOBİ'lerin işlerini online ortama taşımalarına yardımcı olmak, elektronik ödemeleri kabul etmelerine destek sağlamak ve tüketicileri alışveriş ihtiyaçlarını KOBİ'lerden karşılamaya özendirmek üzere çalışmalara imza attık. İşimi Yönetebiliyorum projemiz kapsamında, pandemi döneminde KOBİ'lere verdiğimiz dijitalleşme desteğini

Merve TEZEL
Visa Türkiye Genel Müdürü

Burcu CİVELEK YÜCE
Akbank Strateji, Dijital Bankacılık ve Ödeme Sistemleri Genel Müdür Yardımcısı

Visa'nın araştırmasına göre Avrupa'daki küçük işletmelerin yüzde 65'i Covid-19 salgınının etkileri ve sürecin belirsizliği dolayısıyla geleceklerinden endişe duyuyor. Tedbir amaçlı kısıtlamaların zora soktuğu şirketler iş modellerini tüketicilerin beklentilerine uyarlamaya gayret gösteriyor. Veriler 10'u aşkın Avrupa ülkesinde çevrimiçi (online) satışların yüzde 20 arttığını ve 10 işlemden 8'inin temassız gerçekleştiğini ortaya koyuyor.

hızlandırdık. Covid-19'la birlikte gelişen yeni şartları da kapsayan bir içerikle, online eğitimler aracılığıyla KOBİ'lere ulaşmaya devam ettik. Visa'nın, cep telefonlarını temassız POS cihazlarına dönüştüren 'Tap to Phone' teknolojisi sayesinde, KOBİ'lerin temassız ödeme kabul altyapısını yaygınlaştıracak yenilikleri iş ortaklarımızla hayata geçirdik. KOBİ'lerin ağırlıkta olduğu yeme-içme sektörünü desteklemek üzere ise birçok farklı iş ortağımızla birlikte, sektörün dijitalleşmesine öncü olan projeleri tüketicilerle buluşturduk. Ekonominin belkemiği olarak gördüğümüz KOBİ'lere yönelik iş birliklerimiz devam edecek."

"TAP TO PHONE TEKNOLOJİSİNİ İLK AKBANK HAYATA GEÇİRDİ"

Visa'nın iş ortaklığı kurduğu Akbank'ın Strateji, Dijital Bankacılık ve Ödeme Sistemleri Genel Müdür Yardımcısı Burcu Civelek Yüce ise şunları söyledi: "Akbank Cebe POS ile sektörde PIN destekli 'Tap to Phone' teknolojisini hayata geçiren ilk banka olduk. Bu sayede Android tabanlı telefon veya tablet ekranına PIN tuşlayarak kartlı ödeme işlemi gerçekleştirilebiliyor, yani tüm telefon ve tabletler birer POS cihazına dönüşüyor!

Bu yeniliğin arkasına her zaman olduğu gibi müşteri deneyimi ve teknolojik altyapımızı koyduk. Baştan sona dijital bir deneyim olarak tasarladığımız bu süreçte KOBİ iş yerleri dijital platformlarımız üzerinden yaptıkları başvuruları onaylanır onaylanmaz Cebe POS uygulamasını anında kullanmaya ve ödeme almaya başlayabiliyorlar."

VISA'NIN COVID-19 ÇIKIŞLI DESTEK PROJELERİ...

Kamu ile Ortaklıklar: Visa, şu anda Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Slovakya'da küçük işletmelerin temassız kabul terminallerine erişimini sağlamak için hükümetlerle iş birliği içinde. 29 ülkede hükümetler temassız ödeme limitini artırdı. Türkiye, Avrupa'da limit artırımına giden ilk ülke oldu.

Yeni Kart Kabul Teknolojileri: İşletme sahiplerinin mobil cihazlarını ödeme terminallerine dönüştüren Visa'nın "Tap to Phone" teknolojisi Türkiye ile birlikte İtalya, Polonya, Romanya, Ukrayna ve Birleşik Krallık'ta da binlerce küçük işletme sahibinin dijital ödemeleri temassız kabul etmesini mümkün kılıyor.

Yeni Online Kaynaklar: Visa, aralarında Türkiye'nin de olduğu 15 Avrupa ülkesinde binlerce KOBİ'nin minimum maliyetle işlerini online ortama taşımalarına yardım ediyor. Türkiye'de "İşimi Yönetebiliyorum" programına katılan işletmelerden bir kısmı dijitalleşme desteği kapsamında website kurulumu, ödeme altyapısı kurma ve dijital pazarlama eğitimleri ile işlerini e-ticarete taşıma konularında danışmanlık hizmeti alıyor. Şimdiye dek bu program kapsamındaki eğitimlerine katılan 1523 KOBİ, e-ticaret dünyasına girip kendi markalarını geliştirdi ve satışlarını online ve dijital pazarlamayla desteklemeye başladı. Visa aynı zamanda ücretsiz eğitim kaynakları sunan küresel platform "Pratik İş Becerileri" portalını birçok pazarda yerelleştirdi. Türkiye'de TÜRKONFED iş birliğiyle lokalize edilen platforma KOBİ'ler www.isimiyonetebiliyorum.com üzerinden ulaşabiliyor.

Yeni Bankacılık Araçları: Avrupa'daki bankalar ve fintech'lerle iş birlikleri kuran Visa, küçük firmaların nakit akışlarını ve satın almalarını daha iyi yönetmelerine yardımcı oluyor. Halihazırda bu alanda Avrupa çapında 30 yeni program sunuyor.

Topluluk Katılımı: Visa, tüketicileri yerel işletmelerden alışveriş yapmaya ve küçük işletmeleri desteklemeye çağırıyor.

Champion Green (İrlanda), Fiver Fest (İngiltere) ve Kaufnebenan Haftası (Almanya) bunun en öne çıkan örnekleri. Türkiye'de de yeme-içme sektöründeki küçük işletmeleri desteklemeye teşvik edici faaliyetler yürütülüyor. ■

TÜRK MOBİLYACILAR DUBAİ'DE FIRSAT KOVALAYACAK...

Orta Doğu ve Kuzey Afrika'nın en büyük mobilya sektörü etkinliklerinden Dubai Index Fuarı; 31 Mayıs – 2 Haziran 2021 tarihleri arasında Dubai World Trade Center'da gerçekleşecek. Türkiye Mobilya Sanayicileri Derneği'nin (MOSDER) özel yetkili olduğu fuara katılacak yerli markalar Ticaret Bakanlığı'nca destekleyecek.

■ Türk mobilyacıları, 31'inci Dubai Index Fuarı'nda ürünlerini tanıtacak ve yeni iş birlikleri için görüşmeler yapacak.

"DUBAİ, ÖNEMLİ BİR PAZAR"

MOSDER Başkanı Mustafa Balcı, Dubai pazarının önemine işaret etti: "Dubai, Orta Doğu'nun parlayan yıldızı ve ticaretin kalbinin attığı bir konumda olmasıyla bizim için oldukça önemli bir pazar. Malum Covid-19 sebebiyle dünya genelinde fuarların uzun zamandır organize edilememesi sonucu, Dubai Index Fuarı'na oldukça yoğun bir ilgi bekleniyor. Yakın coğrafyada rakibimiz ülkelerden özellikle İtalyan ve Polonya firmaları da fuardaki yerini alacak. Türk mobilyasının temsili konusunda bu ülkelerden geride kalmayacağımıza inanıyoruz."

"TİCARET BAKANLIĞI DESTEKLEYECEK"

Balcı, Ticaret Bakanlığı'nın fuara katılacak firmaları destekleyeceğini belirtti: "Prestijli fuarlar listesinde yer alan ve bu yıl 31.'si düzenlenecek Dubai Index Fuarı için Ticaret Bakanlığı katılımcı firmalara 2.486 TL / metrekare (USD 345) destek vereceğini açıkladı. Organizasyonun özel yetkilisi olduğumuz fuara, Türkiye'den katılmak isteyen markalar 1 Mart 2021 tarihine kadar MOSDER Genel Sekreterliği'ne başvuruda bulunabilecek."

TİCARİ İLİŞKİLERİ GELİŞTİRME FIRSATI

Fuarın, Orta Doğu ülkeleriyle ticaret ilişkilerini geliştirilmesi adına önemli bir fırsat niteliği taşıdığını vurgulayan Balcı, "Index Fuarı kapsamında firmalar, mobilyadan, aksesuara, aydınlatmadan tekstile kadar son teknolojiye sahip ürünlerin tedarikçileri ile doğrudan bağlantı kurma fırsatı yakalayacak. Irak, Libya, Suudi Arabistan, İsrail, Katar gibi ihracatımızın en çok olduğu Orta Doğu ülkeleriyle ticaret hacmimizi daha da geliştirecek adımlar atmak üzere, Türkiye'den yerli markalarımıza fuara katılmaları konusunda çağrıda bulunuyoruz." dedi. ■

Mustafa BALCI
Türkiye Mobilya Sanayicileri Derneği'nin (MOSDER)

ÖDEME KURULUŞLARININ YILDIZI PARLIYOR...

Octet Türkiye Genel Müdürü Derya Ekemen Fidan, "2025 yılına kadar dünyadaki ödeme kuruluşu sayısının 4 bin 200'e ulaşmasının ve bu kuruluşlarının 4 trilyon dolardan fazla işlem yapmasının" beklendiğini ifade ediyor.

2019 Aralık'taki bir araştırmanın sonuçlarına göre KOBİ'lerin sadece yüzde 51'i pozitif nakit akışına sahip. Covid-19 salgını sürecinde oranın daha da azaldığı öngörülmekte. "Ne zaman ne kadar tahsilat yapacaklarını bilememeleri" işletmelerin esas faaliyet alanlarına odaklanmalarını engelliyor.

FINTECH ŞİRKETLERİ DAHA FONKSİYONEL OLACAK

72'den fazla ülkede faaliyet gösteren Avusturalya merkezli ödeme kuruluşu Octet'in Türkiye Genel Müdürü Derya Ekemen Fidan, "Önümüzdeki dönemde bankacılık işlemlerinin ticaretin tarafı olan alıcı ve satıcıyı bankalarla aynı ortamda bir araya getiren fintech şirketleri üzerinden yönetileceği aşikar." diyor.

"FARKLI ÖLÇEKLERDE 2400 ŞİRKETE HİZMET VERİYORUZ"

Halihazırda farklı ölçeklerde 2 bin 400 şirkete hizmet verdiklerini belirten Fidan, tahsilat ve ödeme ürünleriyle nakit döngüsünün "alıcılar için uzun, satıcılar için kısa olmasını" sağladıklarını; ortaya koydukları çözümlerle "işletmelerin kârlılık ve verimliliğini" artırdıklarını kaydediyor.

"2021 HEDEFİMİZ 4,5 MİLYAR TL İŞLEM HACMİ"

Fidan, sundukları tüm ürünlerin Octet Portal'ın yetkinlikleriyle özellikle likiditenin az olduğu dönemlerde firmaların "nakit ihtiyaçlarını ve işletme sermayelerini esnek yönetmelerine" imkan tanıdığını söylüyor: "Octet Türkiye olarak kredi kartıyla gerçekleşen tahsilat işlemlerinde tüm kart sistemleriyle çalışıyoruz. Diğer tahsilat ve ödeme ürünlerimizde ise şu anda 12 banka ile entegre çalışıyoruz. 2021'de bu sayıyı 16'ya çıkartmayı hedefliyoruz. Ayrıca 2021 yılında 4,5 Milyar TL işlem hacmine ulaşmayı hedefliyoruz."

"ÖDEME KURULUŞU SAYISI 2025'E KADAR 4200'E ULAŞACAK"

Covid-19 salgını döneminde ticaretteki "paraya el değmeden gerçekleşme oranı ve hızının arttığını" ve "birçok ürünün satış hacminde yüzde 300'ü aşan büyümeler olduğunu" olduğunu belirten Fidan tahminlere ilişkin şu bilgileri paylaşıyor: "E-ticaret, Covid-19 salgınının baş göstermesiyle beraber yepyeni bir seviyeye ulaştı. Bu doğrultuda, firmaların ödeme kuruluşlarına talepleri de arttı. 2025 yılına kadar dünyadaki ödeme kuruluşu sayısının 4 bin 200'e ulaşması ve tüm ödeme kuruluşlarının ödeme hacminde 4 trilyon dolardan fazla işlem yapması bekleniyor. Sektörün 2019-2025 yılları arasında yıllık bileşik büyüme oranının yüzde 28 olması, Infinicept kaynaklarına göre de belirtilen işlem hacmi karşısında dünyada 15 milyar USD işlem geliri yaratması öngörülüyor."

"ORTALAMA ÖDEME VADESİ 120 GÜNE ÇIKTI"

Şirketler arasındaki vadeli işlemlerin payının Avrupa'da yüzde 30, Türkiye'de yüzde 36,8 düzeyinde seyrettiğini açıklayan Fidan, ardından şunları dile getiriyor: "Şirketler arası ödemelerde ortalama 50-90 gün arasında değişen vade süresi ise, Türkiye'de normal zamanlarda 60-90 aralığında seyrediyordu. Şimdi bu süre ülkemizde 120 gün ve üzerine çıkmış durumda. Nakit akışında ve finansmana erişimde sıkıntı yaşayan tüm firmalar için Octet ürün ve çözümleri bu sürede can simidi oldu diyebiliriz." ■

MERHABA KRİPTO PARA, HOŞÇA KAL FINTECH GİRİŞİMLER...

TCMB tarafından yayınlanan "Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik" bir düzenlemeden öte bir yasaklama getirdi. Kripto para veya kripto varlıklar konusunda getirilen yasaklama, bu konularda çalışmaları olan Fintech'leri de olumsuz etkileyecek veya onları yurt dışına itecektir. TCMB'nın yasaklamanın ardından, bu konuda bir düzenleme yapacağını ümit ediyorum.

PROF. DR. FATIH YILMAZ
Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği (TMUD) Yönetim Kurulu Başkanı

Tarihte para ilk defa M.Ö. 7'nci Yüzyıl'da Anadolu topraklarında Lidyalılar tarafından bulundu. Lidya Kralı Alyattes ilk madeni parayı bastırdı. O güne kadar takas sistemi ile yapılan ticaret, paranın basılmasıyla farklı bir boyut kazandı. Böylece ticaret çok daha kolay olmaya başladı. Daha sonra M.Ö. 118 yılında Çinliler deriden yapılmış para, M.S. 806'da da kâğıt para kullanmaya başladılar.

BATIDA İLK KÂĞIT PARA

Günümüzdeki kâğıt paranın bir başka ifadeyle banknotun yaygın kullanımı ise 17'nci Yüzyıl'da başlamıştır. Batıda ilk kâğıt para 1690'lı yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) Massachusetts Hükümeti, İngiltere'de ise kuyumcular tarafından basıldı ve dolaşıma çıkarıldı; 1694 yılında İngiliz Merkez Bankası ve daha sonra diğer ülke merkez bankalarının kurulmasıyla da yaygınlaştı[1]. Banknot bir senet olarak doğmuş olmakla birlikte sağladığı kolaylıklar nedeniyle önemli ölçüde madeni paranın veya sikkenin yerini almıştır.

MERKEZ BANKASI'NDAN KRİPTO PARA YÖNETMELİĞİ

Paranın icat edildiği bu topraklarda, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 16 Nisan 2021'de bir yasaklama geldi. Resmi Gazete'nin 16 Nisan 2021 tarihli sayısında TCMB tarafından yayınlanan **"ÖDEMELERDE KRİPTO VARLIKLARIN KULLANILMAMASINA DAİR YÖNETMELİK"** ile yapılan düzenlemede, "Kripto varlıkların, ödemelerde doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılamayacağı" ve "Kripto varlıkların ödemelerde doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılmasına yönelik hizmet sunulamayacağı" belirtildi.

YÖNETMELİKTEKİ ANA HÜKÜMLER

Ayrıca ödeme hizmetlerinin sunulmasında ve elektronik para ihracında kripto varlıkların kullanılmaması konusu da anılan yönetmeliğin "Ödeme hizmeti sağlayıcıları, ödeme hizmetlerinin sunulmasında ve elektronik para ihracında kripto varlıkların doğrudan veya dolaylı olarak kullanılacağı bir şekilde iş modelleri geliştiremez, bu tür iş modellerine ilişkin herhangi bir hizmet sunamaz" ve "Ödeme ve elektronik para kuruluşları, kripto varlıklara ilişkin alım satım, saklama, transfer veya ihraç hizmeti sunan platformlara veya bu platformlardan yapılacak fon aktarımlarına aracılık edemez" hükümleri ile düzenlendi.

DÜZENLEMEDEN ÖTE BİR YASAKLAMA...

Esasında bu yönetmelik bir düzenlemeden öte bir yasaklama getirdi. Kripto para veya kripto varlıklar konusunda getirilen yasaklama, bu konularda çalışmaları olan Fintech'leri de olumsuz etkileyecek veya onları yurt dışına itecektir. TCMB'nın yasaklamanın ardından, bu konuda bir düzenleme yapacağını ümit ediyorum.

BİR YANIYLA YASAK, DİĞER YANIYLA RESMİ TANIM

Bu yönetmelik bir yasaklama getirirken, bir diğer yandan da kripto paraya merhaba demiş oldu. Bir başka ifade ile kripto para tanımlanmış oldu. Zira bugüne kadar gerek Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerekse TCMB tarafından ilk defa tanımlanmış oldu. Yönetmeliğin 3'ncü Maddesi "kripto varlık, dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıkları ifade eder" şeklinde bir tanım yapmıştır. Bu tanım Türkiye'deki ilk resmi tanım olması nedeniyle önemlidir.

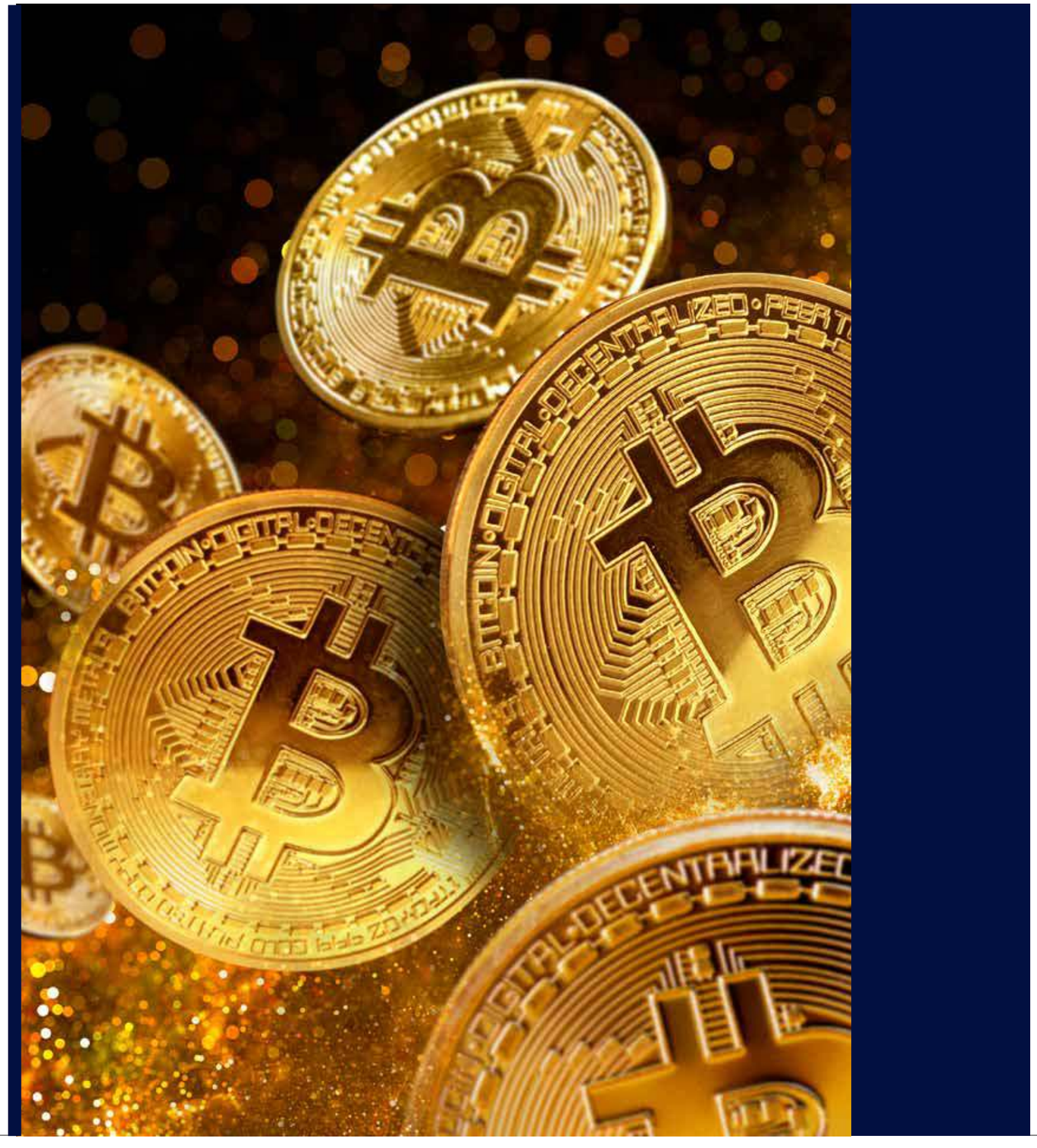
GAYRİ MADDİ VARLIK VURGUSU

Böylece kripto varlığın itibari veya kaydi bir para olmadığı, elektronik para olmadığı, ödeme aracı olmadığı, menkul kıymet veya diğer sermaye aracı olmadığı, ama bir Gayri Maddi Varlık olduğu tanımlandı. Bu tanım eleştirilebilir, ama yine de ilk adım olması nedeniyle önemlidir.

SPK VE BDDK DÜZENLEMESİNE TABİ OLMALILAR

Bu tanıma göre kripto varlık "bir menkul kıymet veya diğer sermaye aracı" değilse, bu durumda Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) da konusuna girmeyecek gibi gözüküyor. Halbuki kripto paraların alınıp satıldığı platformların, tıpkı aracı kurumlarda olduğu üzere SPK veya BDDK tarafından bir düzenlemeye tabi olmaları daha yararlı olurdu. Zira şu an bu platformlar hiçbir düzenlemeye tabi değillerdir. Kendilerini borsa diye tanımlayan bu platformlarla ilgili ivedilikle bir adım atılarak, yurt içinde bu hizmeti verenlere yönelik bir düzenleme ile vatandaşlarımızın daha güvenli bir ortamda bu ticareti yapmaları sağlanmalıdır. ●

[1]TCMB, "Kağıt Paranın Tarihçesi", www.tcmb.gov.tr, erişim tarihi: 17/4/2021.

“KÖTÜ AMAÇLI YAZILIMLAR” KRİPTO PARA MÜŞTERİLERİNİ ETKİLEDİ...

Siber güvenlik şirketi Cisco, geçtiğimiz yıl ocak ile aralık ayları arasında gerçekleşen kötü amaçlı DNS faaliyetlerini ve tehditlerini analiz eden “DNS Güvenliği” raporunu yayımladı. Cisco DNS Güvenliği Raporu’na göre, 2020 yılında kripto para madenciliği temelli kötü amaçlı yazılımlar müşterilerin yaklaşık yüzde 70’ini etkiledi.

Şirketlerin yaklaşık yüzde 90’ı, en az bir kullanıcısının bir kimlik avı sitesine bağlanma girişiminde bulunduğu bir durumla karşılaştı. Yüzde 70’i kötü amaçlı tarayıcı reklamlarına, yüzde 51’i ise fidye yazılımlarıyla ilişkili faaliyetlere maruz kaldı.

“GÜVENLİK ARAŞTIRMALARI YAPILMALI”

Şirketlerin güvenlik tehditi bulduğunda iyi araştırma yapması gerektiğini vurgulayan Cisco Orta Doğu ve Afrika Bölgesi Siber Güvenlik Direktörü Fady Younes, “Günümüzde, ‘kimse tek başına değildir’ fikri tehditler için de geçerli. Bugünlerde görülen en yaygın saldırılar, farklı aşamalarda çok çeşitli tehditlerden faydalanıyor. Kendi ağınızda bir tehdit bulduğunuzda, onunla birlikte çalışan tehditlerin neler olduğunu araştırmak ve daha fazla tehlike yaratmalarını önlemek için gerekli önlemleri almak akıllıca olacaktır.” dedi.

Fady YOUNES
Cisco Orta Doğu ve Afrika Bölgesi Siber Güvenlik Direktörü

MÜŞTERİLERİN YÜZDE 70'İ ETKİLENDİ

DNS Güvenlik Raporu'na göre; 2020 yılında kripto para madenciliği temelli kötü amaçlı yazılımların müşterilerin yaklaşık yüzde 70'ini etkileyerek büyük miktarda kötü amaçlı DNS trafiği oluşturduğu ve değerli bilişim kaynaklarını tükettiği tespit edildi.

ŞİRKETLER EN ÇOK E-POSTAYLA AVLANDI

Aynı raporda, Ocak – Aralık 2020 tarihleri arasında şirketlerin yaklaşık yüzde 90'ının, çoğunlukla bir e-postadaki bağlantıya tıklama yoluyla olmak üzere en az bir kullanıcısının bir kimlik avı sitesine bağlanma girişiminde bulunduğu bir durumla karşılaştığı belirlendi. Raporda yer alan diğer istatistiki veriler şöyle: Şirketlerin yüzde 70'indeki kullanıcılar kötü amaçlı tarayıcı reklamlarına maruz kaldı. Bunun yanında, yüzde 51'i fidye yazılımlarıyla ilişkili faaliyetlerle karşı karşıya kaldı. Şirketlerin yüzde 48'i ise bilgi çalmaya yönelik kötü amaçlı yazılım faaliyeti tespit etti. Raporda ayrıca şirketlerin, kripto para birimi madenciliği için 2020 yılında karşılaştığı ve bu yıl karşılaşma olasılıklarının en yüksek olduğu tehdit trendleri vurgulandı.

KİMLİK AVI

Kimlik avıyla ilişkili DNS etkinliği miktarı, tatil döneminde yüzde 52'lik bir artışın görüldüğü aralık ayı dışında yıl boyunca istikrarını korudu. Ağustos ve Eylül aylarında, kimlik avı sitelerini ziyaret eden uç nokta sayısında önemli artışlar görüldü. Genele bakıldığında, kimlik avı kayda değer bir artış gösterirken, daha fazla uç nokta kimlik avı e-postalarındaki bağlantılara tıklamaya başladı.

TRUVA ATI

Truva atları bu yıl da güçlü bir başlangıç yaptı. Fidye yazılımı üretiminde birlikte çalıştığı bilinen iki tehdit kaynağı olan Ursnif/Gozi ve IcedID nedeniyle, Truva atı sitelerine çok sayıda uç nokta bağlandı. Ocak 2020'de uç noktalarda görülen tehditlerin yüzde 82'sini tek başına bu iki tehdit kaynağı oluşturdu. Ağustos ayından Eylül'e kadar DNS etkinliğindeki büyük artıştan sorumlu diğer bir bankacılık Truva atı Emotet oldu. Şirketlerin toplamda yüzde 45'i Emotet ile karşılaştı.

FİDYE YAZILIMLARI

Öne çıkan iki fidye yazılımı Sodinokibi ve Ryuk oldu. Nisan ayından başlamak üzere, Sodinokibi'nin ele geçirdiği bilgisayar sayısı arttı. Bunun sonucunda, şirketlerin yüzde 46'sı tehditle karşılaştı.

Eylül ayında bu fidye yazılımından kaynaklanan toplam sorgu sayısının Ağustos ayındaki değerin beş katına kadar yükselmesi, etkilenen sistemlerin birçoğunda fidye yazılımının kullanıldığını düşündürdü.

Etkinlik miktarının Kasım-Aralık aylarındaki yükselişinden ise Ryuk sorumlu tutuldu. Yine de Ryuk ile ilişkili etki alanlarına bağlanan uç noktaların sayısı yıl boyunca istikrarlı seyrederken; sorgu etkinliği fırlamadan önce orta düzeyde artış gösterdi.

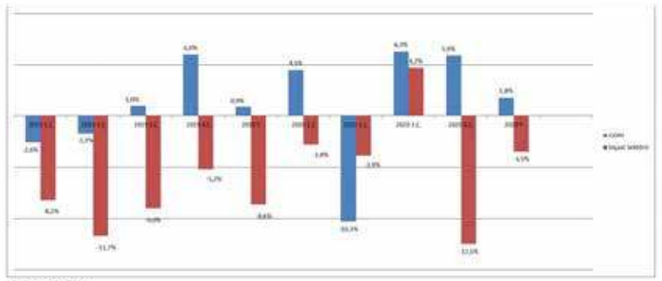
Tehditlerin her birinin mağdurlardan sızdırmaya çalıştığı bildirilen para miktarı konusunda, iki tehdit arasında önemli farklar dikkat çekiyor. Sodinokibi daha fazla uç noktaya bulaşıp görece küçük bir fidye isterken, Ryuk daha az sisteme bulaşıp çok daha büyük bir fidye talep ediyor. ■

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE FİNANSAL VE OPERASYONEL SORUNLAR...

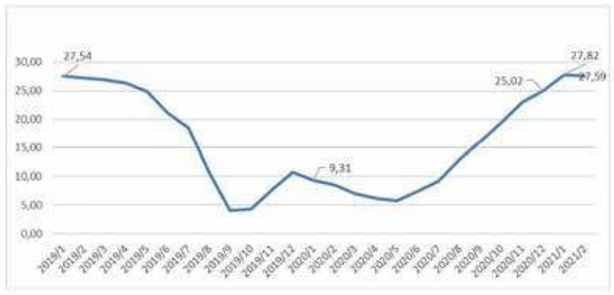
Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB), Nisan 2021 İnşaat Sektörü Analizi Raporu'nda girdi maliyetlerindeki artış trendine işaret edildi: "İnşaat sektöründe ciddi finansal ve operasyonel sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar devamında sektörün çok sayıda alt sektörle ilişkisi kapsamında ekonominin genelinde nakit ihtiyacını artırarak kısa vadede önemli nakit akışı sorunlarına sebep olmaktadır."

GSYH ve İnşaat Sektöründe Büyümenin Seyri (% puan)

Kaynak: TÜİK

İnşaat Maliyet Endeksi Yıllık Değişim Oranı (%)

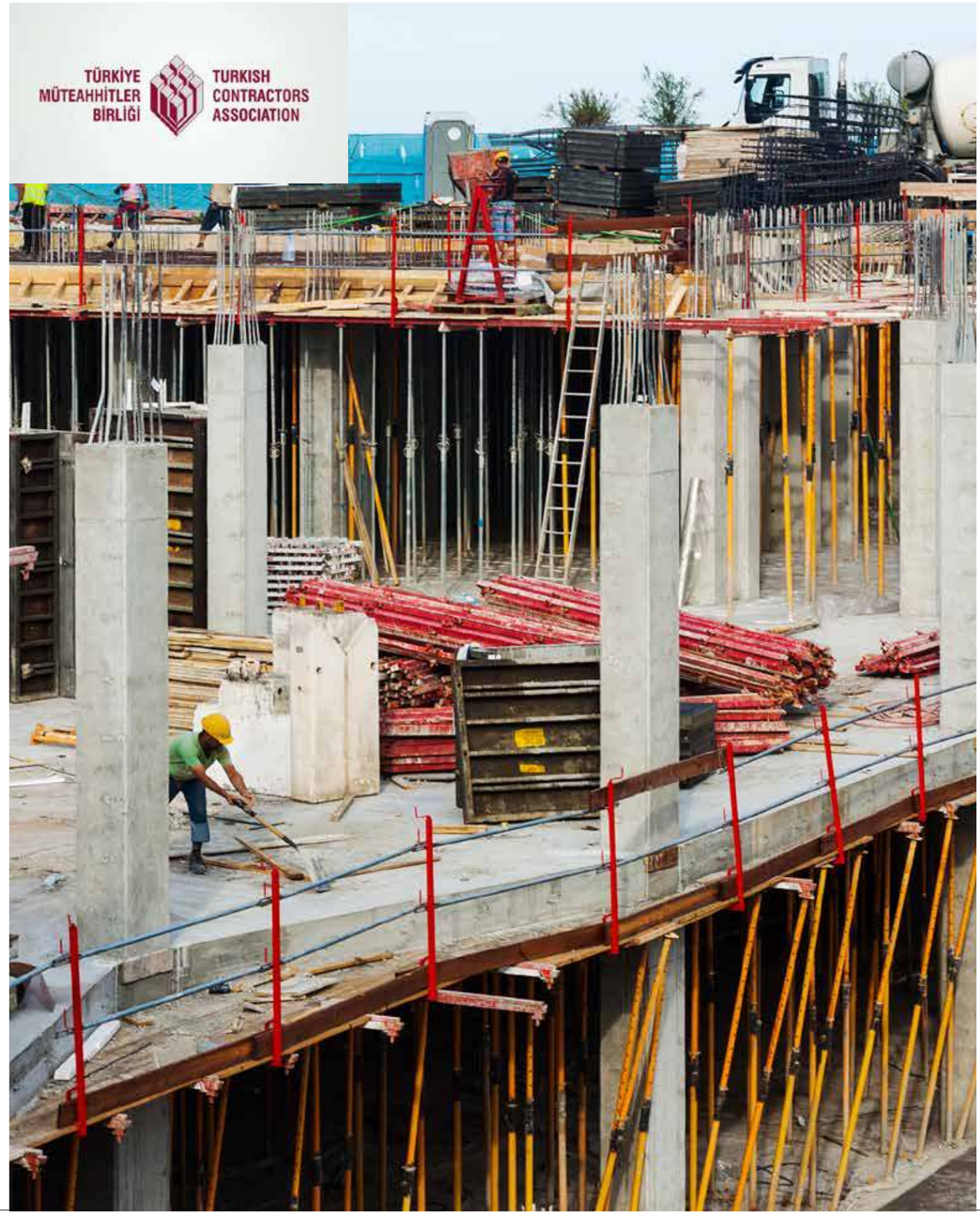
Kaynak: TÜİK.

■ TÜİK İnşaat Maliyet Endeksi'nde yıllık bazda 2021 Ocak'ta yüzde 27,8, bir sonraki ay şubattaysa yüzde 27,6 artış kaydedildi. Türkiye Müteahhitler Birliği'nin (TMB) "Salgında Ortak Kaygı; Ekonomi" başlıklı Nisan 2021 İnşaat Sektörü Analizi Raporu'nda bu önemli ayrıntıya özellikle dikkat çekildi. Raporda "emtia fiyatları ve döviz kurlarında yaşanan yükselişle birlikte sektördeki girdi maliyetlerinde yüksek artışlar görüldüğü ve bunun ciddi sorun olduğu" vurgulandı.

SEKTÖRÜN ÜZERİNDEKİ FİNANSMAN YÜKÜ HAFİFLETİLMELİ

"Bu sorunlar devamında sektörün çok sayıda alt sektörle ilişkisi kapsamında ekonominin genelinde nakit ihtiyacını artırarak kısa vadede önemli nakit akışı sorunlarına sebep olmaktadır" analizine yer verilen raporda şöyle denildi: "Sektörün üzerindeki finansman yükünün hafifletilmesi konusunda bir gelişme beklenirken stopaj ve KDV tevkifat oranlarında yapılan artışlar firmalar üzerindeki baskıyı artırmıştır. Bu kapsamda sektör üzerindeki vergi yükünün azaltılması büyük önem taşımaktadır. Söz konusu sorunlar paralelinde finansman/nakit akışı sıkıntısı içerisinde kalan sektörde borçluluk oranlarında artış da sürmektedir. Ekim 2019'da başlayan ve büyük şirketlerin bankalara kredi borçlarının yeniden yapılandırılmasını içeren süreçte, yapılandırma 2020 yılında 25 milyar TL büyüklüğüne ulaşmıştır. Mevcut tabloda inşaat sektörünün sorunlu kredilerde başı çektiği izlenmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre; Ocak 2021 itibarıyla inşaat sektöründe kullanılan nakdi kredi toplamı bir yılda yüzde 20'den fazla artarak 300 milyar TL'ye ulaşmış, aynı dönemde tahsili gecikmiş kredi oranı ise yüzde 9 olarak kaydedilmiştir."

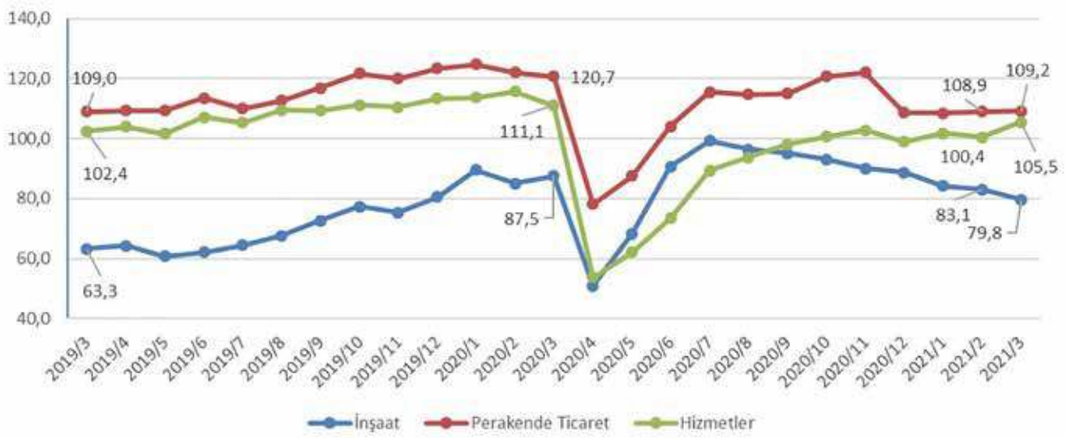
İlk el konut satışlarının toplamdan aldığı pay yüzde 30-31 bandına kadar düşmüş, 2020 yılı yaz dönemi yüzde 60'a yaklaşan ipotekli satış oranı da yüzde 15-20 aralığına gerilemiştir.

Türkiye'nin Kurumlar Nezdinde Kredi Not ve Görünümü

Moody's	S&P	Fitch	Seviye	Kategori
Aaa	AAA	AAA	Prime	Yatırım Yapılabilir Düzey
Aa1	AA+	AA+	Yüksek Not	
Aa2	AA	AA		
Aa3	AA-	AA-		
A1	A+	A+	Üst Orta Not	
A2	A	A		
A3	A-	A-		
Baa1	BBB+	BBB+	Alt Orta Not	
Baa2	BBB+	BBB+		
Baa3	BBB-	BBB-		
Ba1	BB+	BB+	Spekülatif	Yatırım Yapılamaz Düzey
Ba2	BB	BB		
Ba3	BB-	BB-		
B1	B+	B+	Çok Spekülatif	
B2	B	B		
B3	B-	B-		
Caa1	CCC+	CCC	Aşırı Riskli	
Caa2	CCC+			
Caa3	CCC-			
Ca	C			
C	D	DDD	Batık	

Sektörel Güven Endeksleri

Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2018	2019	2020			
GSYH Büyüme (%)	3,0	0,9	1,8			
GSYH (milyar TL)	3758	4320	5048			
GSYH (milyar $)	797	761	717			
Enflasyon				**Oca.21**	**Şub.21**	**Mar.21**
TÜFE (yıllık)	10,23	19,71	11,86	14,97	15,61	16,19
Yİ-ÜFE (yıllık)	29,64	8,50	31,20	26,16	27,09	31,20
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri					**Oca.21**	**Şub.21**
İşsizlik Oranı (%)	12,7	13,7	13,2		12,2	13,4
İşgücüne Katılım Oranı (%)	53,3	52,7	48,7		49,9	50,1
Ödemeler Dengesi					**Oca.21**	**Şub.21**
Cari İşlemler Dengesi (milyar $) (12 aylık)	-20,7	52,7	-36,7		-36,6	-37,8
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-2,9	0,9	-5,1			
Dış Ticaret					**Oca.21**	**Şub.21**
İhracat (milyar $)	177,2	180,8	169,7		170,0	171,4
İthalat (milyar $)	231,2	210,3	219,5		218,4	220,0
Dış Ticaret Dengesi (milyar $) (12 aylık)	-53,9	-29,5	-49,8		-48,4	-48,7
Bütçe Gerçekleşmeleri				**Oca.21**	**Şub.21**	**Mar.21**
Bütçe Dengesi (milyar TL)	-72,6	-123,7	-172,7	-24,2	23,2	23,8
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,9	-2,9	-3,4			
Dış Borçlanma						
Net Dış Borç/GSYH (%)	35,8	32,5	37,5			

Kaynak: TÜİK, TCMB, Hazine ve Malive Bakanlığı

KONUT FİYAT ENDEKSİ'NDEKİ EN HIZLI YÜKSELİŞ

Merkez Bankası tarafından kalite etkisinden arındırılmış fiyat değişimlerini izlemek amacıyla hesaplanan Konut Fiyat Endeksi'nin (KFE) Ocak 2021'de aylık bazda yüzde 1,8; yıllık bazdaysa nominal yüzde 30,4 arttığının belirtildiği raporda şu istatistikler paylaşıldı: "2011 yılı başından bu yana açıklanan endeks veri setinde böylece en hızlı yıllık yükseliş yaşanmıştır. KFE reel olarak ocak ayında yüzde 13,5 ve son olarak şubatta yüzde 13,1 oranında artmıştır. Küresel emlak ajansı Knight Frank'in Global Konut Fiyat Endeksi'ne göre; Türkiye, konut fiyatlarında yıllık nominal artışta 56 ülke arasında ilk sırada yer almıştır. "Markalı konut" olarak da adlandırılanlar için açıklanan REIDIN-GYODER Yeni Konut Fiyat Endeksi'nde konut fiyatları Şubat ayında aylık yüzde 0,2 ve yıllık yüzde 6,2 artış kaydetmiştir."

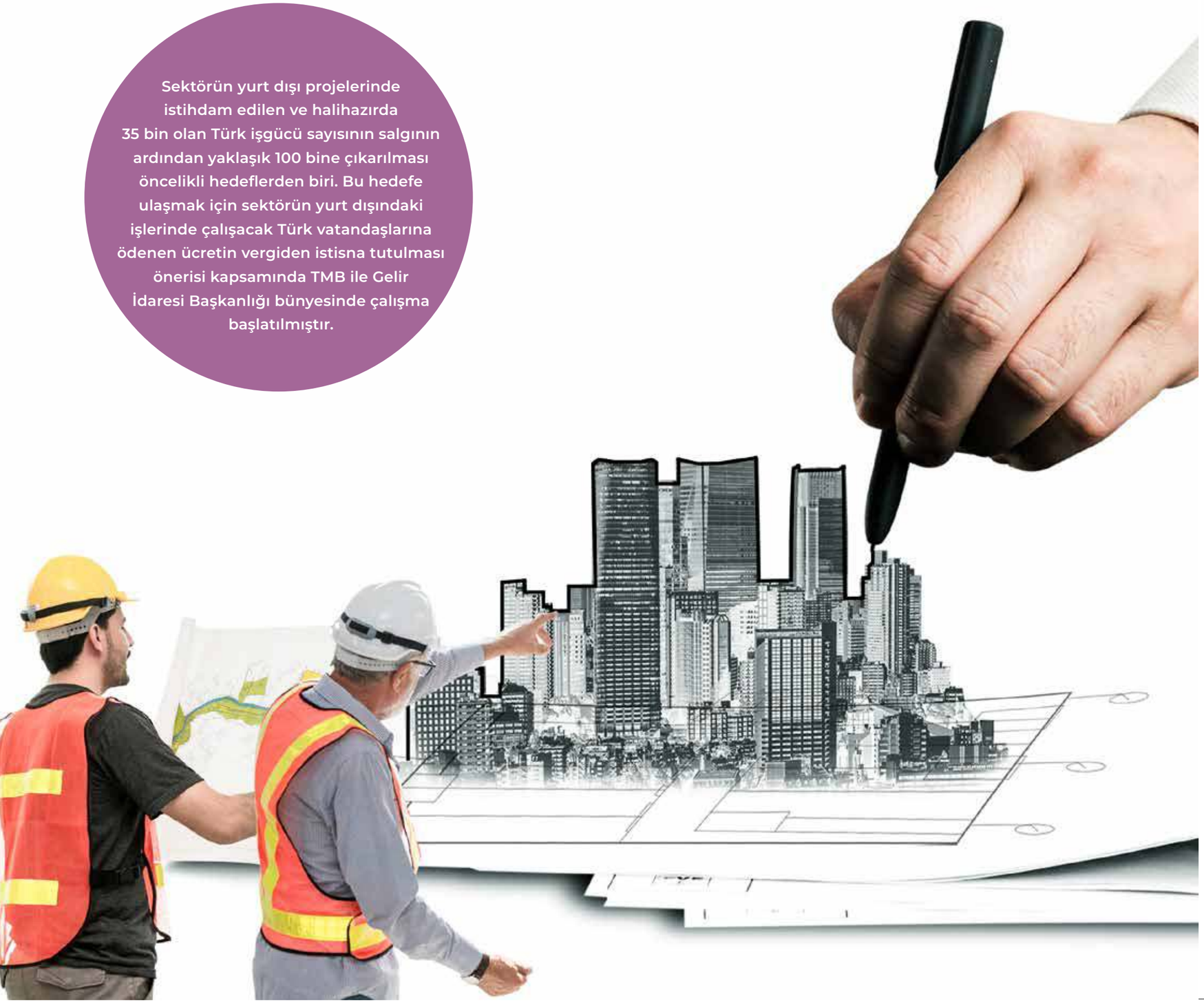
OECD Ülkelerinde Enflasyon (Şubat 2021, %)

Türkiye	15,6	İsveç	1,4
Meksika	3,8	Almanya	1,3
Norveç	3,3	G.Kore	1,1
Macaristan	3,1	Birleşik Krallık	0,7
Şili	2,8	İspanya	0,0
Polonya	2,4	Japonya	-0,4
Çek Cumhuriyeti	2,1	İsviçre	-0,5
OECD Ortalaması	1,7	Slovenya	-1,0
ABD	1,7	Yunanistan	-1,3

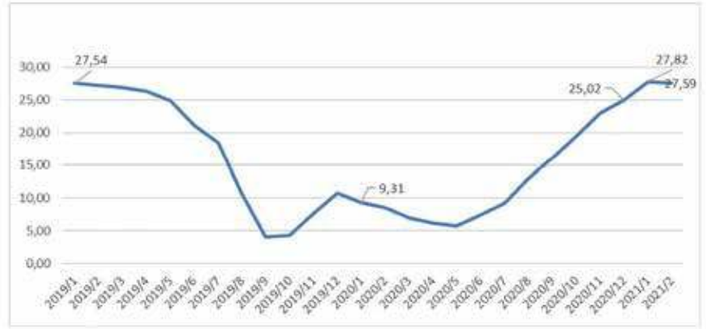
Kaynak: OECD.

Sektörün yurt dışı projelerinde istihdam edilen ve halihazırda 35 bin olan Türk işgücü sayısının salgının ardından yaklaşık 100 bine çıkarılması öncelikli hedeflerden biri. Bu hedefe ulaşmak için sektörün yurt dışındaki işlerinde çalışacak Türk vatandaşlarına ödenen ücretin vergiden istisna tutulması önerisi kapsamında TMB ile Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde çalışma başlatılmıştır.

İnşaat Maliyet Endeksi Yıllık Değişim Oranı (%)

Kaynak: TÜİK.

İnşaat Sektörü Temel Göstergeler

	2019	2020	Değişim (%)
GSYH Büyüme (%)	0,9	1,8	
İnşaat Sektörü Büyüme (%)	-8,6	-3,5	
İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Aralık)	68,9	73,3	6,4
İnşaat Sektörü İstihdamı (bin kişi)	1.550	1.538	-0,7
Yapı Ruhsatı Sayısı (adet)(kümülatif)	324.839	547.211	68,4
Yapı Kullanım İzin Belgesi Sayısı (adet)(kümülatif)	740.470	599.889	-19,0
İlk El Konut Satışları (adet) (kümülatif)	511.682	469.740	-8,2
Konut Kredileri Hacmi (milyar TL)(Aralık)	199,1	278,2	39,7
Konut Kredisi Faiz Oranları (% - yıllık)(Aralık)	18,70	12,64	

Kaynak: TÜİK, BDDK, TCMB

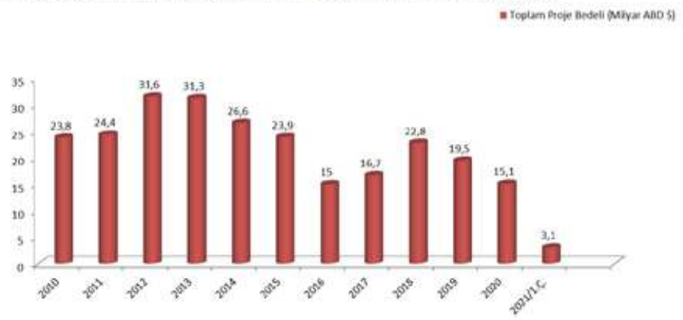
2021 yılının ilk çeyreğinin değerlendirildiği ve genel ekonomi ile sektöre ilişkin görüşlerin dile getirildiği Türkiye Müteahhitler Birliği raporunda öne çıkan pasajlar:

KONUT SATIŞINDA 2020 İLK ÇEYREĞE GÖRE YÜZDE 22,9 DÜŞÜŞ...

Konut satışlarında mart ayı verileri aylık artışla birlikte yıllık bazda da kısmi artışı (111 bin 241 konut ile yüzde 2,4 artış) ortaya koymuştur. Bununla birlikte yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine kıyasla satışlarda yüzde 22,9 düşüş görülmüştür. Yabancılara yapılan konut satışları ise martta 4 bin 248'e yükselmiştir. İlk el konut satışlarının toplamdan aldığı pay yüzde 30-31 bandına kadar düşmüş, 2020 yılı yaz dönemi yüzde 60'a yaklaşan ipotekli satış oranı da yüzde 15-20 aralığına gerilemiştir. Bu çerçevede özellikle ilk el konut satışlarına yönelik düşük faizli tüketici kredisi kampanyalarının hayata geçirilmesinin sektörün desteklenmesi açısından önemli olduğu belirtilmektedir.

Daha uzun soluklu olarak ise konut segmentindeki canlanmanın pek çok sektörde canlandırıcı etkisi dikkate alınarak alternatif gayrimenkul finansman modelleri geliştirilmesi ve özellikle dar gelirliler için konut hesabı uygulamasının etkin hale getirilmesi önerilmektedir. Ulaşılabilir konut arzının önünde yüksek olan arsa fiyatlarının da engel teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetlerinde Yıllık Proje Tutarı (2010 – 2021/1.Ç.)

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Konut Satışları (Adet)

	Yıllık			Ocak-Şubat Dönemi		
	2019	2020	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İpotekli Satışlar	**332.508**	**573.337**	**72,4**	**85.970**	**25.401**	**-70,5**
İlk satış	112.774	183.987	63,1	29.154	7.282	-75,0
İkinci el satış	219.734	389.350	77,2	56.816	18.119	-68,1
Diğer Satışlar	**1.016.221**	**925.979**	**-8,9**	**146.398**	**126.408**	**-13,7**
İlk satış	398.908	285.753	-28,4	44.189	39.723	-10,1
İkinci el satış	617.313	640.226	3,7	102.209	86.685	-15,2
Toplam Satışlar	**1.348.729**	**1.499.316**	**11,2**	**232.368**	**151.809**	**-34,7**
İlk satış	511.682	469.740	-8,2	73.343	47.005	-35,9
İkinci el satış	837.047	1.029.576	23,0	159.025	104.804	-34,1
Yabancılara Satışlar	**45.483**	**40.812**	**-10,3**	**7.912**	**5.639**	-28,7

Kaynak: TÜİK

YURT DIŞINDA 3,1 MİLYAR DOLARLIK 52 PROJE ÜSTLENİLDİ

Ticaret Bakanlığı verilerine göre; 2021 Ocak-Mart döneminde sektör yurt dışında 3,1 milyar ABD Doları tutarında 52 proje üstlenmiştir. Böylelikle yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde bugüne kadar üstlenilen proje tutarı 424,5 milyar ABD Doları'na ve proje sayısı da 10 bin 725 'e yükselmiştir. 2020 yılının aynı döneminde 2 milyar ABD Doları tutarında 50 proje üstlenen Türk müteahhitlerinin bu yıla katma değeri daha yüksek işlerle başladığı da dikkat çekmiştir. Geçen yıl ilk üç ayda projelerde 41,7 milyon ABD Doları olan ortalama bedel, bu yılın aynı döneminde 59,7 milyon ABD Doları'na yükselmiştir.

FİNANSMAN İHTİYACINI TEMİN İÇİN İŞ BİRLİKLERİ

Küresel pazarda artan ihtiyaç kapsamında finansman temini için Türk Eximbank, bankacılık sektörü, uluslararası kurum ve kuruluşlarla yakın iş birliği içinde bulunulmaktadır. Ayrıca Afrika Kalkınma Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Asya Kalkınma Bankası ve İslam Kalkınma Bankası gibi çok taraflı kalkınma bankaları ve ihracat kredi kuruluşları ile ilişkileri geliştirmek üzere çalışılmaktadır. Üçüncü ülkelerde iş birliğine yönelik özellikle Japonya ve Güney Kore firmaları ile temaslar sürdürülmektedir.

Konut Stokunda Durum (Adet)

	İnşaat Ruhsatı	Yapı Kullanım İzin Belgesi	İlk El Konut Satışı	Konut Stokuna Eklenen (kümülatif)
2013	839.630	726.339	529.129	197.210
2014	1.031.754	777.596	541.554	433.252
2015	897.230	732.877	598.667	567.462
2016	1.000.368	753.131	631.686	688.907
2017	1.405.447	833.517	659.698	862.726
2018*	669.165	894.240	651.572	1.105.394
2019*	324.839	740.470	511.682	1.334.182
2020	547.211	599.889	469.740	1.464.331

**TÜİK tarafından revize edilmiştir.*

YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK PAZARI YAKIN TAKİPTE

Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında bir taraftan Avrasya ve Orta Doğu'da aktif olunan geleneksel pazarlar, diğer taraftan da başta Sahra-altı Afrika olmak üzere Afrika, Uzak Doğu ve Latin Amerika ülkeleri yakından takip edilmektedir. Önümüzdeki dönemde Ortadoğu ve Afrika bölgelerinde 5,4 trilyon ABD Doları büyüklüğünde yeni projenin hayata geçirilmesi beklentisi sektörün güçlü olduğu bu coğrafyada izlenecek hassas ve proaktif yaklaşımları daha da önemli hale getirmiştir.

ÜLKE DIŞINDAKİ İŞÇİ ÜCRETLERİNİN VERGİDEN İSTİSNA TUTULMASI

Sektörün yurt dışı projelerinde istihdam edilen ve halihazırda 35 bin olan Türk işgücü sayısının salgının ardından yaklaşık 100 bine çıkarılması öncelikli hedeflerden biri. Bu hedefe ulaşmak için sektörün yurt dışındaki işlerinde çalışacak Türk vatandaşlarına ödenen ücretin vergiden istisna tutulması önerisi kapsamında TMB ile Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde çalışma başlatılmıştır. İşçi-işveren uyuşmazlıkları sorununun çözümünde yasal düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. ■

“KREMENÇUK KÖPRÜSÜ’NÜ” DOĞUŞ İNŞAAT YAPACAK

Yapı sektöründeki öncü şirketlerden; Doğuş İnşaat, Ukrayna’da yeni bir projeye daha hazırlanıyor. Doğuş İnşaat, Ukrayna’nın Kremençuk şehrinde yapılacak köprünün inşa edecek. Yeni Kremençuk Köprüsü firmanın Ukrayna’da gerçekleştirdiği, Dinyeper Demiryolu ve Otoyol Köprüsü, Borispol Uluslararası Havalimanı, Zaporizhzhya Leftbank Atıksu Arıtma Tesisi çalışmalarının ardından dördüncü projesi olacak.

■ Yeni Kremençuk Köprüsü, Ukrayna'nın Kremençuk şehrinden geçen Dnipro nehri üzerinde bölgedeki tek karayolu ve demiryolu nehir geçişini sağlayan Tarihi Kremençuk Köprüsü'nün yakınına inşa edilecek. Yaklaşık 1,6 km uzunluğundaki karayolu köprü projesiyle; Kremençuk Bölgesi'ne 720 metre açıklığında eğik askılı bir adet köprü ve yaklaşım viyadükleri kazandırılacak.

DİNYEPER DEMİRYOLU VE OTOYOL KÖPRÜ PROJESİ TARİHE GEÇTİ

Bugüne kadar Dinyeper Demiryolu ve Otoyol Köprüsü projesiyle Doğuş İnşaat; 6 karayolu şeridi ve 2 demiryolu hattını içeren bir demiryolu ve karayolu köprüsünün yapımının yanı sıra 13 ila 17 arası iskeleler ve bu iskelelerin üst yapıları da dahil köprünün geçişe uygun kısmının inşasını gerçekleştirdi. Dinyeper Demiryolu ve Otoyol Köprüsü inşası, bir Türk müteahhitlik şirketinin 2007 yılına kadar Ukrayna'da gerçekleştirdiği en büyük proje unvanıyla tarihe geçmişti.

ARITMA TESİSİNİN KAPASİTESİ ARTIRILDI

Borispol Uluslararası Havalimanı projesinde D Terminali'nin mimari, yapısal, mekanik ve elektrik işlerinin yanı sıra terminaldeki drenaj tesisleri ve apronun iyileştirilmesi, inşaat işleri, bekletme havuzu, peyzaj ve geçitler de proje kapsamında yürütüldü. Zaporizhzhya Leftbank Atıksu Arıtma Tesisi projesinde de günlük atık su arıtma kapasitesi 200.000 m³ mevcut biyolojik atık su arıtma tesisi kapasitesi günlük 280.000 m³'e çıkarıldı.

"GİTTİĞİMİZ HER BÖLGENİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLIYORUZ"

Doğuş İnşaat ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Akhan, proje hazırladıkları bölgenin gelişimine katkı sağladıklarını dile getirdi: "Ukrayna'nın en büyük projelerinden birini daha üstlenmenin gururunu yaşıyoruz. Yürüttüğümüz her projede ve gittiğimiz her bölgede ekonomik, kültürel, sosyal ve çevresel gelişime katkı sağlıyor, bölgeyi dönüştürüyor, geliştiriyoruz."

Bugüne kadar Dinyeper Demiryolu ve Otoyol Köprüsü projesiyle Doğuş İnşaat; 6 karayolu şeridi ve 2 demiryolu hattını içeren bir demiryolu ve karayolu köprüsünün yapımının yanı sıra 13 ila 17 arası iskeleler ve bu iskelelerin üst yapıları da dahil köprünün geçişe uygun kısmının inşasını gerçekleştirdi.

"MODERN ESERLER İNŞA ETMEYE DEVAM EDECEĞİZ"

1951 yılından itibaren inşaat sektöründe yer aldıklarını vurgulayan Akhan, "İnşaat sektörü ile Türkiye'de ve dünyanın farklı noktalarında gerçekleştirdiğimiz büyük altyapı ve üstyapı projeleriyle başlayan serüvenimiz, hız kesmeden devam ediyor. Sürdürülebilir büyüme ve sürekli gelişime önem veren grubumuzun lokomotifi Doğuş İnşaat, temeli modern çalışma metotlarına dayalı deneyimlerini yüksek teknoloji ile birleştirerek insanlığa ve modern hayata hizmet eden eserler inşa etmeye devam edecek" dedi. ■

KARABAĞ'IN YENİDEN İMARINDA TÜRK MÜTEAHHİTLERE ÖNCÜ ROL...

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Türk müteahhitleri Karabağ'a davet etti. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan başkanlığında Türk iş adamlarından oluşan heyeti ağırlayan Aliyev, "Karabağ'ın yıkık altyapısının ve üstyapısının yeniden imarı için Türk müteahhitlerine öncelik vereceğiz." dedi.

■ Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in davetiyle Azerbaycan'a giden heyette yer alan Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) Başkanı Erdal Eren, Türk firmaların Azerbaycanlı şirketlerle ortaklık kurmaya istekli olduklarını belirtti.

"TÜRKİYE VE AZERBAYCAN İKİ DEVLET BİR MİLLET"

Türkiye ve Azerbaycan'ın "iki devlet bir millet" anlayışıyla hareket ettiğini ifade eden TMB Başkanı Erdal Eren, şunları söyledi: "Türkiye ve Azerbaycan iki devlet bir millet anlayışıyla hareket etmektedir. Sektörümüz, ülkede bugüne adar yaklaşık 15 milyar dolar büyüklüğünde proje üstlenmiştir. Dağlık Karabağ'da ortaya çıkacak ihtiyaçlar ile yeniden imar çalışmalarında da Türk müteahhitlerin aktif rol üstlenmeleri ve Azerbaycan ekonomisine en iyi şekilde katkıda bulunmaları bu yıl için önceliklerimiz arasında yer alacaktır. Kardeş ülke için üstümüze düşen her türlü görevi üstleniriz."

"EN KISA ZAMANDA ZİYARET GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ"

Bölgede ilk aşamada 27 milyar dolarlık bir yatırım yapılacağını hatırlatan Eren, en kısa zamanda müteahhitlik heyetiyle Azerbaycan'ı ziyaret etmeyi planladıklarını kaydetti. ■

TARIMDA DEVRİM:

TOPRAĞIN ALTINI YÖNETEN TEKNOLOJİ...

Ziraat Yüksek Mühendisi A. Ömer Yuluğ'un geliştirdiği "toprağın altında bitkinin kökünün, suyun ve gübrenin gerçek zamanlı izlenerek ona göre davranılmasını mümkün kılan" teknolojiyle tarımda ve peyzajda yüzde 50'den fazla su ve gübre tasarrufu elde edilebiliyor.

A. Ömer Yuluğ
Ziraat Yüksek Mühendisi

■ Buluşlarını SmartMole's adıyla markalaştıran Ziraat Yüksek Mühendisi A. Ömer Yuluğ, "yanlış sulama, gübre, gereksiz pulluk ve kimyasal kullanımı yüzünden" her yıl 24 milyar ton toprağın sonsuzu kadar kaybedildiğini" belirtiyor.

"GÜBRENİN YÜZDE 75'İ, SUYUN YÜZDE 54'Ü BOŞA GİDİYOR"

"İçindeki bakteri ve mikroorganizmaların yok edilmesinin toprağın ölmesi anlamına geldiğini" vurgulayan Yuluğ, "Bir şeyin sürdürülebilir olması için yaşaması gerekiyor. Basınçlı sulama sistemlerinde gübrenin yüzde 75'i, suyun yüzde 54'ü ve hatta fazlası boşa gidiyor." diyor.

BİTKİNİN ETKİLİ KÖK BÖLGESİ NEREDE?

Yuluğ'a göre basınçlı sulama yönteminin sağladığı tasarruf teoride kalıyor. Tasarrufun pratiğe dönüşmesi toprağın altında yaşananları gerçek zamanlı gözlemleyip vanaları yönetmekle mümkün. "Bitkinin etkili kök bölgesi nerede?" sorusu önemli. Çünkü sadece bu kısım sulanmalı ve su ile gübre etkili kök bölgesi sınırını geçmemeli.

ÇİFTÇİLER KÖKÜ, SUYU VE GÜBREYİ İZLEYEBİLİYOR

Yuluğ'un tarımda ve peyzajda istifadeye sunduğu ve dünyada ilk niteliğindeki ileri teknoloji işte tam da burada devreyi giriyor. Söz konusu sınırın görülmesini ve bu doğrultuda refleks gösterilmesini sağlıyor.

Patentli ve yüzde 97 oranında yerli ve milli olan teknoloji sayesinde çiftçiler kökü, suyu ve gübreyi izleyebilerek sulama sistemlerini yönetebiliyor.

“TARLA VE PARKLARIN TEK BİR PARÇAYMIŞ GİBİ VERİMLİ YÖNETİMİ”

Yuluğ bu teknolojinin çiftçiler, belediye park ve bahçeleri için geliştirildiğini kaydediyor: “Geleceğimiz için doğayı korumak ve sürdürülebilir tarıma destek olmak hedefimizdi. Bu sistemle tek bir merkezden, seraların, tarlaların, park ve bahçelerin sulama sistemlerini yönetebiliyoruz. Parçalı tarla ve parkların tek bir parçaymış gibi verimli yönetimi ciddi işçilik tasarrufu da sağlıyor.”

TEKNOLOJİNİN ÖNE ÇIKAN ÖZELLİKLERİ

Bulut tabanlı yapay zeka yazılımından oluşan teknolojinin en öne çıkan özelliği, “toprak profilinde suyun hareketini gerçek zamanlı ve üç boyutlu algılayabilen kapiller hareket sensör modülüne (SmartCapillarity)” sahip olması. Sistem, bitkinin etkili kök bölgesini tespit eden SmartRoot (Akıllı kök) modülüyle de entegre çalışıyor. Köklerin yeri belirlenerek sadece bu bölge sulanıyor ve gübreleniyor.

Faaliyet halindeki robot merkezle kablosuz haberleşiyor ve sensör verileri buluttaki yapay zekaya iletiliyor. Yapay zeka da ürettiği paradigmalarla vana guruplarını yönetiyor ya da manuel yönlendirme için kullanıcıya gerçek zamanlı bilgiler ulaştırıyor. Kökler doğa kanunları gereği suya yürüyor. Su toprak profilinde gözlemlenerek etkin dağıtıldığında kökler sağlıklı ve geniş hacimli oluyor. Dolayısıyla bitkiler arzulandığı gibi gelişiyor. Sistemle girdi maliyetleri düşerken verimlilik artıyor.

“ARA YÜZÜMÜZ KULLANICI İÇİN ÇOK BASİT VE EĞİTSEL”

Yuluğ, “teknolojik ilerlemelere ayak uyduran bilinçli toplumu desteklediklerini ve insan odaklı yararlı teknolojilerle kişisel çözümler ürettiklerini” ifade ediyor:

“Bu, Tarım 5.0’dır. Ara yüzümüz kullanıcı için çok basit ve eğitselidir. Arka plandaki karmaşık fen kaideleri ve matematiksel ilişkilerle kullanıcıyı yormuyoruz.”

“HER TEKNOLOJİ, DOĞANIN YARARINA DEĞİL”

Dijital teknolojiler ile tabiat kanunları arasındaki uyum ihtiyacına dikkat çeken Yuluğ, şunları dile getiriyor: “Ziraat ve doğa bilimlerinden anlamayanlar tarafından geliştirilen birçok dijital teknoloji daha etkin bir şekilde küresel ısınmanın, çölleşmenin, nitrat kirliliğinin etkilerini artırmaktan başka işe yaramıyor. Her teknoloji doğanın yararına değil. Bunun ayrımının sahada yapılabilmesi zor. Bu nedenle teknoloji üretenler ticari kaygıdan uzak etik değerlere ve doğa kanunlarına saygılı olmalı ve teknoloji geliştirmelidirler. Bilgili ziraat mühendisleri bu oluşumlarda liderlik etmelidir.” ■

BOZKURT
tekstil

BOZKURT
POLİS VE ASKERİ
TEKSTİL ÜRÜNLERİ

Akçaburgaz Mah. 3010. Sk. No:4 Esenyurt / İstanbul
+90 212 858 21 03 bozkurtteks@gmail.com

ZEYTİNYAĞI İHRACATÇILARI “DÖKME VE VARİLLİ” YASAĞINA KARŞI ÇIKIYOR...

Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı’nın “Covid-19 salgınının yol açtığı belirsizlik ve artan yağ talebi gerekçeli” talebi üzerine 31 Ekim 2021 tarihine kadar dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına yasak getirdi. Bundan önceki yasak 20 yıl önce uygulanmıştı. Sektör görüşü alınmadan getirilen ihracat yasağına tepki gösteren Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği (EZZİB), karardan acilen dönülmesini istedi. EZZİB Yönetim Kurulu, zeytinyağı sektöründe serbest piyasa kurallarının işlemesinden yana olduğunu belirtti.

■ EZZİB Yönetim Kurulu’nun yazılı açıklamasında; Türkiye’nin, Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi verilerine göre 2021-22 sezonuna 43 bin ton stok ve 172 bin tonluk tahmini rekolteyle girdiği kaydedildi.

“60-70 BİN TON CİVARI İHRAÇ EDİLEBİLECEK ZEYTİNYAĞIMIZ VAR”

Açıklamada, “Türkiye’ye 2021-22 sezonunun geride kalan 4 aylık döneminde özel kararnameyle Türkiye’ye getirilen zeytinyağı miktarına yakın, geçtiğimiz sezonlara kıyasla düşük düzeyde bir ihracatımız olduğunu görüyoruz. Türkiye’nin yıllık 140 bin ton iç tüketimi olduğu bir gerçek. Bu şartlarda ihraç edilebilecek 60-70 bin ton civarı zeytinyağımız var. İhracatımızın yaklaşık yüzde 55’i dökme olarak yapılıyor. Bu şartlarda dökme zeytinyağı ihracatına yasak getirilmesini doğru bir hamle olarak görmüyoruz. Zeytinyağı enflasyonu tırmandıracak boyutta bir etki yapmamaktadır.

Ayrıca, zeytinyağı fiyatlarında diğer bitkisel yağ fiyatlarındaki artışla kıyaslandığında büyük artışlar da olmadı.” denildi.

“KAZANILMIŞ PAZARLAR KAYBEDİLECEK”

“Türk zeytinyağı ihracatçılarının yıllık yaptığı kontratlar var. Bu taahhütlerini yerine getiremedikleri takdirde prestij kaybına uğrama yanında, önümüzdeki yıllarda da bu müşterileriyle çalışmalarının yolu kapatılmış olacak. Zor şartlarda kazanılmış olan pazarlar kolayca kaybedilecek.” ifadesine yer verilen açıklamada, “Türkiye’nin üretimde dünya ikinciliği hedefiyle 2002 sonrasında devlet destekleriyle 90 milyon olan zeytin ağacı varlığını 180 milyona çıkardığı” hatırlatıldı: “Bu ağaçlar önümüzdeki yıllarda ürün vermeye başlayınca 650 bin ton zeytinyağı rekoltesine ulaşacağız. Önümüzdeki yıllardan itibaren rekolte ve üretim artışı önemli rakamlara ulaşacaktır.

Bu rekolte artışı iç tüketimden önemli ölçüde fazla olacağından ihracat olmadığı takdirde Zeytinyağı fiyatları da üreticimizi tatmin etmeyecek seviyelerde seyredecektir, bu da üretimi ve üreticimizi olumsuz etkileyecektir. Bugün bu yasak kararı ihracatımızı olumsuz etkilediği gibi üreticimizi de mağdur edecektir. Bu kararın üreticilerimizi küstüreceğini, zeytincilikten uzaklaştıracağını ve yüksek girdi maliyetleriyle üretimini hak ettiği değerde satamamasına yol açabileceğini düşünüyoruz. 20 yıl önce dökme zeytinyağı ihracatına yasak getirildiğinde zeytinyağının ortalama fiyatının 90 centlere düştüğünü hatırlatmakta fayda görüyoruz. Sonuç olarak zaten düşük seyreden ihracatımızın tamamen yok olmaması için bu karardan vazgeçilmesini talep etmekteyiz. İçeride tüketicinin ihtiyacının karşılanmasında bir sorun yaşanmazken, ülkeye döviz kazandıracak bir ürünün ihracatının yasaklanması kabul edilemez”

“ZEYTİNYAĞINDA KDV, YÜZDE 8’DEN 1’E İNMELİ”

Açıklamada, Türkiye’deki kişi başı 17 litrelik yağ tüketiminin zeytinyağı 2 litrelik pay aldığının altı çizildi: “Zeytinyağı fiyatlarında, bitkisel yağ fiyatlarındaki boyutlarda artış yaşanmamakla birlikte, zeytinyağı fiyatlarının düşmesi ve tüketiminin daha da artması için önerimiz zeytinyağında yüzde 8 olan KDV’nin yüzde 1’e indirilmesidir. Bu sayede litrede 2,5 TL civarında fiyatlarda tüketicimiz lehine bir rahatlama olanağı ortaya çıkacaktır.”

“İSPANYA’NIN TOPLAM ZEYTİNYAĞI İHRACATININ YÜZDE 60’I DÖKME”

Kutulu zeytinyağı ihracatını arttırmayı ana hedef belirlediklerini dile getiren EZZİB Yönetim Kurulu, karardan geri dönülmesi talebini şu bilgilerle savundu: “Bu ana hedef olmakla birlikte her firmamızın ithalatçılardan gelebilecek farklı talepleri karşılamak durumunda.

Bugün dünya zeytinyağı üretiminin yüzde 55’ini tek başına gerçekleştiren İspanya uzun yıllar zeytinyağını dökme olarak İtalya’ya ihraç etti.

Sonraki yıllarda İtalyan markalarını satın alarak markalı ihracatta belli konuma geldi. İspanya’nın bugün toplam ihracatının halen yüzde 60’ı dökme şeklindedir. Bizim de İspanya örneğindeki gibi nihai hedefimiz kutulu ihracatımızın payını arttırmaktır.

Öte yandan dünyada catering, balık konservesi gibi alanlarda faaliyet gösteren firmalar önemli miktarda zeytinyağını kendi üretimlerinde kullanılmak üzere ülkemizden dökme olarak temin etmekteler. Tüm bu nedenlerden dolayı dökme ve varilli zeytinyağı ihracatının devamını istiyoruz. Dünya genelinde zeytinyağı üretici ülkeler arasında dökme zeytinyağına ihracat yasağı getiren başka bir ülke olmadığı da bilinmelidir.” ■

MERKEZ BANKASI REZERVLERİNE NE OLDU?

Rezervler, faizi indirerek enflasyonu düşürme teorisi uğruna kullanılmış, hedeflenenin tam tersine riskler de kurlar da faizler de yükselmiş bulunuyor. İşin bir başka olumsuz yanı da heba edilen rezervlerin yerine konmasının uzun yıllar alacak olması. Önümüzdeki dönemde de irrasyonel yaklaşımlarımızın faturasını ödemeye devam edeceğiz.

// MAHFİ EĞİLMEZ

Hazine Eski Müsteşarı, öğretim üyesi

MERKEZ BANKASI (TCMB) REZERVLERİNDE ORTAYA ÇIKAN AZALMANIN MİKTARI VE NEDENİ

■ 2019 sonunda TCMB'nin (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası) swaplar hariç net rezervleri 18,4 milyar dolardı. 2020 sonu itibarıyla bu tutar eksi 58,4 milyar, 9 Nisan 2021 itibarıyla da eksi 60,6 milyar dolardır. Demek ki TCMB'nin rezervi kalmadığı gibi emaneten kendisinde bulunan rezervleri tamamlaması için bugün itibarıyla 60,4 milyar dolar bulması gerekiyor.

Son 15 ayda rezerv kaybı (artı 18,4 milyar dolardan eksi 60,6 milyar dolara inişle) 79 milyar dolar olmuş. 2021 yılsonunda eksi 58,4 milyar dolar olan rezervler 9 Nisan 2021'de eksi 60,6 milyar dolar olduğuna göre rezervlerdeki azalma 2021 yılında durmamış, artmaya devam etmiş görünüyor. Buna ek olarak TCMB Başkanı'nın yaptığı açıklamadan iki kurum arasında 2019 yılında yapılan (ve bu açıklamaya kadar kamuoyuna duyurulmamış olan) bir protokolle TCMB'nin Hazine'ye döviz sattığı, Hazine'nin de bu dövizleri kamu bankaları aracılığıyla kurun yükselmesini önlemek amacıyla piyasaya verdiği ortaya çıkmış bulunuyor. Bunları da hesaba katınca kamuoyunda konuşulan 128 milyar dolarlık tutara ulaşılıyor. Burada sorulması gereken soru "TCMB'nin döviz yönetimi konusundaki görevini Hazine'ye niçin ve nasıl bıraktığı" meselesidir.

REZERV NİÇİN TUTULUR VE NEREDE KULLANILIR?

Ülkeler iki nedenle rezerv tutarlar: (1) Rezervler ülkeye borç verenlere ödeme sorununun olmadığını gösterebilmek için tutulur. Borç verenler veya yatırım yapanlar sorun çıkması halinde alacaklarını veya yatırdıkları paraları alıp gidebileceklerini görmek isterler. Bunun için de rezervlerin yüksekliğini bir teminat olarak görürler. (2) Rezervler zor zamanlarda bir çeşit son kaynak olarak tutulur.

2020 yılında yaşanan Covid – 19 salgını her ülke açısından tartışmasız zor zaman olarak kabul edilebilecek bir durumdur. Böyle bir durumda rezervlerin kullanılması normaldir, çünkü belirttiğimiz gibi rezervler bu tür olaylarda kullanılmak için tutulur. Burada sorulması gereken asıl soru rezervlerin gerçekten bu zor zamanların olumsuz etkisini önlemek için kullanılıp kullanılmadığı sorusudur. Bugün tartışılan konular içinde en önemlisi budur, çünkü bu noktada işler karışıyor. Biliyoruz ki bu rezervlerin çok büyük bir bölümü 'faiz sebep - enflasyon sonuçtur' teorisini kanıtlamak üzere döviz kurunun yükselmesini önlemek amacıyla kullanıldı. Pek çok yerli, yabancı kişi ve kurum ihtiyacı olsun olmasın düşük faizle kredi alarak gidip düşük kurdan satılan bu dövizleri satın aldı.

REZERVLERİN KULLANILMASINDAN OLUMLU SONUÇ ALINIP ALINMADIĞI

Rezervlerin kullanılmasından amaçlanan sonuçların alınıp alınmadığı yanıtlanması gereken bir başka sorudur: (1) Rezervlerin kullanılması döviz kurlarının sabit kalmasını sağlayamadı. USD/TL kuru 6,80'den 8,50'ye kadar yükseldi (bu aralarda kur 8,07 dolayında seyrediyor.) (2) Faizi artırmamak için başvurulan rezerv kullanımı faizlerin düşük tutulmasını da sağlayamadı.

Tam tersine TCMB, politika faizini yüzde 8,25'den yüzde 19'a kadar yükseltmek zorunda kaldı. (3) Rezervlerin kullanılması piyasada büyük sıkıntılar içinde olan esnafın ve onların yanında ücretle çalışan insanların işlerini ve ücretlerini kaybetmesine de engel olamadı. (4) Türkiye'ye borç veren yabancılar TCMB'nin rezervlerini kaybettiğini görünce borç faizlerini arttırdılar, bunun sonucu olarak dış borçlanmanın maliyeti yükseldi.

DEĞERLENDİRME

Rezervler, faizi indirerek enflasyonu düşürme teorisi uğruna kullanılmış, hedeflenenin tam tersine riskler de kurlar da faizler de yükselmiş bulunuyor. İşin bir başka olumsuz yanı da heba edilen rezervlerin yerine konmasının uzun yıllar alacak olması.
Önümüzdeki dönemde de irrasyonel yaklaşımlarımızın faturasını ödemeye devam edeceğiz. ■

ENFLASYON SE'PET'İNDE HAM MADDE YANGINI...

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Başkanı Yavuz Eroğlu, yüzde 150'ye yaklaşan ham madde fiyat artışı yüzünden "plastik üretim tesislerinin adeta yangın yerine döndüğünü" söyledi. Üç çarpıcı maliyet örneği: 0,5 litrelik suda 80'i PET şişe, ayakkabıda yüzde 50'si plastik taban/kaplama ve makarnada yüzde 16'sı plastik ambalaj.

■ "Gıda ambalajından plastik ipliklerle dokunan kıyafetlere, temizlik malzemeleri ambalajından ayakkabıya, içecek şişelerinden mutfak eşyalarına ve daha birçok alanda" tüketicilerin hayatına direkt etki eden plastik ürün fiyatlarının ham maddenin yaklaşık yüzde 150 pahalanması sonucu artığını belirten Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Yavuz Eroğlu, bu durumun enflasyonu körükleyeceğine dikkat çekti.

"DAR GELİRLİ TÜKETİCİYİ VURACAK"

"0,5 litrelik PET su şişede maliyetin yüzde 80'i şişenin kendisidir, rafine ayçiçeği yağı fiyatının yüzde 11'i plastik şişeye ait, çarşı/pazarda satılan kıyafetlerin maliyetinin yüzde 20'si dokundukları plastik ipliğin fiyatıdır, ayakkabı maliyetinin yüzde 50'sini yine plastik taban/kaplama maliyeti oluşturur. Dar gelirli vatandaşın ana öğün yemeği olan makarna fiyatının yüzde 16'sını da yine plastik ambalaj oluşturur." bilgisini aktaran Eroğlu, "Bu ham madde artışları günün sonunda ciddi enflasyon olarak karşımıza çıkacak. Üretim, istihdam ve ihracatı zorlayan ham madde zamları, özellikle dar gelirli tüketiciyi enflasyon üzerinden vuracak." dedi.

"PETKİM SADECE İÇ PİYASAYA ÜRÜN ARZ ETMELİ"

Eroğlu, fiyat artışını frenlemek için ithal ham madde üzerindeki vergilerin geçici olarak askıya alınmasını ve "kartel yapıların oluşturduğu zam balonu sönene kadar" PETKİM'in ihracatını durdurup yalnızca iç piyasaya ürün arz etmesini önerdi.

"ÜRETİM MALİYETİMİZİN YÜZDE EN AZ YÜZDE 60'I HAM MADDE"

"2018 yılında petrol varil fiyatı 60 dolarken tonu 1000 dolar olan PVC'nin (plastik ham madde) 2021 yılında petrol varil fiyatı yine 60 dolarken ton başına 1800 dolara çıktığına" işaret eden Eroğlu, kartelin piyasa oyunlarıyla PVC'deki zammın son 6 ayda yüzde 150'lere tırmandığının altını çizdi: "Elindeki parayla dün 100 kg ham madde alabilen firmanın parası şimdi 50 kilograma bile yetmiyor. Zamlar nedeniyle fabrikalarımızda çarklar durdu. Firmalarımızın fiyat istikrarı bozuldu. Üretim maliyetlerimizin ortalama yüzde 60-70'ini ham madde oluşturuyor. Bu zamlarla üreticimiz aldığı siparişi üretmeye kalksa ortalama yüzde 60 zarar ediyor." ■

PAGEV
TÜRK PLASTİK SANAYİCİLERİ ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE EĞİTİM VAKFI

KADIN BULUŞÇU ORANINDA YÜZDE 19.3'LE DÖRDÜNCÜYÜZ...

Honeypot'un teknoloji sektöründe kadın istihdamına yönelik araştırma raporuna göre Türkiye, STEM (bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik) bölümlerinden mezun kız öğrenci değerlendirmesinde yüzde 37.11'le Avrupa'da en yüksek orana sahip. Destek Patent Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yamankaradeniz "Kız çocuklarımızı bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında eğitim almaları ve bu alanda kariyer yapmalarının kadın buluşçu sayımızı çok daha ileri seviyelere taşıyacağına inanıyoruz." diyor.

■ Kadın buluşçu sayısı erkeklerden az olsa da "bulaşık makinesinden, gözlük camına, bebek bezinden, güvenlik sistemine kadar" geçmişteki pek çok buluşun altında kadınların imzası var. Kadın buluşçular son yıllarda biyoteknoloji, eczacılık ve gıda kimyası alanlarında öne çıkıyor.

KADIN BULUŞÇU ORANINDA TÜRKİYE DÖRDÜNCÜ SIRADA

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün (WIPO) 2020 raporunda, dünya genelindeki PCT (Patent Cooperation Treaty – Patent İşbirliği Antlaşması) başvurularında kadın buluşçu oranının 2005 yılında yüzde 11,8 olduğu, 2019'da yüzde 18,7 ye yükseldiği belirtiliyor. 2019'daki verilerle kadın buluşçu oranında Çin yüzde 32.4'le lider durumda. Onu yüzde 27.3'le Güney Kore ve yüzde 19.9'la Avustralya izliyor. Türkiye yüzde 19.3'le dördüncü sırada.

En az bir kadın buluşçunun dahil olduğu başvurulara dair istatistikte de yüzde 55.2'yle Çin zirvede. Türkiye yüzde 30.6'ıyla sekizinci.

STEM MEZUNU KIZ ÖĞRENCİ SAYISINDA AVRUPA BİRİNCİSİYİZ

İlerleme kaydetseler de bu ivmeyle kadınlar en erken 2070 yılında erkeklerle eşitliği yakalayabileceği dile getiriliyor. Aradaki farkın bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) alanlarında kariyer yapan kadın sayısının azlığından kaynaklandığı vurgulanıyor.

Honeypot'un teknoloji sektöründe kadın istihdamına yönelik araştırma raporuna göre Türkiye, STEM bölümlerinden mezun kız öğrenci değerlendirmesinde yüzde 37.11'le Avrupa'da en yüksek orana sahip.

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün (WIPO) 2020 raporunda, dünya genelindeki PCT (Patent Cooperation Treaty – Patent İşbirliği Antlaşması) başvurularında kadın buluşçu oranının 2005 yılında yüzde 11,8 olduğu, 2019'da yüzde 18,7 ye yükseldiği belirtiliyor. 2019'daki verilerle kadın buluşçu oranında Çin yüzde 32.4'le lider durumda.

"AR-GE ÇALIŞMALARININ PATENTLENMESİ ÇOK ÖNEMLİ"

38 yıldır tüm dünyada sınai haklar alanında hizmet veren Destek Patent Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yamankaradeniz, Ar-Ge çalışmalarının patentlenmesinin büyük önem taşıdığını belirtiyor: "1983 yılından bu yana bilim insanlarımızın kazandırdığı buluşları çok önemsiyor ve diğer bilim insanlarımızı da bu noktada teşvik etmeyi arzu ediyoruz."

"KADIN GİRİŞİMCİLER EKONOMİYE KATILMALI"

Yamankaradeniz, birçok kadın buluşçunun hem yurt içi hem yurt dışında patent tescil süreçlerini yürütmekten gurur duyduklarını ifade ediyor: "Kız çocuklarımızı bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında eğitim almaları ve bu alanda kariyer yapmalarının kadın buluşçu sayımızı çok daha ileri seviyelere taşıyacağına; ülkemizin küresel anlamda rekabet gücünü ve marka değerini artırabilmek için kadın girişimcilerimizin ekonomiye katılımının çok önemli olduğuna inanıyoruz." ■

CİNSİYET EŞİTLİĞİ, 10 ŞİRKETİN 7'SİNDE ÖNCELİK DEĞİL...

IBM İş Değerleri Enstitüsü'nün (IBV) Oxford Economics iş birliğiyle yaptığı araştırmaya göre kadınların iş yerinde karşılaştıkları zorluklar Covid-19 salgını sürecinde arttı. Ankete katılan global işletmelerin yüzde 70'i için cinsiyet eşitliği öncelikler arasında yer almıyor.

Bridget VAN KRALINGEN
IBM Küresel Pazar Kıdemli Başkan Yardımcısı ve IBM Kadın Topluluğu Kıdemli Yönetici Sponsoru

Volkan SÖZMEN
IBM Türkiye Genel Müdürü

Kadınlar, Liderlik ve Kaçırılan Fırsatlar" adlı küresel araştırma kapsamında "dokuz coğrafi bölgede, 10 sektörde, kadın ve erkekten oranı eşit" 2600'den fazla üst ve orta düzey yöneticiye anket uygulandı. Bu araştırma, 2019'da gerçekleştirilen ve uzun vadeli analize olanak sağlanması için aynı rol, sektör ve bölge yelpazesini temsil eden 2300 katılımcıyla gerçekleştirilen araştırmanın devamı niteliğinde.

"KALICI ÇÖZÜMLER BULMALIYIZ"

IBM Küresel Pazar Kıdemli Başkan Yardımcısı ve IBM Kadın Topluluğu Kıdemli Yönetici Sponsoru Bridget van Kralingen, kadınların iş dünyasında yaşadığı sorunlara kalıcı çözümler bulunmasının önemine işaret etti:

"Araştırmadan elde ettiğimiz veriler, kadın liderlerin yaşadığı birçok zorluğu gösteriyor. Bu sorun önceki yıllara göre derinlemesine ele alınmazsa, süreç daha da gerileyebilir. Hemen yaratıcı çözümleri değerlendirmeli ve tüm kadınların yüzde yüz potansiyellerine ulaşmasına yardımcı olabilecek anlamlı ve kalıcı çalışmaları iki katına çıkarmalıyız."

"KADINLARI HER KONUDA DESTEKLİYORUZ"

Kadınların iş hayatındaki rolünün artması gerektiğini vurgulayan IBM Türkiye Genel Müdürü Volkan Sözmen, konuyu şöyle detaylandırdı: "IBM'in çeşitli nedenlerden dolayı kariyerine ara verip işe dönmek ya da

KATILIMCILARIN YALNIZCA YÜZDE 11'İ OLUMLU DÜŞÜNÜYOR

Katılımcıların yüzde 11'ini oluşturan ve "İlk Harekete Geçenler" diye adlandırılan grup, kadınların ilerlemesini resmi bir iş önceliği olarak kabul ediyor. Cinsiyet kapsayıcılığını finansal performans artışında olumlu bir etken görüyor ve araştırmaya katılan diğer kuruluşlara kıyasla gelirlerinde yüzde 61'e yakın artış olduğunu ve finansal performans, inovasyon ve müşteri/çalışan memnuniyeti konularında da olumlu artış yaşadıklarını bildiriyor.

IBM sürdürülebilir ilerleme için şunları öneriyor:

- Cesur düşünce yapısını büyük taahhütlerle birleştirin: Cinsiyet eşitliğini en önemli beş resmi iş önceliğinden biri haline getirerek, kadınların iş gücüne yeniden dahil olması için yöntemler belirlenebilir.
- Krize yönelik belirli müdahalelerde bulunun: Ek çocuk bakımı desteği ve akıl sağlığı kaynaklarına erişim gibi ek sosyal yardımlar, anahtar rol oynayabilir.
- Bir amaç kültürü yaratın ve alan açma konusunda ısrar edin: Empatik liderliğe odaklanmak ve orta düzey yöneticilerin pozitif kültürel değişimi desteklemelerine olanak verilebilir. İnsan odaklı liderlerin, bireylerin kişisel ve profesyonel gereksinimleriyle uyumlu esneklik sunarak kapsayıcı ekip kültürlerini teşvik etmeleri ve gelecekte kadın lider sayısının artıracak hedefler koymaları gerekiyor.
- Performansı artırmak için teknolojiden yararlanın: Kuruluşlar, iş başvurusunda bulunan adayların adil biçimde incelenmesini sağlamak için yapay zeka gibi teknolojilerden yararlanabilir. Bu sayede çalışanların, salgın sona erdikten sonra çalışma ortamlarında etkili bir etkileşim kurmalarına olanak sağlayacak iş birliği araçlarına ve ekip oluşturma uygulamalarına yatırım yapılabilir.

sektör ve meslek değiştirmek isteyen kadınlar için geliştirdiği SkillsBuild programı, kadınların iş gücüne katılmalarına yardımcı olmayı hedefliyor. Bu çerçevede iş hayatına ara vermiş kadınların istihdama tekrar katılmasına destek vermeyi hedefleyen YenidenBiz Derneği'yle birlikte Aralık 2019'dan beri IBM SkillsBuild dijital öğrenme platformunu projesini sürdürüyoruz. Platform ile YenidenBiz aday havuzundaki kadınlara teknik ve profesyonel beceri eğitimleri sunuyoruz. Inclusive Ally programı kapsamında çeşitlilik ve kapsayıcılık konusunda en başarılı liderleri ödüllendirdikleriyoruz ve Elevate gelişim programıyla da şirket içindeki kadın çalışanların kariyer planlarını destekliyoruz. Kurum içi programları geliştirmek bu işin sadece bir parçası. Bunun dışında kuruluşların çalışma kültürlerinde çeşitliliği ve kapsayıcılığı benimsemesi ve uygun düşünce yapısını da desteklemesi gerekiyor."

ÜST DÜZEY GÖREV ALAN KADIN SAYISI AZALDI

2021 yılında ankete katılanlar arasındaki "kıdemli başkan yardımcısı, başkan yardımcısı, direktör ve müdür gibi üst düzey görevli" kadın sayısı, 2019 yılına kıyasla daha düşük. Kadın liderlerdeki azalma eğilimi cinsiyet eşitliğinin bir yol ayrımında olduğunu gösteriyor.

Kadınların iş hayatındaki rolünün artması gerektiğini vurgulayan IBM Türkiye Genel Müdürü Volkan Sözmen, konuyu şöyle detaylandırdı: "IBM'in çeşitli nedenlerden dolayı kariyerine ara verip işe dönmek ya da sektör ve meslek değiştirmek isteyen kadınlar için geliştirdiği SkillsBuild programı, kadınların iş gücüne katılmalarına yardımcı olmayı hedefliyor. Bu çerçevede iş hayatına ara vermiş kadınların istihdama tekrar katılmasına destek vermeyi hedefleyen YenidenBiz Derneği'yle birlikte Aralık 2019'dan beri IBM SkillsBuild dijital öğrenme platformunu projesini sürdürüyoruz.

ÇALIŞANLAR CİNSİYET EŞİTLİĞİ BEKLİYOR

Kadın katılımcıların yüzde 62'si (2019'a göre 9 yüzde puanı düşüşle) ve erkeklerinse yüzde 60'ı (2019'a göre 7 yüzde puanı düşüşle) çalıştıkları kurumların önümüzdeki beş yıl içinde cinsiyet eşitliğini sağlamasını bekliyor.

ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜLSE BİLE KURUM KÜLTÜRÜ DEĞİŞMİYOR

Araştırmaya göre birçok kurum, cinsiyet eşitliğini ve kapsayıcılığı artırmak için cinsiyeti göz önünde bulundurmayan aday tarama ve kadınlar için doğum izni gibi programları uyguluyor. Ancak düşünce yapılarının ve kurum kültürlerinin değişmemesi bu programların daha iyi sonuçlar doğurmasını engelliyor. ■

et al.

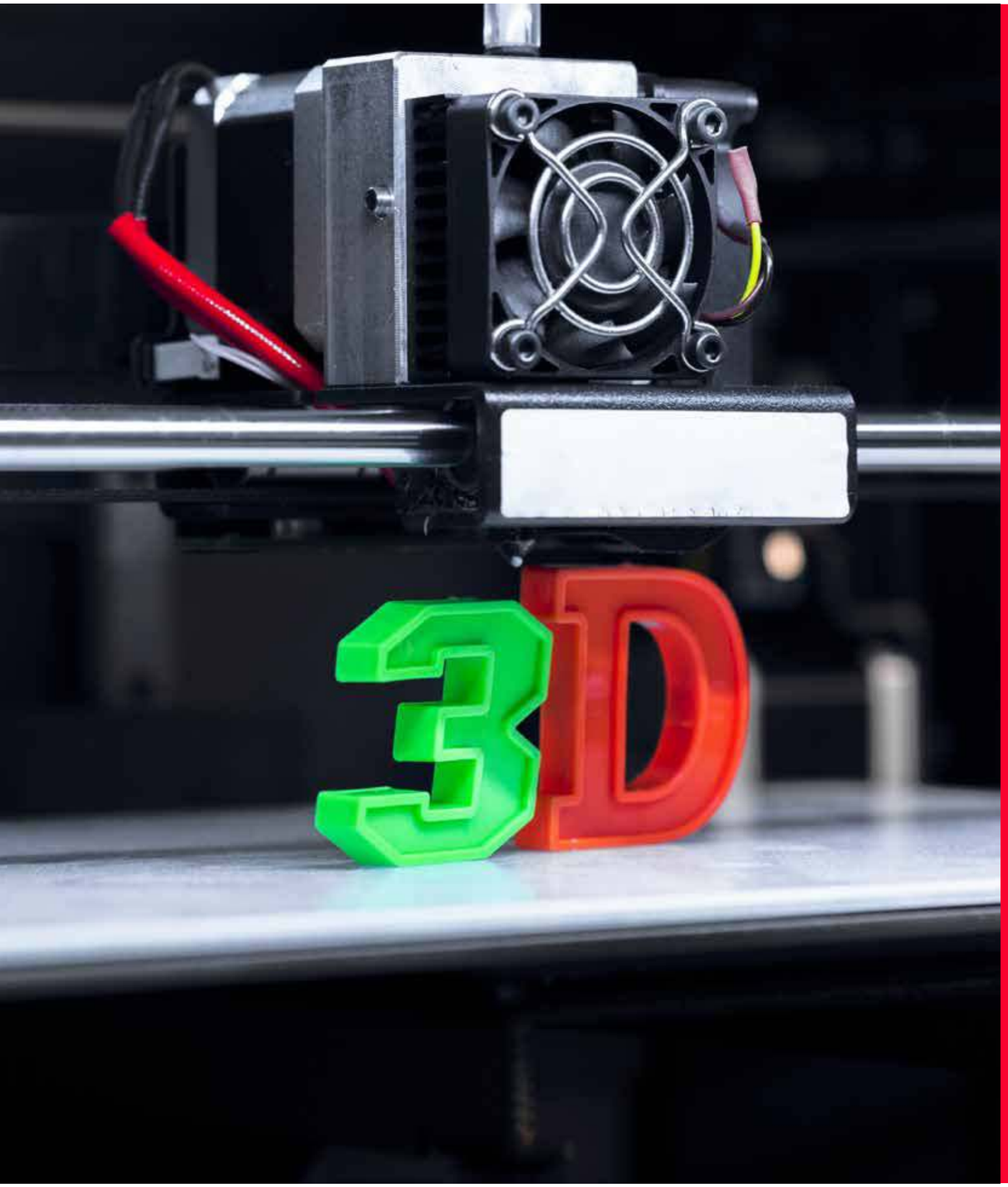

TT&M DESIGN CONSULTANTS
www.ttmdesign-con.com

baltalimanı caddesi 17/1 rumelihisarı 34470 istanbul
info@labottega.com.tr www.labottega.com.tr
LABOTTEGA

YEDEK PARÇA ÜRETİMİNDE **3D YAZICI** DÖNEMİ...

Covid-19 salgınında yurt dışından ham madde tedarikinde zorlanan üreticiler; fabrika yedek parçalarının temininde de sıkıntılar yaşadı. Ham madde ve yedek parça problemi 3D yazıcılarla aşıldı. Zaxe Genel Müdürü Emre Akıncı, 3D yazıcıların sanayi üretiminde önem kazandığının altını çizdi.

“COVID-19 SÜRECİNDE ÖNEMİ ARTTI”

■ 3D yazıcıların öneminin özellikle salgının şiddetini artırdığı aylarda “Çin, ABD, Fransa, Almanya ve Japonya gibi makine endüstrisinin kalbi konumundaki ülkelerden fabrikalara yedek parça gelmeyince” iyice ortaya çıktığını belirten Akıncı, “Pek çok sanayi kuruluşu, üretimleri için çok önemli olan bu yedek parçaları ya bulamadı ya da bulduğu zaman normalin çok üstünde fiyatlarla karşılaştı. Bu noktada devreye giren 3D yazıcılarla yedek parçayı ucuz maliyetle üretebildik. Bu kolaylığı ve rekabet gücünü gören firmalar da 3D yazıcıları sadece olağanüstü durumlarda değil, normal zamanda da fabrikanın en üretken ve verimli makineleri olarak görmeye başladı.” dedi.

“BİLGİSAYARA YÜKLENEN TASARIMLA SERİ ÜRETİM”

3D yazıcıların şirketlere üretim maliyeti avantajı sunmasının yanı sıra uzaktan çalışmayı kolaylaştırmasıyla da öne çıktığını ifade eden Akıncı, konuya ilişkin şunları söyledi: “Bugün 3D yazıcıya hangi ham madde ile üretim yapacağını belirledikten sonra uzaktan bilgisayara yüklenen tasarım ile seri şekilde üretiyor. Bu, başta Covid-19 gibi salgın hastalıklar döneminde uzaktan çalışmaya dönük bir şirket geleneği oluşurken, üretimdeki kişilerin de sağlığının korunması açısından önemli bir gelişme.

Akıncı, 3D yazıcı kullanımın arttığına işaret etti: “KOBİ’ler ve büyük sanayi kuruluşları 3D yazıcının, üretim aşamaları için ne kadar değerli olduğunu hem bozulan üretim araçlarının yedek parçalarının üretiminde hem de seri şekilde ürün imalatında gördüler.

Aynı zamanda uzaktan üretimin şirketlerin personel ulaşım ve yemek maliyetlerini de azalttığı için 3D yazıcılar her yönü ile şirketlere kar getiren bir yapıyı kurdu.”

“UZAY TEKNOLOJİLERİ İÇİN YENİDEN TASARLANDI”

3D yazıcıların “Dünya yörüngesinde kurulacak istasyonları basmak ve bununla birlikte Mars ile Ay yüzeyindeki ‘yönetim birimleri’ ve ‘uyduları’ oluşturmak için yeniden tasarlandığı” bilgisini aktaran Akıncı, bu gelişmelerin ışığında 3D yazıcı teknolojisinde çok hızlı ve büyük ilerlemeler olacağını vurguladı: “Şirketler şimdiden 3D yazıcı teknolojisine uyum sağlayarak, ileride büyük aşama kaydedecek bu teknolojiyi kullanmayı prensip haline getirdikleri zaman, bunu yapmayan rakiplerine oranla rekabette birkaç adım önde bulunacaklar ve geleceği yakalamakta avantaj sağlayacaklar.”

3D yazıcılar; plastik, kauçuk ve metal malzemeleriyle gereken bir parça kalıba ihtiyaç duyulmadan düşük maliyetle üretilebiliyor.

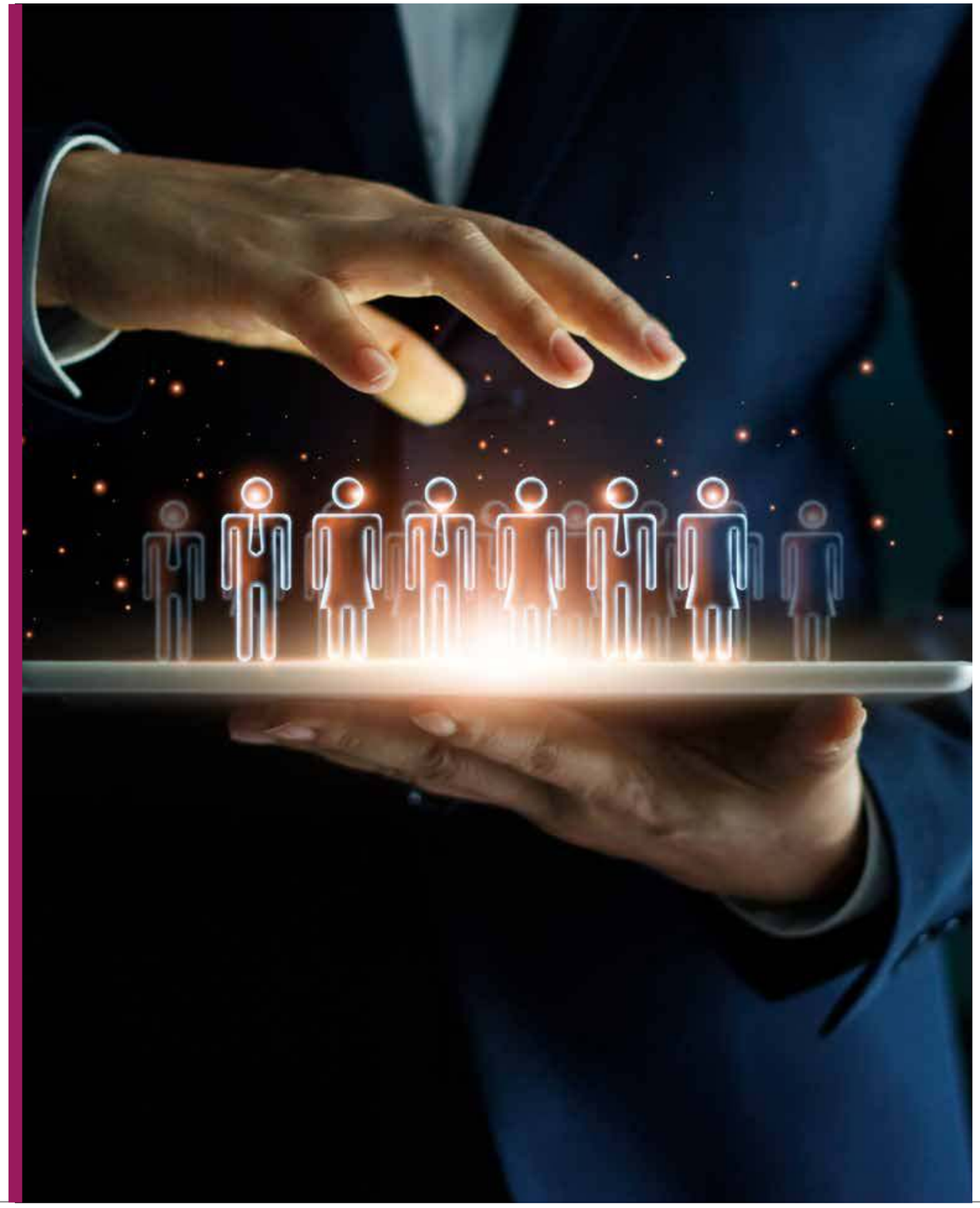
“KULLANIMI YAYGINLAŞIYOR”

Akıncı, 3D yazıcı kullanımın arttığına işaret etti: “KOBİ’ler ve büyük sanayi kuruluşları 3D yazıcının, üretim aşamaları için ne kadar değerli olduğunu hem bozulan üretim araçlarının yedek parçalarının üretiminde hem de seri şekilde ürün imalatında gördüler. Aynı zamanda eğitim kurumları, ana okuldan başlayarak üniversiteye kadar 3D yazıcının öğrencilerin gelişimi için ne denli önemli olduğunu kavrayarak, bu alana yatırım yaptılar ve öğrencilerin hem teknik hem de sanatsal gelişimini destekleme yoluna gittiler. 3D yazıcı kullanımı, hem ülkemizde hem de dünyada giderek artıyor.”

KALIBA İHTİYAÇ DUYULMUYOR

3D yazıcılar; plastik, kauçuk ve metal malzemeleriyle gereken bir parça kalıba ihtiyaç duyulmadan düşük maliyetle üretilebiliyor. Çoğu yedek parça tasarımına internet üzerinden erişmek mümkün. Sanayiciler ile hobi ve eğitim amaçlı 3D yazıcı kullanıcılarınca basılan parça sayısı her geçen gün artıyor. ■

KURUMSAL-LAŞMALI MIYIM?

Kurumsallaşma, "şirketlerin varlıklarını, kişilere bağımlı olmadan ve belirli standart ve sistemler çerçevesinde sürdürebilmesini" ifade eder. Bu aynı zamanda şirkete ait bir takım "organizasyonel ve yönetsel standart ve kriterlerin belirlenmesi ve uygulanması" anlamına da gelir. Şirketin "kendine özel iletişim ve iş yöntemlerini kültürleştirmesi" ve "kendi kurumsal kimliğini kazanma" sürecini de belirtir. Bu ise günümüz iş dünyasında şirketlerin sürdürülebilir rekabet avantajlarına destek olur.

// DR. HABİBE AKŞİT

Kobi Yaşam'ın değerli okurları merhaba...
Bu yazımda sizlerle "kurumsallaşma" üzerine paylaşımda bulunacağım. *Özellikle* "büyük emeklerle kendi işini kurup, bir aşamadan sonra artık işi profesyonellere bırakıp, ben de güney sahillerinde keyfime bakarım diyen girişimciler, şirket sahipleri ya da kurumsal bir şirkette çalışmak isteyenler" *için de ilgi çekici olabilir.*

Kurumsallaşma gerçekte neyi ifade eder? *Büyük emeklerle kurulan ve geliştirilen şirketlerin sürdürülebilirlikleri için neler yapılmalı*dır? "Aile Anayasası" hangi şartlar yerine getirilirse bir *çözüm olabilir?* Peki, başka çözümler mümkün mü? Mutlaka kurumsallaşmalı mı? Sınırlar nasıl belirlenmeli? Şirket, kurumsallaşmalı ama ben değişmem tutumuna sahip kurucular ne yapmalı? Hazırsanız başlayalım.

PATRONLAR VE GENÇLERİN NEZDİNDE KURUMSALLAŞMA...

Kurumsallaşma deyince aklımıza "kurucu ya da patronların, işi profesyonellere bırakıp, işten elini eteğini çekmesi" gibi çok da doğru olmayan bir yaklaşım geliyor. Ya da iş hayatına yeni adım atacak gençlere soruyoruz: Nasıl bir şirkette çalışmak istersin? Belli bir tariften sonra söz dönüp dolaşıp "kurumsal bir şirket olsuna" geliyor.

Kurumsallaşma gerçekte neyi ifade eder? Patron ya da kuruculara sorduğumuzda, "emek verdiğim şirket yaşasın, insanlara bağımlı olmadan kendi varlığını sürdürsün, iş hayatında yoluna devam etsin, bunlar olurken aile kültürü ve değerleri de kaybolmasın, kararlar rasyonel şekilde alınsın" gibi birçok konuyu sıralıyorlar.

Benzer şekilde gençlerle görüşüldüğünde onların kurumsal şirket tanımında; "sistemleri olan, kariyer yolu belirgin, çalışanına yatırım yapan, şeffaf, adil yaklaşımlar sergileyen bir şirket" şeklindeki tarifler çoğunlukta.

Şirketler belirli bir büyüklüğe geldiğinde, kurucular mevcut çalışanlarıyla işlere yetişemez ve işler aksamaya başlar. Bu durumda şirketler, insan kaynakları, finans, üretim, Ar-Ge, pazarlama gibi işleri fonksiyonel olarak organize etmeye ihtiyaç duyarlar. Her fonksiyon için yöneticilere de gerek vardır. O açıdan kurucu / kurucuların "raporlamaya, karar sürecinde verimli ve rasyonel olarak desteklenmeye" ihtiyaçları artar. Bu açıdan sistemsel bir kurumsallaşma süreci kaçınılmazdır.

Çok genel ifade ile kurumsallaşma, "şirketlerin varlıklarını, kişilere bağımlı olmadan ve belirli standart ve sistemler çerçevesinde sürdürebilmesini" ifade eder.
Bu aynı zamanda şirkete ait bir takım "organizasyonel ve yönetsel standart ve kriterlerin belirlenmesi ve uygulanması" anlamına da gelir.
Şirketin "kendine özel iletişim ve iş yöntemlerini kültürleştirmesi" ve "kendi kurumsal kimliğini kazanma" sürecini de belirtir.
Bu ise günümüz iş dünyasında şirketlerin sürdürülebilir rekabet avantajlarına destek olur.
Kurumsallaşmada amaç; kişiler ve kişilerin kendi bireysel çalışma tarzlarından ayrı olarak "şirketin kendi çalışma tarzı, sistemi, yönetim şeklini" geliştirmektir. Böylece şirkete yeni katılan / katılacak çalışanların "faaliyetlerin nasıl yapıldığını" şirketin kendine has oluşturduğu sistem içerisinde öğrenmesi mümkün olur. Şirketin kurumsal kimliği ile kurucu / kurucuların kişisel kimlikleri birbirinden ayrıdır. Elbette portföyleri de...

Kurumsallaşmada amaç; kişiler ve kişilerin kendi bireysel çalışma tarzlarından ayrı olarak "şirketin kendi çalışma tarzı, sistemi, yönetim şeklini" geliştirmektir. Böylece şirkete yeni katılan / katılacak çalışanların "faaliyetlerin nasıl yapıldığını" şirketin kendine has oluşturduğu sistem içerisinde öğrenmesi mümkün olur. Şirketin kurumsal kimliği ile kurucu / kurucuların kişisel kimlikleri birbirinden ayrıdır. Elbette portföyleri de...

nasıl yapıldığını" şirketin kendine has oluşturduğu sistem içerisinde öğrenmesi mümkün olur. Şirketin kurumsal kimliği ile kurucu / kurucuların kişisel kimlikleri birbirinden ayrıdır. Elbette portföyleri de...

KURUMSALLAŞMANIN GÖSTERGELERİ NELER?

Şirketlerde "kurumsallaşmanın olup olmadığı ya da kurumsallaşma düzeylerinin ne olduğunu" belirleyen kabul görmüş kriterlere ihtiyaç vardır. Bu kriterler şirketlerin kurumsallaşma göstergeleri olarak da ifade edilebilir. Şirketlerde kişilerden bağımsız olarak "kurallara ve sistemlere dayalı bir yönetimi esas alan kurumsallaşmanın çok genel olarak göstergelerini" uzmanlar şöyle sıralamaktadır:

Şirket Anayasası: Şirketin misyon ve vizyonunu da içine alan şirketi bir bütün olarak ele alıp şirketin yönetim esasları ve usulleri ortaya koyan temel bir yönetim haritasıdır.

Organizasyon Yapısı: Görev, yetki, sorumluluk, iletişim kanalları, toplantı sıklıkları gibi şirketin yönetim ve organizasyon yapısının yapılandırılmasını içerir.

Stratejik Planlama: Şirketin stratejik planlarının olması ya da stratejik planlama sürecini yönelik faaliyetlerin yürütülmesi kurumsallaşmanın bir başka göstergesidir. Bu şirketin, uzun vadeli amaçlarını ve bunun çalışanlar dahil tüm paydaşlar tarafından bilinmesi ve birlikte harekete geçilmesini sağlar.

İşe Profesyonel Yaklaşım: Şirket bünyesinde yerine getirilen faaliyetlerin o alanda uzmanlaşmış kişiler tarafından yapılması, görevlerin, yetki ve sorumlulukların uzmanlığa göre belirlenmesi ilkesine dayanır.

Yetkilendirme: Yetki devrinin amacı, kaynakların daha etkin kullanımı ve daha çevik bir organizasyonun ortaya çıkmasını sağlamak ve performansı artırmaktır. Şirketler, sorumluluk ve görev verdikleri çalışanlara yetkilerini de devredebilmelidirler. Aksi durumda yetkisi bulunmayan çalışanların görevlerini tam olarak yerine getirmeleri olanaklı olmaz. Kurumsal şirketler görev, yetki ve sorumluluk dengesini kurarlar.

Yönetişim Anlayışına Geçiş: Yönetim; "kaynakları planlayarak, örgütleyerek, hedefe yönelterek, koordine ve kontrol ederek" başkaları aracılığıyla etkin ve verimli bir şekilde amaçlara ulaşma işidir. Yönetişim ise "bir tarafın diğerlerini yönetmesinden ziyade, karşılıklı etkileşimin ön planda olduğu bir ilişkiler bütünü", birlikte

Kurumsal yönetim ilkelerini uygulayan şirketlerde; sürdürülebilirlik artmakta, etkin kaymak kullanımı sağlanmakta, buna bağlı olarak şirket performansında artış görülmekte, şirketin itibar algısı olumlu etkilenmekte ve tüm bunların sonucu olarak şirketin finansal ve algısal değeri artmaktadır.

Çok genel ifade ile kurumsallaşma, “şirketlerin varlıklarını, kişilere bağımlı olmadan ve belirli standart ve sistemler çerçevesinde sürdürebilmesini” ifade eder.

yönetmektir. “Paylaşımcı, tutarlı, sorumlu, şeffaf, hesap verebilir ve adil bir yaklaşımla” karşılıklı etkileşime dayalı yönetim faaliyetlerini içerir.

Hesap Verebilirlik: Bir konuda yetkisini kullanan, karar alan, işlem yapan veya faaliyette bulunan kişi veya organın “kullandığı yetkiden, aldığı karardan, yaptığı işlemden ve yürüttüğü faaliyetinden” sorumlu tutulabilmesi ve kendisinden açıklama talep edilebilmesidir.

Bu kriterler bize kurumsallaşmanın göstergelerini belirtir. Ancak şirket olarak nereden başlanması gerektiğiyle ilgili bir yol haritasına hala ihtiyaç vardır. Bunun için ilk basamak, “şirkette kurumsal yönetim ilkeleri nasıl uygulanabilir” yönündeki sorudur. Bu yolculuk kolay olmasa da bizi şirket olarak kurumsallığa yaklaştıracaktır. Bunun bir ürünü olarak yukarıda bahsedilen kurumsallaşma göstergeleri de oluşacaktır. O açıdan kurumsal yönetime ve ilkelerine yakından bakmakta fayda vardır.

KURUMSALLAŞMAYA GİDEN YOLDA BİR YAKLAŞIM OLARAK KURUMSAL YÖNETİM

Kurumsal yönetim öncelikle şirketin “yasal, finansal ve etik gerekliliklerini yerine getirmesi için” belirlenmiş yetki ve denetim çerçevesini tanımlar. Ardından “şirketin yönetimi, varsa yönetim kurulu, hissedarları ve diğer menfaat sahipleri arasındaki” ilişkiyi çıkar çatışmasına meydan vermeden düzenler. Bu açıdan bir şirket kurumsal yönetim uyguluyorum dediğinde, aslında kurumsallaşma için arzu edilen sistemsel yapı için sağlam bir temel oluşturmuş olur.
Dünya Bankası’nın kurumsal yönetim tanımı bize genel çerçeveyi göstermektedir. Tanımda kurumsal yönetim; “bir şirketin insan kaynağı ve mali sermayeyi çekmesine, etkin çalışmasına ve böylece ait olduğu toplumun değerlerine saygı gösterirken uzun dönemde ortaklarına ekonomik değer yaratmasına imkan tanıyan her türlü kanun, yönetmelik, kod, ilke ve uygulamaları ifade eder” diye belirtilmektedir.

KURUMSAL YÖNETİMİN DÖRT TEMEL İLKESİ

Kurumsal yönetimin evrensel kabul görmüş ve geçerliliği olan dört temel ilkesi vardır:

Adillik: Şirket yönetiminin bütün hak sahiplerine eşit davranmasını ifade eder.

Hesap Verebilirlik: Şirket sahip ve yöneticilerinin varsa Yönetim Kurulu üyelerinin, şirket tüzel kişiliğine ve pay sahiplerine karşı hesap verme zorunluluğudur.

Burada bir nokta önemlidir. Şirket tüzel kişiliği ile kurucunun kişiliği her ne kadar kurucu / patron çok emeklerle bir nevi çocuğu gibi o şirketi kurmuş ve büyütmüş olsa da, birbirinden ayrıdır. Cüzdanları ve mal varlıkları ve diğer sahip oldukları kaynaklar için de bu durum geçerlidir.

Şeffaflık: Ticari sır niteliği taşımayan ve henüz kamuya açıklanmamış bilgiler hariç olmak üzere, şirketle ilgili finansal ve finansal olmayan bilgilerin paylaşılmasıdır.

Sorumluluk: Şirket yönetiminin, “şirket tüzel kişiliği adına yaptığı faaliyetlerin ilgili mevzuat, esaslar, sözleşme, şirket içi düzenleme ve etik değerlere uygunluğunu ve bunun denetlenmesini” ifade eder.

Görüldüğü üzere kurumsal yönetim, bir şirkette sadece karar vericileri değil, tüm paydaşları kapsar. Kurumsal yönetim, şirkette karar vericilerin sadece bu yetkileri kötüye kullanmalarının önlenmesini değil; aynı zamanda sağduyulu, adil ve değer yaratacak şekilde kullanmalarının sağlanmasını da kapsar. Bu nedenle kurumsal yönetim, ister küresel, isterse yerel bazda olsun, şirketin hedeflerine ulaşması ve en üstün performansı göstermesi açısından kritik önem taşır.
Kurumsal yönetim ilkelerini uygulayan şirketlerde; sürdürülebilirlik artmakta, etkin kaymak kullanımı sağlanmakta, buna bağlı olarak şirket performansında artış görülmekte, şirketin itibar algısı olumlu etkilenmekte ve tüm bunların sonucu olarak şirketin finansal ve algısal değeri artmaktadır.

SON SÖZ: SORULAR...

Şirketler (kurucular) kurumsallaşma yolculuğuna ihtiyaç duyduklarında ilk soru “kurumsal yönetim ilkelerini şirketlerinde nasıl uygulayabilirler” hakkında düşünmeleridir.
Ve ardından, şirketim kurumsallaşma yolculuğuna çıkarken “ben, bu şirketi kuran kişi olarak ne kadar değişime hazırım” bir diğer samimi sorudur.
Sonraki yazımızda buluşuncaya dek sağlıcakla kalın... ■

İŞ VE İŞÇİ GÜVENLİĞİNDE YENİ NESİL TEKNOLOJİLER...

// Personellerin her türlü şart ve iş sahasında mutlaka güvenle çalışabilmeleri gerektiğini belirten Wipelot'un Ceo'su Rifat Ok, "tehlikeli ortamlarda görev yapanların durumlarından anlık haberdar olmayı sağlayan" yeni nesil teknolojilerin önemine işaret etti.

RIFAT OK
Wipelot'un Ceo'su

Endüstriyel IoT alanında üretim yapan teknoloji şirketi Wipelot'un CEO'su Rifat Ok, Türkiye'nin ilk kablosuz konum tabanlı 'çalışan güvenliği sistemi' özelliğine sahip Wipelot ISG'yle işletmelere "iş güvenliği açısından yüksek risk taşıyan tehlikeli ya da ulaşılması zor ortamlarda çalışan personellerinin durumu hakkında her an haberdar olma" ve "olası bir kaza sonrasında müdahale süresini kısaltma" imkanı sağladıklarını kaydetti.

GERÇEK ZAMANLI İZLEME TEKNOLOJİLERİ

"Maden ocakları, tersaneler, şantiyeler ve benzeri yerlerde yalnız çalışanlar açısından gerçek zamanlı takip edilebilmenin çok kritik olduğunu" vurgulayan Ok, aralarında dünya çapındakilerin de bulunduğu firmalara "gerçek zamanlı izleme teknolojileriyle" sundukları çözümlere ilişkin şu bilgileri paylaştı: "Wipelot IoT sistemleri; işçinin çalışma anında durumunu gözetim altında tutuyor, kaza geçiren işçinin bulunduğu bölgeyi bildiriyor ve işçiye müdahale süresini kısaltarak çalışma ortamını güvenli hale getiriyor. Ayrıca iş ortamının ve çevrenin zarar görmesini engelliyor. Çalışma ortamının nem, sıcaklık, gaz gibi değerlerinin artması veya azalması durumunda olayı sorumlulara bildiren Wipelot IoT, acil durum anında işçi yoklaması yapıyor.

7 gün 24 saat kesintisiz ve gerçek zamanlı olarak çalışan Wipelot sistemi, işçi veya ekipmanın hangi bölgede, ne kadar süre çalıştığını belirleyip işçi performans değerlendirmelerinde kullanılacak verileri toplayarak işgücü ve zaman kaybını da önlüyor."

YAKLAŞMA-ÇARPIŞMA VE SOSYAL MESAFE UYARI SİSTEMLERİ

Ok, Wipelot ISG kategorisindeki diğer çözümleri de şöyle tanıttı: "Yaklaşma-çarpışma uyarı sistemi Wipelot SafeZone; iş makineleri, çalışanlar veya ekipmanlar arasında meydana gelebilecek kazaları önlemek için geliştirildi. Başka bir çözümümüz ise Yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgınına karşı sosyal mesafe kurallarına uygun, güvenli ve izole bir çalışma ortamı oluşturmaya katkı sağlayan Wipelot SDS Sosyal Mesafe İzleme ve Uyarı Sistemi. Riskli işlerde çalışan veya yalnız başına çalışan işçinin durumunun ve konumunun gerçek zamanlı olarak izlenmesini sağlayan Wipelot Lone Worker ve çalışma ortamındaki sıcaklık, nem, gaz, ışık gibi bilgileri ölçerek değerlendirme imkânı sunan Wipelot OTX de iş sağlığı ve güvenliğine yönelik çözümlerimiz arasında yer alıyor."

2005'TEN BERİ YAZILIM, DONANIM VE DANIŞMANLIK HİZMETİ...

Türkiye'nin önde gelen endüstriyel IoT üreticilerinden Wipelot, kurulduğu 2005'ten bu yana "dijital dönüşümün temelini oluşturan gerçek zamanlı kişi, ekipman ve ortam izleme alanlarında yazılım, donanım ve danışmanlık hizmetleri" veriyor.

Endüstri 4.0 evresinin yapıtaşı niteliğindeki "endüstriyel IoT, RTLS (Real Time Location System-Gerçek Zamanlı Konum Belirleme Sistemi), RFID (Radio Frequency Identification-Radyo Frekanslı Tanıma), UWB (Ultra Wide Band- Ultra Geniş Bant), mobil teknolojiler ve iletişim teknolojilerinde yoğun Ar-Ge çalışmaları yürütüyor. Ürünleri yüzde 100 yerli. ●

// MEHMET HAYDAR

TEKNOLOJİ

AKON'UN FÜTÜRİSTİK ŞEHİRLERİNDE **KRİPTO PARA KULLANILACAK...**

Smack That ve Right Now gibi ikon şarkılarla dünya çapında popüler bir sanatçı haline gelen Akon, Senagal'den sonra Uganda'da da fütüristik şehir kuracağını; bu şehirlerde kendi kripto para birimi AKoin kullanılacağını açıkladı.

Akon, geçtiğimiz senelerde kripto para birimi AKoin'i piyasaya sunmuştu. 47 yaşındaki sanatçı doğduğu ülke Senagal ve Uganda'daki fütüristik şehir projelerini duyurana dek AKoin'in çıkış amacı belirsizdi.

Senegal'deki Akon City adlı ve 6 milyar dolar yatırım maliyetli fütüristik şehrin inşasına bu yıl başlanacak. 2036'da bitmesi bekleniyor. Sanatçı, gelişmesi ve kalkınması için yatırımlara ihtiyaç duyduğunu vurguladığı Uganda'ya düşündüğü şehre ne kadar harcama yapacağı konusunda şimdilik bilgi vermedi.

Uganda Cumhuriyeti, ünlü şarkıcının fütüristik şehri için yaklaşık 2 bin kilometrekarelik alan tahsis etti. Akon, şehirde Hamptons Hastanesi, alışveriş merkezi, bir polis departmanı ve stadyum gibi tesislerin mutlaka olacağını söyledi.

BİLGİSAYARA **DÜŞÜNCE GÜCÜYLE** KABLOSUZ KOMUT VERDİLER...

Bir zamanlar akıldan geçirilmesi dahi hayal kabul edilen olay pratiğe dönüştü. Tarihte ilk kez insan beyniyle arada kablo bulunmaksızın bilgisayar kontrolü gerçekleştirildi. BrainGate teknolojisiyle iki katılımcı 24 saat boyunca bilgisayara komut aktardı.

Bir gün süren araştırmada beyinlerinin motor korteksine birer parça bağlanan iki insan, başarıyla bilgisayara mesaj iletti. Bir başka deyişle araştırma kapsamındaki testin katılımcıları düşünce güçleriyle bilgisayara diledikleri komutu verebildi.

Brown Üniversitesi'ndeki araştırmaya dahil olan iki kişi de felçli ve günlük hayatlarında bilgisayar destekli yardıma ihtiyaç duymakta. Elde edilen bulgular IEEE Transactions on Biomedical Engineering dergisinde yayımlandı.

Araştırma ekibinden John Simeral, konuya ilişkin şunları kaydetti: "Kablosuz sistemlerin, en iyi performans kabul edilen kablolular gibi çalışabileceğini ortaya koyduk. Sinyaller neredeyse kablolu ekipmanlar aynı doğrulukla kaydedildi ve aktarıldı. Daha önceki çalışmalardan tek farkı insanlar daha fazla kablolara bağlı olmak zorunda değiller. Bu da BrainGate sisteminin kullanım alanını genişletiyor. Ayrıca testler laboratuvar ortamında değil, katılımcıların evlerinde gerçekleştirildi."

OTONOM KAMYON İŞ BİRLİĞİNDE **SON HALKA...**

Küresel ağır vasıta ve kamyon üreticileri de teknoloji firmalarıyla otonom sürüş sistemleri için iş birlikleri yapıyor. Öyle ki damperli ve uzun araçların oluşturduğu otonom konvoyları muhtemelen robot taksilerden önce görmeye başlayacağız.

Bu alanda duyurulan son partnerlik haberi İsveç'ten geldi. Ülkenin önde gelen firmalarından Volvo, ABD'de Kaliforniya merkezli Aurora Innovation ile iş birliğine gideceğini duyurdu. İki firma zaten uzun yıllardır birlikte çalışıyordu.

Aurora, Ocak 2021'de de ABD'li kamyon üreticisi PACCAR ile stratejik ortaklık gerçekleştireceklerini açıklamıştı. PACCAR'ın çatısının altında Peterbilt ve Kenworth gibi tanınmış markalar da yer alıyor. Yani Aurora bu alana hiç de uzak değil.

Kaliforniyalı firmanın kurucuları arasında Tesla'dan ve Alphabet'in Waymo projesinden tecrübeli isimler var. Aurora, geçtiğimiz yıl ilk ticari ürününü tanıttığında kamyon pazarının en büyük pazar, birim ekonomisinin de en iyi durumda olacağını dile getirmişti.
2020 yılında da Waymo yöneticisi John Krafcik, Reuters'a "Ürün teslimatı insanları taşımaktan daha büyük bir pazar" demiş ve firmanın gelecekte bu alana odaklanacağını ifade etmişti.

Waymo ile Daimler otonom kamyon pazarında bir arada çalışıyor. Benzer projelerde partnerlik yapan firmalar arasında Çin'in en büyük ağır vasıta üreticisi FAW Jiefang ve Plus AI ile Volkswagen ile TuSimple ve Navistar gibi isimler de yer alıyor. Elon Musk da Ocak 2021'de ki yatırımcı toplantısında Semi elektrikli kamyonun firmanın ilk elektrikli aracı olacağını açıklamıştı.

SAKLI KALMIŞ NESNELERİ **BULAN ROBOT...**

Robotik üzerine çalışmalar yürüten MIT'teki bir araştırma ekibi, nesnelerin arkasında kalmış ve bulunamayan nesneleri tespit edip yakalayabilen RF-Grasp adlı bir robot geliştirdi. Robot, nesnelerin yerini radyo dalgalarıyla belirliyor.

Görünür ışık ve kızılötesinin aksine, RF (radyo frekansı) sinyalleri, RFID etiketleri takılı nesneleri algılamak için karton kutuların, duvarların, plastik kapakların ve renkli camların ardına geçebiliyor. RF-Grasp, bir nesneyi bulmak ve sonra yakalamak için hem bir kamera hem de bir RFID okuyucu kullanıyor.

RF-Grasp, bir kol ve bir kavrayıcı ele sahip. Robotun bileğinin üzerinde ise bir kamera mevcut. RFID okuyucu, robottan bağımsız duruyor ve izleme bilgilerini robotun kontrol algoritmasına aktarıyor. Böylece robot sürekli olarak hem RF izleme verilerini hem de çevresinin görsel verilerini topluyor. Bu iki tamamlayıcı sistem sayesinde RF-Grasp, gizli nesnelerin yerini kendi başına bulabiliyor ve onları yakalayabiliyor.

Araştırmacılara göre yalnızca kamera ile donatılmış benzer bir robota kıyasla RF Grasp, hedef nesneyi yaklaşık yarısı kadar hareketle saptayıp yakalayabiliyor. Ekip, yaptıkları bu robotun ileride depolarda kolayca fark edilemeyen paketleri ve öğelerin bulunmasına yardımcı olabileceği için e-ticaret dünyasında devrim oluşturabileceği inancında.

ATEŞ ÖLÇER GİBİ COVID-19 TESTİ...

ABD'de faaliyetlerini sürdüren biyoteknoloji firması Sarmal "her gün herkese uygulanabilecek mevcutlardan daha hassas, özgül, hızlı ve düşük maliyetli" bir Covid-19 testi üzerine çalışıyor. Sarmal'ın CSO'su İnanç Ortaç, "Şu anki pandeminin kontrolünün sağlanması ve bir daha böyle bir pandeminin gerçekleşmemesi için gerekli olan anahtar teknolojileri geliştiriyoruz. Eğer bu pandemi başlamadan elimizde DeTaiL ve FLASH teknolojileri hazır olsaydı, bu pandemi daha birkaç kişiye yayılmadan kontrol altına alınabilirdi." dedi.

■ Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) DNA dizileme ve genetik alanında teknoloji geliştiren Sarmal'ın CSO'su (Chief Security Officer- Güvenlik Bölümü Başkanı) İnanç Ortaç, BUBA Ventures'ın yatırımı sayesinde "bir seneden kısa bir sürede Covid-19 salgınını kontrol altına almaya yönelik çok önemli bir projeyi prototip aşamasına getirdiklerini" açıkladı.

İnanç ORTAÇ
Sarmal'ın CSO'su (Chief Security Officer- Güvenlik Bölümü Başkanı)

"DAHA HASSAS, ÖZGÜL, HIZLI VE DÜŞÜK MALİYETLİ"

Salgın sürecinde test yöntemlerindeki boşluğu fark ettiklerini ve yayılmayı durdurup kontrolü sağlayacak çalışmalara yoğunlaştıklarını söyleyen Ortaç, konuya ilişkin şu bilgileri aktardı: "Şu an elimizdeki tüm yöntemler pandemiyi çok geriden takip ediyor. Bu yöntemler arasında tüm test metotları, aşı ve tedavi yöntemlerini sayabiliriz. Bizim pandeminin önüne geçebilmemiz için semptomlarından bağımsız neredeyse herkesi her gün test edip test sonuçlarına anında ulaşmamız lazım. Sarmal'da geliştirdiğimiz DeTaiL cihazı bunu başarmayı amaçlıyor. Bizim hedefimiz eve kapanmak yerine, gittiğimiz her yerde her an ateşimizi ölçer gibi test olabilmek. Ama bunu başarmak için testin güvenirliğinden ödün veremezsiniz. Bizim geliştirdiğimiz bu test şu an var olan bütün testlerden daha hassas, özgül, hızlı ve düşük maliyetli."

BIOTEKNOLOJİDE 40 YAŞ ALTI EN ETKİLİ 10 İSİMDEN BİRİ

ABD Kaliforniya'daki öne çıkan biotech ağlarından Biocom'un "biyoteknoloji sektörüne yön veren 40 yaş altı en etkili 10 isim arasında" gösterdiği Ortaç, Covid-19 virüsündeki mutasyonların takibi için de büyük ölçekli taramalar gerektiğinin altını çizdi.

DETAIL VE FLASH TEKNOLOJİLERİ...

"İşte bu noktada Sarmal'in diğer bir teknolojisi 'FLASH' devreye giriyor." giriyor diyen Ortaç, şunları anlattı: "Virüsteki genetik değişimleri popülasyon ölçeğinde saptayarak, DeTaiL ve qPCR gibi tekniklerin arayacağı dizilerin tespit edilmesini sağlıyor. Var olan teknolojiler buna cevap vermekten çok uzak. Bu bağlamda Sarmal şu anki pandeminin kontrolünün sağlanması ve bir daha böyle bir pandeminin gerçekleşmemesi için gerekli olan anahtar teknolojileri geliştiriyor. Eğer bu pandemi başlamadan elimizde DeTaiL ve FLASH teknolojileri hazır olsaydı, bu pandemi daha birkaç kişiye yayılmadan kontrol altına alınabilirdi. Bu pandemi bize birçok şey öğretti. Bütün bunların tekrar yaşanmaması için ne olması gerektiğini artık daha iyi biliyoruz. Biz de bu vesile ile bu yöndeki aktivitemizi arttırdık ve artık yakın zamanda kullanıma ulaştırmak için uğraşıyoruz."

BUBA VENTURES, SAĞLIK YATIRIMLARINA DEVAM EDİYOR

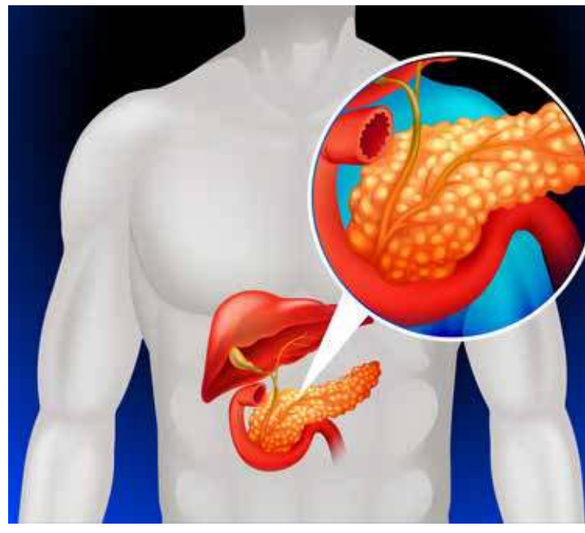
Boğaziçi Üniversitesi'nin melek yatırımcı ağı olarak 2014 yılında kurulan ve Türkiye'de birçok yeni girişime finansman desteği sunarak geniş bir yatırımcı ağını bir araya getiren BUBA Ventures, sağlık alanındaki yatırımlarına devam ediyor. ABD'de faaliyet gösteren Sarmal'la da iş birliğine gitti. Sarmal'ın CSO'su Ortaç'ın 2016 yılında kurduğu Innovasion Labs, 2019 yılında ikiye ayrıldı. O iki yeni firmadan biri olan Sarmal, DNA dizileme ve genetik alanındaki teknolojiyi geliştirdi ve BUBA Ventures'ten yatırım aldı. ■

PANKREAS KANSERİNE "NANO İLAÇ" UMUT OLACAK...

Pankreas kanseri, ölüm oranı en yüksek kanser türlerinin başında yer alıyor. Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Nazar İleri Ercan, pankreas kanserinin tedavisine yönelik "nano ilaç" geliştirmek üzere çalışmalarını sürdürüyor.

■ Araştırma, TÜBİTAK'ın başlattığı "2247 Ulusal Lider Araştırmacılar Programı" kapsamında destekleniyor. Üç yıl sürmesi planlanan çalışma sonucunda ilacın kemoterapi, immunoterapi gibi yöntemleri tek bir yapıda toplayarak hastalıklı bölge üzerinde etkili olması hedefleniyor.

"TÜM TEDAVİ YÖNTEMLERİ TEK BİR YAPIDA"

Geliştirdikleri nano ilaç ile kanser tedavi yöntemlerini "tek bir yapıda" toplamayı amaçladıklarını ifade eden Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Nazar İleri Ercan, konuya ilişkin şu bilgileri verdi: "Bilinen kanser tedavi yöntemlerinin sağlıklı hücreler üzerindeki yan etkileri, kemo-direnci ve sınırlı ilaç dağılımı pankreas kanserinde tedavi edici etkileri kısıtlıyor. Kalıcı tedavi için daha etkin, minimal toksisiteye sahip, ve az maliyetli ilaç arayışı sürüyor. Bizim projemiz de varolan tedavisel yöntemlerden farklı olarak, literatürde ayrı ayrı etkinliği bilinen kemoterapi, immunoterapi gibi yöntemleri tek bir yapıda toplamayı hedefliyor. Bunun için daha az toksik olabilecek fitokimyasallardan türetilen ilaç molekülü kullanılacak ve geliştirilecek hesapsal modellerle de ilacın etkinliğinin artırılmasını anlamaya yönelik araştırmalar yapılacak."

"SADECE HASTALIKLI BÖLGEDE ETKİLİ OLACAK"

İlacın farklı çalışma mekanizmalarını bir arada topladığı bilgisini aktaran Ercan, devamında şunları dile getirdi: "Işığa duyarlı özelliği de bulunan sitotoksik ilaç kombinasyonunu immünoterapide kullanılan nanokeseciklerle hastalıklı bölgelere hedeflendirileceğiz. Bu sayede sadece hastalıklı bölge üzerinde etkili olabilecek ve hastalığın farklı direnç noktalarını kırabilecek bir sistem elde etmeyi hedefliyoruz."

"HÜCRELER ÜZERİNDE DENEME 1,5-2 YIL SÜRECEK"

Ercan, çalışmaların deneysel kısmının; nano ilacın sentezlenmesi, karakterizasyonu ve in vitro (canlı dışında) çalışmalarla çeşitli hücreler üzerinde denenmesini kapsadığını, bu aşamanın yaklaşık 1.5-2 yıl süreceğini belirtti. Deneyler sonucunda elde edecekleri verilerle de klinik öncesi hayvan deneyleri yapacaklarını kaydeden Ercan, "Bu da yaklaşık 1-1.5 yıllık bir süreç olacak." dedi. ■

ÇOCUKLARLA KİTAPLAR ARASINDA GÖNÜL BAĞI...

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Gençlik Kurulu, "Gönül Bağı Kütüphaneleri" projesi kapsamında Mardin Midyat Belediyes ilk ve ortaokuluna "Burak Karahan" adına kütüphane kurdu.

■"Sosyal sorumluluk değil toplumsal zorunluluk" düşüncesiyle harekete geçen Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Gençlik Kurulu, Türkiye'nin farklı bölgelerinde eşit imkanlara sahip olmayan öğrencilerin tam donanımlı kütüphanelere ulaşmasını hedefliyor.

ATÖLYE ÇALIŞMALARI DÜZENLENİYOR

Dernek, "Oku, Keşfet, Çabala, Öğren" sloganı ile öğretmen ve öğrencilerle birlikte çeşitli atölye çalışmaları gerçekleştiriyor. Atölye çalışmalarında; çocukların "hayal dünyasının" gelişimine katkı sağlamayı amaçlayan etkinlikler düzenleniyor.

NESİLDEN NESİLE AKTARILACAK PROJE

İGİAD yetkilileri, Gönül Bağı Kütüphaneleri'nin çocukları kitaplarla buluşturmanın yanı sıra; onları iş yaşamına hazırlayacak etkili atölye çalışmalarıyla birlikte nesilden nesile aktarılacak bir proje olacağını öngörüyor. ■

SKATEKNİK

• Duvar Koruma Bariyeri
• Süpürgelik • PVC Zemin Kaplamaları
• Asma Tavan • Ofis Bölme Sistemleri
• Karo Halı Uygulamaları

SKATEKNİK Tel. 0(212) 706 18 06 - www.skateknik.com

TÜRKİYE'DE 7 MİLYON KİŞİ "NADİR HASTALIKLARLA" YAŞIYOR

Dünyada 300 milyon, Türkiye'de ise 7 milyon kişi nadir hastalıklarla yaşıyor. Türkiye'nin bu konudaki ilk tedavi ünitesi Acıbadem Üniversitesi Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaçlar Uygulama ve Araştırma Merkezi (ACURARE) Müdürü ve Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Uğur Özbek, araştırmalar sayesinde bu rahatsızlıkların tanı ve tedavisinde başarılı sonuçlar elde edildiğini belirtti.

■ Toplamda 7 binden fazla çeşidinin olmasına karşın; sık rastlanan hastalıklara kıyasla toplumda görülme oranlarının düşüklüğü sebebiyle "progeria, kistik fibrozis ve kaçış sendromu" gibi rahatsızlıklar "nadir hastalık" diye tanımlanıyor.

"EN ÇOK ÇOCUKLARI ETKİLİYOR"

Acıbadem Üniversitesi Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaçlar Uygulama ve Araştırma Merkezi (ACURARE) Müdürü ve Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Uğur Özbek, nadir hastalıkların en çok çocukları etkilediğine dikkat çekti: "Toplumda iki binde bir kişiden daha az sıklıkta rastlanan sorunları tanımlayan bu hastalık en çok çocukları etkiliyor. Yapılan araştırmalar, bu rahatsızlığın yüzde 75'inin çocuklarda görüldüğünü gösteriyor. Üstelik hayatı tehdit eden ve henüz tedavisi bulunmayan bazı sıkıntılarla dünyaya gelen her 3 bebekten biri, bir yaşından önce hayatını kaybediyor. Yaşayanlar ise kronik fiziksel ya da bilişsel engellerle mücadele etmek zorunda kalıyor."

"AKRABA EVLİLİKLERİ NADİR HASTALIKLARI ARTIRIYOR"

Özellikle akraba evliliklerinin yoğun görüldüğü ülkelerde, nadir hastalık oranının arttığını belirten Özbek, şunları söyledi: "Türkiye'de nadir

hastalıkların sık görüldüğü ülkeler arasında. Akraba evliliği oranının yüksek olması, hastalığın Avrupa ülkeleri ve ABD'ye göre daha fazla görülmesine yol açıyor. Çünkü bu hastalıklar yüzde 80 oranında genetik nedenlerden kaynaklanıyor. Yüzde 20'sinin nedeninin çevresel ve diğer etkenler olduğu düşünülüyor ya da henüz bilinmiyor. Bu nedenle akraba evliliği önerilmiyor."

"ENGELLERİN NEDENİ OLABİLİYOR"

Toplumun önemli bir kısmını etkileyen bu hastalıkların etkisinin değiştiğini kaydeden Özbek, bedensel veya zihinsel engellilik yaratan durumların çoğunun nadir bir hastalıktan kaynaklanabildiğinin altını çizdi.

"İLK SORUN TANIDA"

Nadir hastalıklarda ilk zorluğun tanı aşamasında ortaya çıktığını kaydeden Özbek, bu konuya dair şu detayları dile getirdi: "Hasta bir bireyin ortalama tanı süresinin en az 4 yıl olduğunu biliyoruz. Çünkü bu tür hastalıkları teşhis edebilecek uzmanlığa ve deneyime sahip hekimlerin sayısı son derece az.

Söz konusu 'nadir hastalıklar' olunca karşımıza çıkan ikinci sıkıntı da tedavi ve takip aşaması. Bu hastalıklar tüm dünyada çok az sayıda insanda tanımlandığı için bu konuda deneyim sahibi hekim ve sağlıkçı sayısı da az. Hastalar az bulunan hekimlere erişse bile bu kez de yüksek tedavi ve ilaç gideri sorunuyla yüz yüze geliyor."

"YETİM İLAÇ!"

Nadir hastalıklar için ilaç üretmenin bir "saygınlık ve etik meselesi" bağlamında ele alınması gerektiğini vurgulayan Özbek: "Bu tür ilaçların araştırma-geliştirme ve üretimine yönelik talep az. Bu nedenle de 'yetim ilaç' olarak adlandırılıyorlar. Ülkemizde hastalara ulaştırılan yetim ilaçlar açısından büyük oranda yurt dışına bağımlıyız." dedi. ■

"TELEFON KÜTÜPHANESİ" GÖRME ENGELLİLERE SES OLUYOR...

Türk Telekom, Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı (GETEM) iş birliğiyle 10 yıl önce hayata geçirdiği "Telefon Kütüphanesi" uygulamasıyla kitapları görme engellilere ulaştırıyor. Bugüne kadar Telefon Kütüphanesi aracılığıyla 50 kategorideki 2 bine yakın sesli kitap, 13 milyon dakikadan fazla dinlendi.

■ Türk Telekom, "herkes için erişilebilir iletişim" anlayışıyla 10 yıldan bu yana gönüllü okuyucuların seslendirdikleri kitapları Telefon Kütüphanesi aracılığıyla görme engellilerle buluşturuyor.

EN ÇOK SUÇ VE CEZA DİNLENDİ

Telefon Kütüphanesi'nde bugüne kadar en çok dinlenen eserin ise dünya edebiyatı klasiklerinden Dostoyevski'nin "Suç ve Ceza"sı olduğu belirlendi.

"PARA TANIMA FONKSİYONU" İLE GÜVENLE ÖDEME

Görme engellilerin bilgiye erişebilmeleri amacıyla geliştirilen Telefon Kütüphanesi uygulaması; görme engellilere sesli kitap dışında da kolaylıklar sağlıyor. 2017 yılında uygulamaya eklenen "Para Tanıma" fonksiyonu, görme engellilerin ihtiyaç duydukları her an, internet bağlantısı gerektirmeden ve bir başkasına ihtiyaç duymadan ödemelerini güvenle yapabilmelerini sağlıyor.

DÜNYACA ÜNLÜ TABLOLARA ERİŞİM

Aynı yıl uygulamaya dahil edilen "Tablolar Konuşuyor" içeriği ile kullanıcılar dünyaca ünlü tablolara sesli betimlemeli ulaşabiliyor.

6 BİNDEN FAZLA İLACIN KULLANMA TALİMATI

RxMediaPharma İnteraktif İlaç Bilgi Kaynağı iş birliğiyle hayata geçirilen "İlaç Barkodu Okuma" özelliğiyle 6 binden fazla ilacın kullanma talimatı sesli erişime açıldı.

GÜNCEL HABER ALMA İMKANI

Ayrıca Telefon Kütüphanesi uygulaması içerisinde yer alan haber servisi, kullanıcıların dünya ve ülke gündemini anlık takip edebilmelerini sağlıyor. ■

Zemin kaplamalarında
mükemmel sonuçlar için ihtiyacınız olan
tüm ürünler **Prozem**'le elinizin altında...

PROZEM
PROFESYONEL ZEMİN ÇÖZÜMLERİ

Adres: Dudullu Organize San. Böl. İmes San. Sit.
E-BLOK 502-SK NO:14/C Yukarı Dudullu Ümraniye İstanbul
Telefon: +90 216 540 82 16 / E Posta: info@prozem.com
www.prozem.com

BMW'DEN 2021'DE TÜMÜYLE ELEKTRİKLİ 5 MODEL...

2020 sonbaharında Çin'de piyasaya sürülen Yeni BMW iX3, Avrupa ve Türkiye'de de yollara çıkıyor. BMW i3, Yeni MINI Cooper SE ve yakında piyasaya arz edilecek BMW i4 ve BMW iX'le birlikte, BMW Group yıl sonuna kadar toplam beş elektrikli modeli tüketicilerle buluşturmuş olacak.

■ BMW, BMW Motorrad ve MINI markalarını bünyesinde barındıran BMW Group, 2020 mali yılını ve gelecek hedeflerini online basın toplantısıyla değerlendirdi. Küresel salgına rağmen yılın ikinci yarısında 1 milyon 360 bin araç satışına ulaşan grubun kârı bir önceki döneme kıyasla yüzde 9,8 artarak 4 milyar 724 milyon Euro oldu.

"MOBİLİTE DÖNÜŞÜMÜ İÇİN NET BİR YOL HARİTASI İZLİYORUZ"

BMW AG Yönetim Kurulu Başkanı Oliver Zipse, grubun 2020'nin ikinci yarısında ortaya konulan performansla her türlü zorluğa rağmen ne kadar güçlü olduğunu kanıtlandığını söyledi: "Tüm güçlü yönlerimizi bir araya getirerek, kısa süre içinde haftalarca süren tesis kapanmalarının ve ülke çapında kısıtlamaların etkisinin üstesinden geldik.

2021'e yeniden canlanmış ve güçlü esen rüzgarı arkamıza alarak başlıyoruz. Dünyanın önde gelen premium otomobil üreticisi olarak başarımızın devamını sağlayacak mobilite dönüşümü için net bir yol haritası izliyoruz."

2020'DEKİ ELEKTRİKLİ OTOMOBİL SATIŞI 2019'A GÖRE YÜZDE 31,8 ARTTI

Türkiye'de Borusan Otomotiv'in temsil ettiği BMW Group, elektrikli mobilite alanındaki yatırımları dünya genelindeki 192 bin 662 elektrikli BMW ve MINI marka otomobil satışıyla meyvelerini almaya başladı. Elektrikli otomobil satışı önceki yıla nazaran yüzde 31,8 arttı. Tümden elektrikli versiyonlardaki artış yüzde 13; Plug-In Hybrid motorlu versiyonlardaysa yüzde 40. Avrupa'daki toplam elektrikli araç teslimatında yüzde 15 artışa imza atıldı.

Oliver ZIPSE
BMW AG Yönetim Kurulu Başkanı

2020 sonbaharında Çin'de piyasaya sürülmesinin ardından Yeni BMW iX3, Avrupa ve Türkiye'de de yollara çıkıyor. BMW i3, Yeni MINI Cooper SE ve yakında piyasaya arz edilecek BMW i4 ve BMW iX'le birlikte, grup yıl sonuna kadar toplam beş elektrikli modeli tüketicilerle buluşturmuş olacak.

EN BÜYÜK PAZARI ÇİN'DE YÜZDE 7,4 BÜYÜDÜ

2020 yılı dördüncü çeyrekteki BMW, MINI ve Rolls-Royce teslimatları 686 bin 277 adet. BMW Group'un 2020 toplam satışları 2 milyon 325 bin 179 adet. Grup, en büyük pazarı konumundaki Çin'de 778 bin 412 adet satışla yüzde 7,4 büyüme kaydetti. BMW'nin global pazardaki elektrikli otomobil teslimatları yaklaşık yüzde 32 artışla 192 bin 662 adede yükseldi.

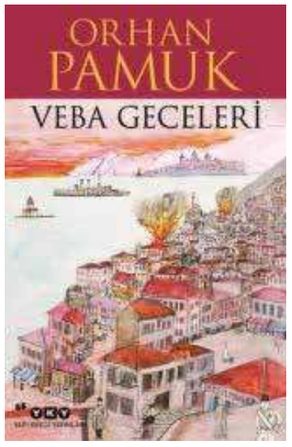
Bugün kullanılan motor çeşitlerinin yüzde 50'sinin 2025 yılına kadar ortadan kalkmasını öngören BMW Group, model portföyünün karmaşıklığını azaltmak, satın alma ve üretim verimliliğini artırmak için de yatırımlarını sürdürüyor. ■

“COVID-19 KORKUYU KİTAPLARIMA YANSITMAYI ÖĞRETTİ”

Nobel Edebiyat Ödüllü yazar Orhan Pamuk, D&R instagram hesabında kitapseverlerle buluştu. Oylum Talu moderatörlüğünde gerçekleşen sohbette Orhan Pamuk yeni kitabı Veba Geceleri’ni anlattı ve roman yazımına ilişkin bilgiler paylaştı.

■ Orhan Pamuk’un Türk edebiyatında salgın sürecini anlattığı Veba Geceleri, Covid-19 sonrası yazılan ilk roman olma özelliği taşıyor. Pamuk, Covid-19’un kitaplarında “korku” duygusunu daha net yansıtmayı öğrettiğini söyledi.

“YAZDIĞIM HER ŞEY GERÇEK OLDU”

Pamuk, Veba Geceleri’nin yazımına ilişkin şu bilgileri verdi: “Ben yavaş yavaş romanımı yazıyordum. Karantinanın ve ölümlerin okuyucuyu etkileme gücünün olacağını düşünmüştüm. Sonra salgın gelince romanımdaki her şey bir anda gerçek oldu. Romandakiler tek tek ortalığa döküldü. Salgının başında hepimiz korktuk ve ben hissettiğim bu korkuyu, kitabımdaki kahramanların hissetmediğini gördüm. Bu salgın bana bu korkuyu yansıtmayı öğretti.”

“BİR ROMAN NASIL YAZILIR DİYE BİR YAZI YAZMAK İSTİYORUM”

Meraklıları için “Bir Roman Nasıl Yazılır?” diye bir yazı hazırlamak istediğini ifade eden Pamuk, devamında şunları dile getirdi: “Yazmaya başladıkça ve hikayeyi inandırıcı kıldıkça hep daha fazla eklemek istiyorum. Bir roman nasıl yazılır diye bir yazı yazmak istiyorum. İnsanlar sanıyorlar ki, böyle alıyorsun buraya koyuyorsun ve oluyor. Ama öyle değil; iğneyle kuyu kazmak gibi, uğraşıyorsun, emek harcıyorsun. Bazen bir günde tek kelime bile yazamıyorsun. Bir hayal yazılırsa, üstüne yeni eklemeler de yapılabilir.”

“ROMANCILIK RUH HALİNİ KONTROL ETME İŞİ”

Roman yazmanın yalnızca “hayal gücüyle” ilişkili olmadığını vurgulayan Pamuk, konuyu şöyle detaylandırdı: “Romancılık; gördüğünüz hayale inanmak, onu yazmak, bir ağacın dalına asmak ve disiplinli bir şekilde korumaktır. Romancılık ruh haline hakim olarak, ‘bugün bunu yazayım, bunu yazmayayım’ demektir, sadece sabırla ve hayal gücüyle yazma işi değildir. Ruh halini kontrol etme ve bunu ele alma işidir. Bu şekilde kendinizi daha ekonomik kullanmayı öğrenirsiniz. Ruh halinize göre dönem dönem ‘o konuya girme, bu konuya girme’ demeyi bilmektir.”

“VEBA GECELERİ EKRANA UYARLANABİLİR”

Veba Geceleri’nin televizyona veya sinemaya uyarlanabileceğini belirten Pamuk: “Şimdiye kadar hiçbir romanım uyarlanmadı ve beğenmiyorum diye adım huysuza çıktı. Yapmak istiyorum ama çıtam çok yüksek. Bu çıtadan atlamak isteyenlerle konuşurum, görüşmelere açığım ama çok karışırım. Çünkü güzel bir şey olsun isterim.” dedi.

“YENİ KİTABIMDA RESİM VE DÜŞÜNCE İLİŞKİSİ İRDELEYECEĞİM”

Üzerinde çalıştığı yeni romanından söz eden Pamuk, yeni romanımın kahramanının bir ressam olacağını ve kitabında “resim ve düşünce” ilişkisini irdeleyeceğini kaydetti. ■

SİZLERE AVANTAJLI BİR TEKLİFİMİZ VAR!

Petrol Ofisi güvencesi ile şirket ve filo araçlarınızı hızlı, şeffaf ve güvenli şekilde satmanızı sağlıyoruz. Ekspertizden fiyatlamaya, tüm satın alma süreçlerinde dürüst ve kurumsal bir yaklaşımla ‘profesyonel çözüm ortağınız’ olmayı vadediyoruz.

www.vava.cars

VAVACARS

Petrol Ofisi
işbirliği ile

KİŞİYE ÖZEL KANSER TEDAVİSİNDE MÜTHİŞ BULUŞ...

Teknopark İstanbul'daki firmalardan Gene-IST, kanser hastası kişide hangi tedavinin ve ilaç dozunun olumlu sonuçlanacağını ortaya koyan "Prognostik Kanser PD-L1 Gerçek Zamanlı PCR kiti" adlı tanı yöntemi geliştirdi. Halihazırda global rakibi bulunmadığı açıklanan kit, her PCR cihazında kullanılabiliyor. Sayesinde olası mutasyonlar ve kanserin seyri öngörülebiliyor.

Gene-İST kurucu ortakları Prof. Dr. Belgin Süsleyici ve Prof. Dr. Atila Karaalp

Gene-IST, 2018 yılından beri faaliyet gösterdiği Teknopark İstanbul'daki Cube Incubation'da "moleküler genetik ve farmakoloji alanlarında Ar-Ge, biyoteknoloji ve kit üretimi" çalışmaları yürütüyor ve "eğitim, danışmanlık, ithalat ve ihracat" hizmetleri veriyor.

DÜNYADA İLK VE TEK

Tıp şirketi; dünyada ilk ve tek niteliğindeki "Prognostik Kanser PD-L1 Gerçek Zamanlı PCR kitini", 'Kanserin Seyri ile Hastalar Arasında Tedaviye Yanıt Farklılıklarının Moleküler Nedenlerinin Araştırılması ve Buna Yönelik Tanı Kiti Geliştirilmesi' projesi kapsamında üretti.

TÜMÖRLÜ DOKUDAKİ İLAÇ DİRENCİNİ BELİRLİYOR

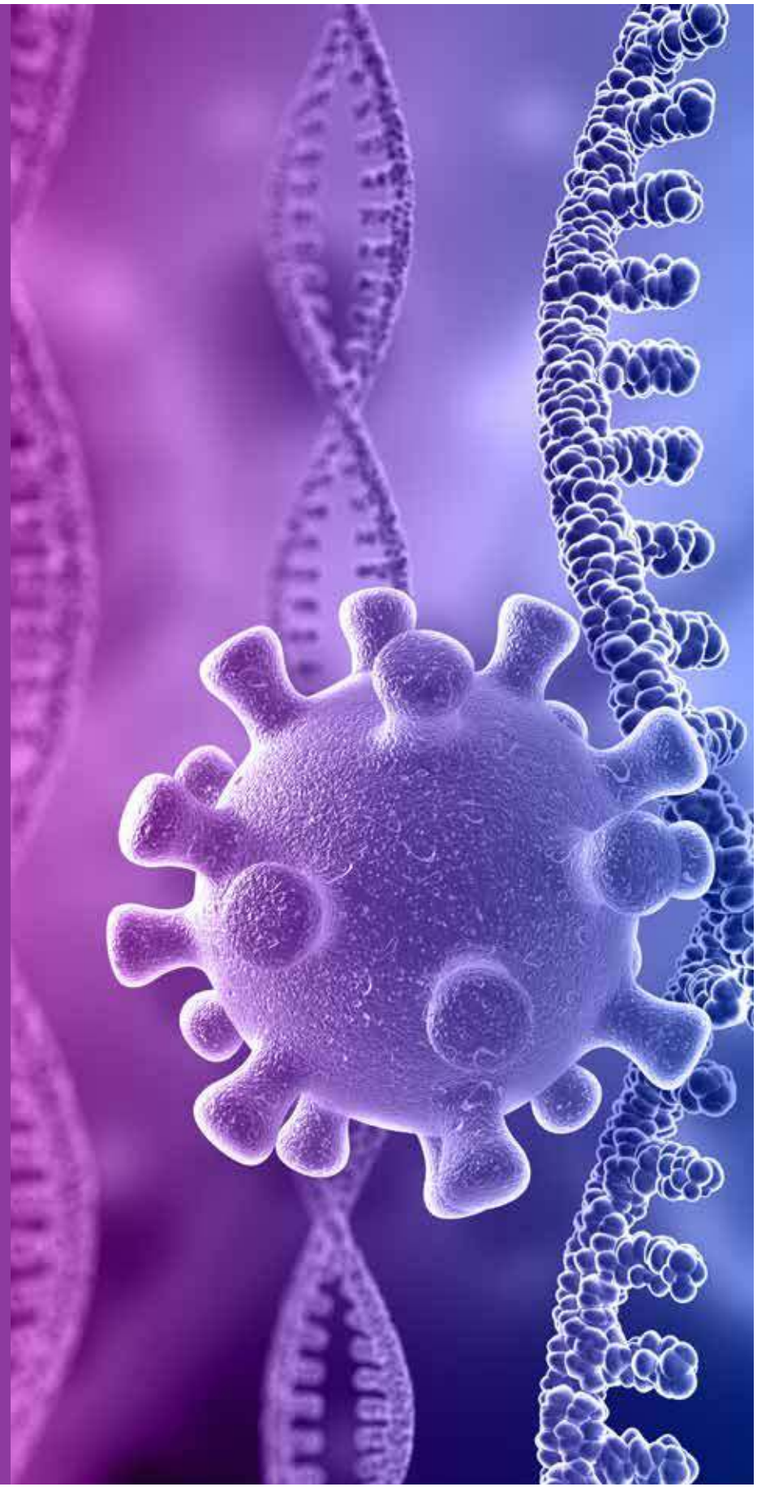
Kitle elde edilen bulgular sayesinde, tümöral doku DNA'sındaki ilaç direnci belirlenebiliyor. Böylelikle kanser hastası için en ideal tedavi yöntemi ve ilaç dozu uygulanabiliyor. Dünya genelindeki bütün PCR cihazlarında kullanılabilen ve düşük maliyetiyle yaygın faydalanma imkanı sunan tanı kiti; ayrıca hastaya uygun "hedefe yönelik ilaçların" tespit edilmesini de mümkün kılıyor.

TAMAMIYLA YERLİ VE MİLLİ

"Prognostik Kanser PD-L1 Gerçek Zamanlı PCR kitinin" tamamıyla yerli ve milli olduğunu belirten Gene-IST'in kurucularından Prof. Dr. Belgin Süsleyici, "hem ulusal hem de uluslararası pazarda immün checkpoint inhibitörlerin hedef moleküllerinden PD-L1 geninin kişiye özel varyasyonlarını tespit eden ilk ve tek ürün özelliği" dolayısıyla yerli ve yabancı piyasalarda henüz rakipleri bulunmadığını açıkladı.

MEVCUT TESTLER KANSERİN SEYRİNE DAİR BİLGİ VERMİYOR

"Kanser genetiğiyle ilgili çok sayıda tıbbi tahlil laboratuarında; kanserli doku ve hücreler tiplendirilerek kısmen kansere yatkınlığı ölçen testler yapıldığını", ancak bunların kanserin seyrine dair bilgi vermediğini kaydeden Süsleyici, "İmmün checkpoint inhibitörleri; son 10 yıl içinde

geliştirildi ve halen patent koruması altında oldukları için muadilleri bulunmayan, son derece pahalı ilaçlar." dedi.

"KANSERİN SEYRİNİ TÜMÖRÜN GENETİĞİ BELİRLİYOR"

Yeni nesil kemoterapi ve immünoterapi ilaçlarının devreye girmesiyle bazı ilerlemeler gözlenmesine rağmen tedaviye yanıtların yeterli düzeye ulaşamadığını dile getiren Süsleyici, şunları anlattı: "Kanser seyrini tümörün genetik özellikleri belirliyor. Tümör dokusunda bulunabilecek bazı mutasyonlar nedeniyle hastanın kanser ilaçlarına yanıtı tam olmayabiliyor. Bu mutasyonlar, ilacın etkisini gösterememesine, gereksiz zaman ve para kaybına neden oluyor. Öte yandan, ilaçların toksik etkileri ve ilaç direncine bağlı olarak tedavi etkinliğinin yeterli seviyede olmaması da karşılaşılan diğer sorunlar arasında."

ULUSLARARASI İŞ BİRLİKLERİYLE PROJELER YÜRÜTÜYOR

Fransa-Lorraine Üniversitesi Kanser Enstitüsü, Hollanda-Erasmus Üniversitesi Tıbbi Merkezi, İtalya-Roma Üniversitesi'La Sapienza' Klinik Biyokimya Ünitesi'yle iş birliği içindeki Gene-IST; "farklı kliniklere ait yeni farmakogenetik biyobelirteçlerin saptanması, metabolomik alanında yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve uygulanması, kanser tedavisinde kullanılabilecek kişiye özel etkili ilaç tedavilerinde rol alan genlerin belirlenmesi " kapsamında projeler yürütüyor. ●

TeknoPlusYapı

SU VE ISI İZOLASYON SİSTEMLERİ

PINARTEPE MAH. CİHAN 1 SOK. NO: 3/3 BÜYÜKÇEKMECE – İSTANBUL
TEL.: 0 212 855 35 38 / 0 533 392 18 38 / FAKS: 0 212 852 69 99
E-POSTA: bilgi@teknoplusyapi.com WEB: teknoplusyapi.com

Perde İzolasyonu

Temel İzolasyonu

Teras İzolasyonu

Havuz İzolasyonu

Otopark Üstü
ve Peyzaj İzolasyonu

Islak Hacim İzolasyonu

Enjeksiyon İzolasyonu

Diletasyon İzolasyonu

BP FiloMaster ile işletmeniz sadece akaryakıtta değil tüm giderlerinde kazanıyor!

BP Taşıtmatik üyeleri, **BP FiloMaster** ile seyahatten sigortaya, araç kiralamadan kargoya tüm satın alımlarında **daha avantajlı.**

Daha iyisini istediğinde

bp

bptaşıtmatik

BP FiloMaster sadece BP Taşıtmatik müşterilerinin erişimine açık, BP Taşıtmatik müşterilerine üçüncü taraf şirketler tarafından sunulan indirimli mal ve hizmet tekliflerinin ücretsiz olarak sunulduğu dijital bir platformdur. BP Taşıtmatik müşterileri BP FiloMaster'a bptasitmatikonline.com adresi üzerinden ulaşabilir. BP FiloMaster üzerinde sağlanan kampanyaların sorumluluğu sağlayıcı tedarikçi şirketlere aittir. Detaylı bilgi için bptasitmatik.com